

Avaleht>COVID-19 viiruse mõju õigusvaldkonnale>COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele

Koroonaviirus on põhjustanud kriisi, mida ei tõkesta ükski piir ja mis mõjutab kõiki meie eluvaldkondi. Euroopa tsiviilõiguse ei ole kahjuks erand.

COVID-19 pandeemia on mõjutanud nii kohtusüsteemi, riigiasutusi ja õiguspraktikuid kui ka ettevõtjaid ja kodanikke. See veebileht annab ülevaate asjakohastest meetmetest, mida Euroopa Liidus on võetud pandeemia reageerimiseks tsiviilõiguse, sealhulgas perekonnaõiguse ja äriõiguse ning maksejõuetusõiguse valdkonnas.

Olukord ja seda teemat puudutav teave muutub pidevalt, mistõttu ajakohastatakse käesolevat veebilehte korrapäraselt. Teavet annavad ja haldavad tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õigusala koostöö võrgustiku riiklikud kontaktpunktid.

Muude õigusvaldkondadega seoses võetud meetmete kohta saab teavet järgmiselt veebilehelt: COVID-19 viiruse mõju õigusvaldkonnale.

Euroopa Nõukogu on samuti loonud veebilehe, millel tutvustatakse meetmeid, mida eri riigid on õigusvaldkonnas COVID-19 pandeemia tõttu võtnud. Selle veebilehega saab tutvuda [siin](#).

TSIVIILÕIGUS

Võib ette tulla olukordi, kus kodanikel ja ettevõtjatel on tarvis teha piiriülelset menetlustoiminguid, aga see ei ole võimalik erakorraliste meetmete tõttu, mida mõni ELi liikmesriik on COVID-19 leviku tõkestamiseks võtnud. Nende meetmete tulemusel võib olla täielikult või osaliselt peatunud nende kohtute ja ametiasutuste töö, kelle poole kodanikud ja ettevõtjad soovivad pöörduda, ei pruugi ajutiselt olla võimalik saada õigusabi ja võib esineda raskusi saada teavet, mida harilikult annavad pädevad asutused. Samuti võib tekkida muid praktilisi probleeme, näiteks viivitused otsuse täitmisele pööramisel või kohtudokumendi kättetoimetamisel piiriüleses kontekstis või ajutiselt muutunud üldsusega lävimise kord (e-posti, telefoni või posti teel).

Lisateabe saamiseks tutvuge palun selle liikmesriigi justiitsministeeriumi veebisaidiga, mille kohta te teavet vajate.

COVID-19 PANDEEMIA MÕJU TÄHTAEGADELE

Liikmesriikide võetud erimeetmed ei mõjuta otseselt tsiviil- ja kaubandusasju käsitlevates ELi õigusaktides sätestatud tähtaegu.

Enamiku liidu õigusega reguleeritavate tähtaegade möödumisel ei ole vahetuid tagajärgi [1] ja nende möödumisega ei kaasne enamasti ametiasutustele, kohtutele ja kodanikele vahetuid tagajärgi, kui võimalikud viivitused välja arvata.

Mitmel muul juhul võivad ELi õigusaktid, millega on kehtestatud kindlad tähtajad, sisaldada erandeid juhaks, kui ilmnevad erandlikud asjaolud[2], mille korral on näiteks ametiasutuste või kohtute tegevus tugevalt häiritud või koguni peatunud. Sellesse kategooriasse võib kuuluda ka praegune erakorraline olukord. Muude ELi õigusaktidega ette nähtud tähtaegade möödumine võib aga võtta kodanikelt või kohtutelt võimaluse teha menetlustoiminguid, näiteks otsust edasi kaevata, ning sellel on kohtumenetlusele pöördumatud tagajärjed [3]. Sellistes konkreetsetes ELi õigusaktides ei ole ka ette nähtud tähtaja pikendamise või erandite tegemise võimalust. Sellistel juhtudel ei saa automaatselt eeldada, et praegusest kriisist tulenevad asjaolud õigustavad erandi tegemist kohaldatavas liidu õiguses sätestatud tähtaegadest. Samas on selge, et COVID-19 kriis kujutab endast erandlikku olukorda, mis põhjustab kodanikele ja ametiasutustele ühtmoodi probleeme ning võib tekitada olukordi, kus liidu õiguses sätestatud kohustuste täitmine ei ole ajutiselt võimalik või on ülemäära keeruline.

Seetõttu tuleks õiguskaitse kättesaadavuse tagamist olulise kriteeriumina arvesse võtta, kui hinnatakse seda, kas mõni tähtaeg on möödunud ja millised menetluslikud tagajärjed sellel möödumisel võivad olla.

Kodanike võimalusi saada õiguskaitset võivad näiteks ohustada ühiskonnaelu mõjutavad üldised piirangud, mis häirivad kohtute ja postiteenistuste tööd ning ei võimalda pidada nõu advokaadiga ega valmistada ette kohtule esitatavaid dokumente. Seepärast võib olenevalt konkreetsetest asjaoludest olla põhjendatud mitte arvestada kriisi kestust menetlustähtaegade hulka. See võib eri olukordades erineda: kui kohtud tegutsevad pakilistes perekonnaõiguse küsimustes tavapärasel korral, sest need küsimused on prioriteetsed, võib nõuda ka kehtivatest tähtaegadest kinnipidamist.

Seda hindamist tehes võib heaks võrdlusaluseks olla liikmesriigi otsus riigisisese õiguse kohaste tähtaegade katkestamise kohta (isegi kui see ei mõjuta otseselt liidu õigusaktides sätestatud tähtaegu), mis aitab kaaluda, kas võimalus õiguskaitset saada on nii suurel määral piiratud, et see võib õigustada ka liidu õigusega ettenähtud tähtaegade peatamist.

[1] Eelkõige selles osas, mis puudutab ametiasutuste või kohtute koostööd, näiteks tähtajad, mis on määratud kindlaks [määruse \(EÜ\) nr 1393/2007 artiklis 6 kättesaamisteatise edastamiseks vastuvõtva asutuse poolt](#), või [direktiivi 2002/8 artikli 13 lõikes 4 õigusabi taotluste edastamiseks](#).

[2] Vt [Brüsseli IIa määruse artikli 11 lõige 3](#) või [pangakontode Euroopa arestimismäärust](#) käsitleva määruse artikkel 18.

[3] Vt näiteks [Brüsseli IIa määruse artikli 15 lõige 5](#), milles on sätestatud teise liikmesriigi kohtule pädevuse võtmiseks kuuenädalane tähtaeg (muul juhul jätkab pädevuse teostamist see kohus, kuhu esimesena pöörduti), [dokumentide kättetoimetamise määruse artikkel 6](#), milles on sätestatud vastuvõtvale asutusele dokumendi kättetoimetamisest keeldumiseks ühenädalane tähtaeg, [üalpidamiskohustuste määruse artikli 19 lõige 2](#), millega on kehtestatud elatist käsitleva otsuse läbivaatamise taotluse esitamiseks 45-päevane tähtaeg, jne.

MAKSEJÕUETUSÕIGUS

COVID-19 pandeemia ja sellest tulenev suure osa majandustegevuse seiskumine on kaasa toonud ettevõtete rahavoogude järsu vähenemise ja massilise maksejõuetuse ohu. Allpool olevas tabelis on esitatud ülevaade meetmetest, mida liikmesriigid on võtnud olukorra lahendamiseks ja selleks, et hoida ära elujõuliste ettevõtete maksejõuetus ajutise šoki tõttu. Need meetmed võivad hõlmata maksejõuetust reguleerivat materiaalõigust, mis võib näiteks puudutada (võlgnike) maksejõuetusavalduse esitamise kohustuse ja (võlausaldajate) maksejõuetusavalduse esitamise õiguse peatamist või nõuete täitmise peatamist või lepingute lõpetamist, maksejõuetust reguleerivat menetlusõigust, mis puudutab kohtumenetluste katkestamist või tähtaegu ja mitmesuguseid aegumistähtaegu, ning muid meetmeid, mis on otse või kaudselt seotud ettevõtjate maksejõuetuse ohuga, sealhulgas ulatuslikumad meetmed, mis aitavad ettevõtjatel saada üle COVID-19 pandeemiast põhjustatud majandusraskustest, kui liikmesriigid on sellised meetmed ette näinud.

Üksikasjaliku teabe saamiseks konkreetse riigi kohta klõpsake selle riigi lipul.

Viimati uuendatud: 21/06/2023

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehete autoriõiguste eeskirjade kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Belgia

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Aegumistähtaegu ja õiguskaitsevahendite rakendamise tähtaegu, mis lõpevad ajavahemikul 8. aprillist 2020 kuni 17. maini 2020, pikendatakse ühe kuu võrra selle perioodi lõppemisest (st nende tähtpäev lükatakse edasi 17. juunile 2020). Vajadusel võib riik nimetatud perioodi lõppkuupäeva edasi lükata.

Tsiviilkohtumenetluste tähtaegu, mis lõpevad ajavahemikul 8. aprillist 2020 kuni 17. maini 2020 ja mille lõppemisega võib kaasneda vara konfiskeerimine või muu kahju, pikendatakse ühe kuu võrra kriisiperioodi lõppemisest (st nende tähtpäev lükatakse edasi 17. juunile 2020). Vajadusel võib riik kriisiperioodi lõppkuupäeva edasi lükata. See ei kehti kiireloomuliste asjade puhul.

Ajavahemikul 18. märtsist 2020 kuni 3. juunini 2020 lõppevate tähtaegade pikendamine 6 kuu võrra, kui menetlus hõlmab **kinnisasja sundmüüki**.

Äriühingute suhtes algatatud mõnede **täitemenetluste** peatamine ajavahemikuks 24. aprillist 2020 kuni 17. maini 2020.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Tsiviilasjades jäetakse ära **kohtuistungid**, mis pidid toimuma ajavahemikul 10. aprillist 2020 kuni 17. juunini 2020 (valitsus võib seda ajavahemikku pikendada), juhul kui kõik pooled on oma kirjalikud seisukohad juba esitanud. Kui pooled ei esita vastuväiteid, teeb kohtunik otsuse istungit pidamata ning üksnes kirjalike seisukohtade alusel. Kui pooled esitavad vastuväiteid, lükatakse asja lahendamise edasi.

Tsiviilkohtud on jätkanud asjade menetlemist kohtus, **kasutades videokonverentsi vahendeid**.

Ajavahemikul 4. maist kuni 3. juunini 2020 saab isikuid vannutada kaugsidevahendite abil.

Notariaadiseaduses ette nähtud kohtumiste tähtaegu, mis lõpevad ajavahemikul 18. märtsist 2020 kuni 4. augustini 2020, pikendatakse kolme kuu võrra.

Notariaalseid volikirju saab vastu võtta kaugsidevahendite abil elektrooniliselt (elektrooniliste vahenditega ning kasutades e-identimist ja digialkirja).

Nõue, et testamendi ehtsust peavad kinnitama tunnistajad või mitu notarit, ei kehti 4. maist 2020 kuni 3. juunini 2020.

Notariaalsed volikirjad, mis saadakse ajavahemikul 13. märtsist 2020 kuni 30. juunini 2020 ning jõustuvad 13. märtsist 2020 kuni 30. juunini 2020, on tasuta.

1.3 ELi õigusala koostöö

Tsiviilasjadega tegelevate **Belgia keskasutuste** töömeetodid ja korraldus ei ole COVID-19 puhangu tõttu muutunud, välja arvatud see, et enamik Belgia keskasutuse menetlejatest teeb kaugtööd. Mõned töötajad on ühe päeva nädalas kohapeal, et kontrollida sissetulevat posti ja tagada posti väljasaatmine, näiteks seoses dokumentide kätetoimetamisega.

Euroopa õigusala koostöö võrgustiku kaudu on kõikidele kontaktpunktidele saadetud teade, et menetlejatega suhtlemist saab jätkata üksnes e-posti teel.

Belgia keskasutused on endiselt kättesaadavad telefoni ja e-posti teel. Uued taotlused, mis puudutavad lapserõvi, tõendite kogumist, õigusabi, ülalpidamiskohustust või lastekaitset, soovitatakse saata asjakohastele üldistele meiliaadressidele.

Konkreetsete juhtumite läbivaatamine võib töötajate vahesuse tõttu viibida. Seni kõik töötajad töötavad ning asju menetletakse igapäevaselt samamoodi kui enne COVID-19 puhangut.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Sundmüügi või kohtu korraldatud eramüügi tähtajad, mis lõpevad ajavahemikul 1. novembrist 2020 kuni 31. märtsini 2021, pikenevad automaatselt kuue kuu võrra.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

-

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

-

Viimati uuendatud: 21/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Bulgaaria

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Eriõigusaktid:

- *Seadus, mis käsitleb meetmeid ja tegevust rahvussamblee 13. märtsi 2020. aasta otsusega välja kuulutatud eriolukorra ajal ning selle tagajärgede kõrvaldamist.* – edaspidi „eriolukorra seadus“

Seoses meetmete ja tegevustega eristatakse kahte perioodi: eriolukorra periood (13. märtsist kuni 13. maini 2020) ja kahe kuu pikkune periood pärast eriolukorra tühistamist (alates 14. maist 2020).

A) Meetmed ja tegevus eriolukorra perioodil: 13. märts – 13. mai 2020

(Algselt kehtestati eriolukord ajavahemikuks 13. märtsist kuni 13. aprillini 2020. Seda ajavahemikku pikendati kuni 13. maini 2020).

Menetlustähtajad:

- **Tähtaegade peatamine:**

Kõik menetlustähtajad tsiviil-, vahekohtu- ja täiteasjades on peatatud, välja arvatud järgmistes tsiviil- ja kaubandusvaidlustes:

esialgne õiguskaitse vanemlike õiguste teostamisega seotud asjades;

viivitamatu kaitse määramine või muutmine koduvägivalla vastase kaitse seaduse alusel algatatud asjades ning asjades, kus kaitse määramise taotlus on tagasi lükatud;

load raha väljavõtuks laste hoiustelt;

esialgse õiguskaitse menetlused;

töendite säilitamise menetlused;

taotlused, mis on esitatud elektroonilise side seaduse alusel ning seoses registriasjade lõpetamisega kohtu korraldusel vastavalt äriregistri seadusele ning mittetulundusühingute seadusele;

krediidiasutuste seaduse artikli 62 lõike 3 kohased menetlused, mis on seotud pangasaladuse kaitse kinnituse allkirjastamisega.

Eraõiguslike üksuste suhtes kehtivad aegumistähtajad, mille möödumisel õigused lõppevad või tekivad, on peatatud.

B) Meetmed ja tegevus ajavahemikul kaks kuud pärast eriolukorra tühistamist (alates 14. maist 2020)

- Tähtaegade peatamine:

Kahe kuu jooksul pärast eriolukorra tühistamist peatatakse kõik väljakuulutatud enampakkumised ja sundvõõrandamised, mille avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud täiteametnikud on üksikisikute suhtes algatanud, ning määratakse uus toimumisaeg lõivudeta ja kuludeta. Üksikisiku taotlusel, mis on esitatud enne esimeses lauses nimetatud tähtaja möödumist, määratakse enampakkumise või sundvõõrandamise uus toimumisaeg, ilma et tuleks tasuda lõive ja kulusid.

- Tähtaegade pikendamine:

Seaduses sätestatud tähtaegu (v.a eespool nimetatud juhtudel), mis mööduvad eriolukorra ajal ning on seotud eraisikute ja eraõiguslike üksuste õiguste teostamise ja kohustuste täitmisega, pikendatakse ühe kuu võrra alates eriolukorra lõppemisest.

- Erijuhtumid:

Eriolukorra ajal ja kuni kahe kuu jooksul pärast seda ei kohaldata eraisikute ja meditsiiniuasutuste pangakontode, palkade ja pensionite, meditsiiniuasutuste ja -varustuse suhtes arestimist ega kaitsemeetmeid. Eriskikule kuuluva vallas- ja kinnisvara inventuuri ei või teha, välja arvatud ülalpidamiskohustuste, süüliselt tekitatud kahju ning töötasu nõuete katteks. Omavalitsuste pangakontosid ei või arestida kahe kuu jooksul pärast eriolukorra tühistamist.

Kuni kaks kuud pärast eriolukorra tühistamist ei või eraõiguslike üksuste maksekohustuste täitmisega viivitamise korral nõuda viivist ega leppetrahvi, juhul kui võlgniku kohustus tuleneb krediidilepingust või muust rahastamislepingust, mis on sõlmitud krediidiasutuste seaduse artiklis 3 sätestatud finantsasutustega, välja arvatud pankade tütarettevõtjad, sealhulgas juhul, kui nõude on omandanud pank, finantsasutus või kolmas isik. Kohustust ei või tunnistada ennetähtaegselt sissenõutavaks ega nõudmise korral täidetavaks ning lepingut ei või kohustuse täitmata jätmise tõttu üles öelda.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kohtuistungid

Kuni eriolukorra lõpetamiseni võib kohtuistungeid pidada kaugsidevahendite abil, kui on tagatud poolte ja menetlusosaliste vahetu virtuaalne osalemine.

Toimunud istungitest koostatakse protokollid ja need avaldatakse viivitamata ning istungi protokollid säilitatakse kuni protokollid muutmise ja täiendamise tähtpäevani. Kohus teavitab pooli kaugsidevahendite abil toimuvatest istungitest.

Kõrgem justiitsnõukogu on välja andnud korraldused vajalike ettevaatusabinõude võtmiseks, et vältida viiruse levikut kohtumajades, dokumentide esitamiseks kohtule posti teel või elektrooniliselt ning nõustamiseks telefoni teel või elektrooniliselt. Kutsed nimetatud istungitele toimetatakse kätte telefoni teel või elektrooniliselt.

Registritoimingud

Äriregistri ning mittetulundusühingute registri ja muude registrite teenused on kättesaadavad internetis.

Notariaaltoimingud

Notariaaltoiminguid tehakse vaid edasilükkamatutel asjaoludel. Notariaaltoiminguid võib teha vaid kiireloomulistel juhtudel, täites seejuures hügieeninõudeid. Notarite koda tagab vähemalt ühe valvenotari tööloleku asjaomase tööpiirkonna iga 50 000 elaniku kohta.

1.3 ELI õiguslane koostöö

Justiitsministeerium ja kohtud jätkavad rahvusvahelise õigusabi osutamist, kuid võib esineda viivitusi.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Bulgaaria siseriiklikes õigusaktides on sätestatud võlgniku (tema juhtkonna) kohustus esitada maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus 30 päeva jooksul alates maksejõuetuse / ülemäärase võlgnevuse tekkimisest (äriõiguse artikli 626 lõige 1).

Eriolukord lõpetati 13. mail 2020 kogu Bulgaaria Vabariigi territooriumil. Kõigi eriolukorra seadusega võetud erimeetmete rakendamise tähtajad olid kehtivuse kaotanud. Vastavalt sellele erimeetmeid enam ei kohaldata.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimortoorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Eriolukord lõpetati 13. mail 2020 kogu Bulgaaria Vabariigi territooriumil. Kõigi eriolukorra seadusega võetud erimeetmete rakendamise tähtajad olid kehtivuse kaotanud. Vastavalt sellele erimeetmeid enam ei kohaldata.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Eriolukord lõpetati 13. mail 2020 kogu Bulgaaria Vabariigi territooriumil. Kõigi eriolukorra seadusega võetud erimeetmete rakendamise tähtajad olid kehtivuse kaotanud. Vastavalt sellele erimeetmeid enam ei kohaldata.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõtmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

-

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenuid, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Kui pankade ja finantseerimisasutuste antud pangalaenuidest ja muudest rahastamisvormidest (faktooring, maksekohustuste ostmise jne) ning liisingulepingutest tulenevate maksekohustuste täitmisel esineb viivitusi, ei kohaldata intresse ja trahve enne eriolukorra lõppu. Lisaks ei saa nõuda kohustuse täitmist / makset varem ega lõpetada lepingut kohustuste täitmata jätmise tõttu (6. aprillil 2020 muudetud ja täiendatud eriolukorra seaduse artikkel 6).

Eelnimetatud meedet muudeti eriolukorra seaduse muudatustega järgmiselt:

kahe kuu jooksul pärast eriolukorra lõppemist ei saa eraõiguslike üksuste maksekohustuste täitmisega viivitamise korral nõuda viivist ega leppetrahvi, kohustust ei saa kuulutada ennetähtaegselt sissenõutavaks ja lepingut ei saa kohustuste täitmata jätmise tõttu tühistada, kui võlgniku kohustus tuleneb krediidilepingust või muust rahastamislepingust, mis on sõlmitud finantsasutustega, välja arvatud pankade tütarettevõtjad, sealhulgas juhul, kui nõude on omandanud pank, finantsasutus või kolmas isik.

Vastavalt eriolukorra seadusele, mis jõustus 17. veebruaril 2021, ei kehtestata ettevaatusmeetmeid ega võeta täitemeetmeid kahe kuu jooksul pärast epideemiaga seotud erakorralise olukorra lõpetamist vahendite suhtes, mis on makstud töötajatele hüvitisena ministrite nõukogu õigusakti alusel ja mille eesmärk on COVID-19 epideemia tagajärgede kõrvaldamine; täitmisele ei pöörata töötajate nõuete arestimismäärsi, mis on esitatud esimese lause alusel, sealhulgas neid, mis on saadud nende panga- või muude maksekontode kohta (eriolukorra seaduse (muudetud ja täiendatud 17. veebruaril 2021) artikli 5 lõige 5).

Viimati uuendatud: 21/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Tšehhi

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Kodanike selliste kiireloomulisi probleemide leevendamiseks, mis on seotud kohtumenetluste, täitemenetluste ja pankrotimenetlustega, on võetud mitmeid meetmeid. Laialdaselt kohaldatakse menetlusseadustike olemasolevaid sätteid, mis puudutavad kohtumenetluse tähtaegadest erandite tegemist, kui tähtaega polnud võimalik järgida erakorraliste meetmete tõttu (kohustuslik karantiin, liikumiskiirangud ja kogunemiskiirangud).

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Justiitsministeerium on soovitanud **kõik kohtuistungid** edasi lükata. Kui edasilükkamine pole võimalik, tuleb istung läbi viia ranges kooskõlas eriolukorda käsitleva valitsuse määrusega. Kõrvalisi isikuid kohtuistungitele ei lubata ning nende liikumine kohtumajades on piiratud.

Kohtud annavad teavet telefoni/e-posti teel.

Soovituste täitmisest põhjustatud menetlusviivitusi ei käsita justiitsministeerium järelevalve teostamisel viivitustena.

Notariaalteenused on inimestele **endiselt kättesaadavad**, kuid töö toimub piiratud režiimil.

1.3 ELi õigusosalane koostöö

 Laste rahvusvahelise õiguskaitse büroo (Brüsseli IIa määrus ja ülalpidamismäärus): büroo täidab ülesandeid eriolukorra režiimil; büroos on kogu isiklik suhtlus asendatud kirjaliku (kirja teel või elektroonilise) ja telefonisuhtlusega; büroo on avatud vaid esmaspäevast kolmapäevani kell 9.00–12.00.

Tšehhi justiitsministeerium (dokumentide kättetoimetamise määruse ja tõendite kogumise määruse keskasutus): Töötajad (nende seas kõik kontaktisikud) töötavad praegu enamasti kodust. Rangelt soovitatav on suhelda elektrooniliselt/kaugsidevahendite abil. Tuleb järgida kõiki tähtaegu.

Ainsaks probleemiks on mõnes riigis üha laienevad postiteenuse piirangud, mida püüame ületada kokkuleppel välisministeeriumiga, kasutades kohtudokumentide kättetoimetamiseks **diplomaatilisi kanaleid**. Välisriikide keskasutused peaksid soovitama oma kohtutel/pädevatel asutustel saata kõik dokumentide kättetoimetamise ja tõendite kogumise taotlused pädevatele kohtutele otse, mitte keskasutuse (justiitsministeeriumi) kaudu, kuna praeguses olukorras lühendab see oluliselt taotluse eduka täitmise aega.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Võlgniku maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (kui COVIDiga seotud pankrot tekkis kuue kuu jooksul pärast valitsuse kehtestatud erakorraliste meetmete lõppemist).

Peatamise kehtivusaega pikendati 30. juunini 2021.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Võlausaldaja õigus esitada võlgniku suhtes maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus on peatatud 31. augustini 2020.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Erakorraline moratorium peatab täitekorraldused ja tagatise realiseerimise õiguse. Võlgnikud saavad seda lihtsalt kasutada, sest esimeseks 3 kuuks ei ole vaja võlausaldajate nõusolekut; võlausaldajate nõusolekut on vaja täiendavaks 3-kuuliseks pikenduseks.

Erakorralise moratoriumi taotluste esitamise teine voor algas 13. novembril 2020 ja kestab 30. juunini 2021 ning on mõeldud ainult esmakordsetele taotlejatele. Erakorralise moratoriumi esimese vooru pikendamiseks ei ole vaja võlausaldajate nõusolekut.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

Erakorraline moratorium kaitseb võlgnikku ka energia, tooraine, kaupade ja teenuste tarnelepingute lõpetamise eest ning võimaldab võlgnikul tasuda ettevõtte tegevuse jätkamisega otseselt seotud makseid eelisjärjekorras, võrreldes vanemate võlgadega.

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Justiitsministeerium soovitas kõik kohtuistungid võimaluse korral edasi lükata. Kohtumenetluses tähtaegade järgimisest vabastamine, kui tähtajast ei peetud kinni praeguste piirangute tõttu (nt kohustuslik karantiin või liikumiskiirangud).

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõtmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Kui võlgnike kohustus esitada maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus on peatatud, peatatakse ka selliste tagasinõudeperioodide kulgemine, mis on seotud varasemate tehingute tühistamise hagidega. Tugevdati võlgnike kaitset poolleilolevate võlgadest vabastamise menetluste tühistamise eest sissetulekute vähenemise korral.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Laenu osamaksed, mis kuuluvad tasumisele ajavahemikus 2020. aasta aprillist kuni oktoobrini, võib edasi lükata ja lepingute kestus pikeneb automaatselt. Kaitseperioodi jooksul ei tohi määrata trahve ega viiviseid.

Enamik kohtutäiturite täitemeetmete liike on peatatud 31. jaanuarini 2021.

Viimati uuendatud: 21/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Taani

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Õigusmenetlustega seotud meetmeid seni vastu võetud ei ole.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Taani kohtud on teatud kriitiliste valdkondadega tegelemiseks käivitanud eriolukorra menetluse. Kriitilised valdkonnad, kus kohalikud kohtud tööd jätkavad, on eelkõige seadusejärgselt kiireloomulised asjad ja eriti tõsised sekkumised.

Kohtud hindavad iga juhtumi puhul eraldi, kas tegemist on „kriitilise“ juhtumiga, ning kohtute ülesandeks on oma töö korraldamisel neid asjaolusid arvesse võtta.

Kriitiliste juhtumite eelisjärjekorras menetlemise puhul tuleb arvestada, et teatud olulisi juhtumiliike, sealhulgas füüsilist kohtuistungit nõudvaid juhtumeid, ei saa eelisjärjekorras menetleda. Need juhtumid on edasi lükatud kuni edasiste otsusteni.

Taani kohtud püüavad eriolukorra ajal teha võimalikult palju tööd kodust. Taani kohtute amet on kõikidele töötajatele taganud võimaluse kodukontori sisseadmiseks. Lisaks võivad kohtute töötajad (piiratud arvul) ka füüsiliselt kohtutes kohal olla, et tagada endale ja teistele võimalus lahendada asju kodust. Mitmetes õigusvaldkondades, sealhulgas tsiviilasjades ja täiteasjades, kasutavad kohtud võimalusel konverentskõnesid. Perekonakohtud menetlevad asju füüsilise kohalolekuta, kui see on võimalik. Teatud pärimisasju võidakse menetleda ka telefoni teel.

Kriisikomitee (millesse kuuluvad Taani kohtute ameti esindajad ja rühm kohtute esimehi) on ärgitanud kohtuid võimalusel ka kaaluma, kas praeguses olukorras tuleks kasutada rohkem videokonverentse, juhul kui see on õigusriigi seisukohalt lubatav.

1.3 ELi õiguslane koostöö

Üldjuhul püüavad Taani kohtud eriolukorra ajal teha võimalikult palju tööd kodukontorites.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Taani kohtud toimivad vastavalt hädaolukorramenetlusele teatavate kriitiliste valdkondade käsitlemiseks. Kriitilised valdkonnad, millega kohtud kohalikul tasandil jätkuvalt tegelevad, on eelkõige kohtuasjad, mis on seaduse kohaselt eriti kiireloomulised või sekkuvad.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

-

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Taani parlament on võtnud vastu mitu majandusstiimulite paketti.

Viimati uuendatud: 21/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Saksamaa

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Seni ei ole tsiviilõiguslike tähtaegade asjus meetmeid võetud; ainsad sätted on seotud pikemate katkestustega kriminaalmenetlustes. Saksamaa tsiviilmenetlusõigus sisaldab paindlikke sätteid tähtaegade pikendamise, menetluse peatamise ja ennistamise kohta ning neid sätteid saab kohtuasjades COVID-19 kriisiga seoses kasutada.

Lisateavet õiguslike meetmete kohta leiate föderaalse justiits- ja tarbijakaitseministeeriumi [veebisaitilt](#).

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kehtivad tsiviilkohtumenetluse normid annavad kohtutele avarad võimalused praegusele erandlikule olukorrale paindlikult reageerida. Asjaomased kohtud ja kohtunikud otsustavad iga juhtumi korral eraldi, milliseid meetmeid (nt kirjalik menetlus, tõendite kogumisest loobumine, tõendite kogumine videokonverentsi teel) võtta. Kohtute sõltumatus säilib.

1.3 ELi õiguslane koostöö

Koostöö perekonnaasjades (määrus (EÜ) nr 2201/2003):

Määruse (EÜ) nr 2201/2003 kohane keskasutus toimib täielikult. Taotlusi saab esitada paberil.

Koostöö ülalpidamisasjades (määrus (EÜ) nr 4/2009):

Määruse (EÜ) nr 4/2009 kohane keskasutus toimib täielikult. Taotlusi saab esitada paberil.

Tõendite kogumine (määrus (EÜ) nr 1206/2001) ja dokumentide kättetoimetamine (määrus (EÜ) nr 1393/2007):

Kohtusüsteemi toimimisele piiranguid ei ole. Kätteandmise ja tõendite kogumise taotlused täidetakse.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Äriühingu, täisosaniketa ühingu ning ühingu ja sihtasutuse maksejõuetusmenetluse algatamise kohustust kohaldatakse taas alates 1. maist 2021. Teatavaid selle kohustuse peatamise õiguslike tagajärgi kohaldatakse endiselt, eelkõige COVID-19 tõttu maksejõuetusmenetluse peatamise seaduse (kehtivas sõnastuses) paragrahvi 2 lõike 1 punktide 2–5 kohast laiendatud kaitset vaidlustamise vastu.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Võlausaldaja maksejõuetusmenetluse algatamise õigus oli piiratud ainult 28. juunini 2020. Alates 29. juunist 2020 on võlausaldajatel taas piiranguteta lubatud taotlusi esitada, kui võlausaldajal on maksejõuetusmenetluse algatamise vastu õiguslik huvi ning ta tõendab oma nõuet ja menetluse algatamise põhjust.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimortoorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

2.2 Tsviilikohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Seni puuduvad meetmed tsviilimenetluse tähtaegade kohta. Erimeetmeid ei ole vaja kehtestada, sest Saksamaa õiguskord võimaldab kohtunikel asjakohaselt kohtumenetluste läbiviimisel COVID-19 mõjusid arvestada.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Maksejõuetusmenetluse algatamise ajutise peatamise kestuse jooksul vähendati maksujõuetute äriühingute juhtide, võlausaldajate ja lepingupartnerite vastutusrisi, et soodustada värske raha juurdevoolu ja ärisuhete jätkumist, vt COVID-19 tõttu maksejõuetusmenetluse peatamise seaduse (*COVID-19-Insolvenzaussetzungsgesetz* (COVInsAG)) paragrahv 2. Teatavad soodustused kehtivad endiselt, nagu selgitus, et 30. septembrini 2023 ei kahjusta peatamise ajal antud uute krediitide tagastamine võlausaldajat (COVInsAG paragrahvi 2 lõike 1 punkt 2). Näiteks makseid, mis on seotud nõuetega, mille tasumine oli edasi lükatud 28. veebruarini 2021, ei peetud võlausaldajat kahjustavaks enne 31. märtsi 2022, kui enne 18. veebruari 2021 ei olnud algatatud maksejõuetusmenetlust (COVInsAG paragrahvi 2 lõike 1 punkt 5). COVInsAG paragrahvi 4 kohaselt oli liigse võlakooormuse testi prognoosiperioodi lühendatud 31. detsembrini 2021 ning samal ajavahemikul kohaldati vara käsutamissoiguse säilitamise menetluste ja nn kaitsemenetluste suhtes mitmesuguseid juurdepääsusoodustusi (COVInsAG paragrahvid 5 ja 6).

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Tarbijate tarbijakrediidist tulenevad kohustused lükati teatavatel tingimustel alates 1. aprillist 2020 kolme kuu võrra edasi; see kord kaotas kehtivuse 30. juunil 2020.

Äriühinguõiguses sätestatud üldkoosoleku korraldamise tähtaegu pikendati; (aktsiaseltsi) juhatus võib ajutiselt peatada aktsionäride või nende esindajate õiguse koosolekul füüsiliselt kohal viibida.

Tarbijatele ja mikroettevõtjatele, kes ei suuda kriisi tõttu arveid maksta, anti õigus oluliste püsivate lepinguid mitte täita (sealhulgas gaasi-, vee-, elektri- ja telekommunikatsiooniteenuste lepingud), tingimusel et sellised lepingud on sõlmitud enne 8. märtsi 2020. See kord kaotas kehtivuse 30. juunil 2020.

Viimati uuendatud: 12/07/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsviil- ja maksejõuetusküsimustele - Eesti

1 Covid-19 mõju tsviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsviilkohtumenetluses

Üldine teave inglise keeles on avaldatud valitsuse [veebisaidil](#).

Menetlustähtaegu pikendavad kohtud iga juhtumi puhul eraldi. Kohtud võtavad arvesse menetlusosalistele kriisi tõttu tekkinud täiendavat koormust, ülesandeid või raskusi.

Tähtaegu ei ole seadusega pikendatud, kohtunikel on kaalutusõigus pikemate tähtaegade määramiseks või juba kulgevate tähtaegade pikendamiseks.

Et COVID-19 leviku ennetamiseks vältida füüsilisi kontakte hooldusasutustes, on peatatud **psüühikahäiretega isikute psühhiaatriaiglasse või sotsiaalhoolekandeametisse paigutamise tähtaegade kulgemine:**

laiendatud ajutise kaitse puhul kuni eriolukorra lõpuni;

paigutamise puhul kuni eriolukorra lõpuni ja kaheks kuuks pärast seda.

See ei mõjuta kohustust lõpetada paigutamine või esialgse õiguskaitse kohaldamine pärast paigutamise eeltingimuste äralangemist või kui tehakse kindlaks, et eeltingimused polnud täidetud.

Võlaõiguse valdkonnas ei ole praegu olulisi muudatusi tehtud. Justiitsministeerium on analüüsinud Eesti õiguses juba ette nähtud erinevaid õiguslikke võimalusi, mida saaks sel keerulisel ajal kasutada. On keskendunud selgituste andmisele ja teabenõuetele vastamisele. Samuti on tehtud ettepanekuid muuta võlaõiguse valdkonnas teatavaid norme, kuid arutelu selle üle veel kestab.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kehtestati eriolukord 12. märtsist kuni 17. maini.

Loodud on virtuaalsed koosolekuruumid, et suurendada justiitsministeeriumi, kohtute, prokuratuuri ja vanglate suutlikkust pidada videokonverentse. Seda lahendust saab kasutada ka suuliste istungite pidamiseks menetlusosaliste osalusel. Lisaks on olemasolevaid videokonverentsiseadmeid ümber paigutatud, et katta nõudluse kasvu kohtumajades ja vanglates.

Kohtumenetlust puudutavaid seadusemuudatusi tehtud ei ole. Kohtute haldamise nõukoda on avaldanud soovitusel. Eesti kohtute töö on ümber korraldatud: kohtukantseleid on avatud kell 9.00–13.00 ja kohtumajad on tööpäeviti avatud kella 14.00-ni.

Võimaluse korral menetletakse asju kirjalikult kohtute infosüsteemi ja digitaalse kohtutoimiku rakenduse kaudu.

Kiireloomulised istungid ja menetlused viiakse läbi elektrooniliste sidevahendite abil. Kui see pole võimalik, otsustab kohus iga kohtuasja puhul eraldi, kas kohtuistung või menetlus toimub kohtus. Kiireloomuliseks võib pidada järgmisi asju: isiku paigutamine kinnisesse asutusse; lapse perekonnast eraldamine; täisealisele eestkostja määramine. Kui asi ei ole kiireloomuline, võib kohus kasutada elektroonilisi sidevahendeid (või muid vajalikke vahendeid), ent üldjuhul on soovitatav, et kohus lükkaks istungi ja/või menetluse edasi.

Vastavalt tsviilkohtumenetluse seadustikule võib kohus lastega seotud erandlikel ja kiireloomulistel juhtudel teha esialgse õiguskaitse või kaitsemeetmete määrase ilma last ära kuulamata – paljud kohtunikud on seda võimalust kasutanud.

Menetlusedokumentide kätetoimetamisel soovitatakse eelistada e-toimikut ja e-posti.

Notarite Koda andis notaritele loa võtta kõik vajalikud meetmed, sealhulgas kasutada e-notari kaugtõestuse teenust, mis võimaldab teha notari ametitoiminguid videosilla vahendusel. Kui kuni 6. aprillini sai kaugtõestuse teel teha vaid teatavaid toiminguid (volikirja väljastamine, osaühingute osade müük jne), siis alates 6. aprillist saab kaugtõestuse abil teha peaaegu kõiki toiminguid (ainus erand on abielu sõlmimine ja lahutamine). Seega saab nüüd veebipõhise tõestuse abil isegi kinnisvara müüa ja võõrandada. Seda saab teha ka pärast eriolukorra tühistamist. **Eesti Advokatuur** on samuti ärgitanud oma liikmeid kaugtõele ning kasutama kõiki tehnilisi sidevahendeid, et õigusnõustamist jätkata. Advokatuur rõhutas ka vajadust tagada advokaadi-kliendi suhtes konfidentsiaalsus. Lisaks on advokatuur juhtinud tähelepanu, et eriolukorrast tingitud õiguste piirangud peavad olema põhjendatud ning kui konkreetne

juhtum seda nõuab, tuleks need vaidlustada. Advokaadid on kohustatud töökeskkonna muutumisega kiiresti kohanema, ilmutama paindlikkust ja uuendusmeelsust ning tagama, et tähtaegade pikendamise taotlemise võimalust ei kuritarvitata.

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda on samuti teatanud, et kohtutäiturid ja pankrotihaldurid on oma töö ümber korraldanud ja teevad kaugtööd.

1.3 ELi õigusala koostöö

Eesti keskasutus on olnud kaugtööl alates 13. märtsist. **Teated (sõnumid ja dokumendid) edastatakse e-posti teel** (tsiviilasjades ja enamikus kriminaalasjades). Vajadusel saadetakse dokumentide originaalid pärast eriolukorra lõppu lennupostiga.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsviilikohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

-

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Praegu analüüsitakse **täiendavate muudatuste** vajadust maksejõuetuse valdkonnas (nt seoses saneerimiskavadega), mis võiksid toetada kriisist ülesaamist.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

-

Viimati uuendatud: 31/01/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Iirimaa

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Tähtaegadega seotud erisätteid ei ole. Menetlustoiminguid, mille seadusejärgne tähtaeg lõpeb enne „piiranguaja“ lõppu, käsitatakse edasilükkamatutena (vt teine veerg).

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kohtute kantsleid on endiselt avatud ja võtavad vastu kiireloomulisi dokumente. On paigaldatud vastuvõtukastid, kuhu saab jätta dokumente ilma avalikus teeninduspunktis töötajatega suhtlemata. Kohtute kantsleidega saab endiselt ühendust võtta e-posti või posti teel.

Tsviillasju võidakse edasi lükata, kui selleks saadakse nõusolek e-posti teel. Lähinädalatel jätkub menetlus vaid kiireloomulistes asjades.

Lubatud on esitada avaldusi **kiireloomulistes perekonnaasjades**, sealhulgas kaitsemäärused, erinevad lähenemiskeelud esialgse õiguskaitses raames ja määruste pikendamine.

Samuti saab esitada avaldusi edasilükkamatutes asjades, näiteks kiireloomulised eestkostetasjad või kiireloomuline kohtulik läbivaatamine.

Ülemkohtu esimehe korraldusel on laiendatud videolingi kaudu osalemise võimalusi kõikidele parajasti vanglates viibivatele kinnipeetavatele.

Katsetatakse kohtuistungite pidamist kaugside ja video vahendusel, kui pooled annavad selleks nõusoleku.

1.3 ELi õigusala koostöö

Justiitsasjade ja võrdõiguslikkuse ministeerium ning keskasutused töötavad enamasti kodust. Soovitav on suhelda üksnes e-posti teel.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Äriühingute („Muud sätted“) (COVID-19) 2020. aasta seadusega tehakse äriühingute („Muud sätted“) (COVID-19) 2020. aasta seaduses ajutised muudatused, millega muudetakse ajutiselt 2014. aasta äriühingute seadust ning 1893.–2014. aasta tööstus- ja kindlustusühingute seadust, et lahendada COVID-19 tõttu tekkivaid probleeme.

Täpsemalt tähendab see saneerimisnõustaja määramisel (ennetav saneerimine), et ettevõtte maksevõime tagamiseks pikendatakse saneerimisnõustaja määramise kestust 100 päevalt 150 päevale ja suurendatakse künnist, mille puhul leitakse, et äriühing ei suuda oma võlgu tasuda, 10 000 eurolt ühe võlausaldaja kohta ja 20 000 euro suuruselt kogusummal 50 000 eurole mõlema puhul.

Seaduses sätestatud meetmed kaotavad kehtivuse 31. detsembril 2020, kuid praegu kaalutakse nende sätete pikendamist.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsviilikohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Kokku on lepitud maksejõuetussüsteemi sujuvat toimimist toetavad meetmed, sealhulgas teatavate kohtueeskirjade leevendamine ja asjakohasel juhul teatavad maksepuhkused.

Lisateave on esitatud aadressil <https://www.courts.ie/covid-19-notice>

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Pangad ja pangandussektorivälised laenuandjad teatasid märtsis kooskõlastatud paindlikest makseraskuste puhul kohaldatavatest restruktureerimismeetmetest, mis toetavad kliente, kelle sissetulekut COVID-19 mõjutas. See hõlmab esialgu kolmekuulist (hiljem pikendati kuue kuuni) maksepuhkust eluaseme- ja muudele laenudele, kui taotlus oli esitatud enne 30. septembrit 2020.

Oktoobris lõppes suurem osa nendest maksepuhkustest.

Alates 1. oktoobrist on laenuandjad makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete kohaldamise otsuse tegemisel tuginenud laenuvõtjate finantsseisundi individuaalsele või juhtumipõhisele hindamisele. Laenuvõtjatele on pakutud täiendavat rahalist toetust / makseraskuste tõttu restruktureerimist või standardse finantsaruande koostamist, mille põhjal saab määrata kindlaks neile kõige sobivama makseraskuste tõttu restruktureerimise viisi. See võib hõlmata lühiajalisi meetmeid, nagu täiendavad maksepuhkused, või pikemaajalisi meetmeid.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)
Rahalist toetust, koolitus- ja nõuandetegevust, et aidata ettevõtjatel COVID-19 mõju leevendada ning ohutult tööle naasta.

Tööhõive ja palgatoetuste kava pakub kindlasummalist toetust märkimisväärset majanduslikku kahju kandnud erasektori tööandjatele. Tööhõive ja palgatoetuste kava, mis asendab ajutise palgatoetuse kava, kestab kuni 31. märtsini 2021.

COVIDi piirangute toetuskava on loodud selleks, et pakkuda sihipärast, õigeaegset ja ajutist sektoripõhist toetust ettevõtjatele, kes on COVID-19 tagajärjel kehtestatud piirangute tõttu sunnitud ukseid sulgema või tegevust oluliselt vähendama.

COVID-19 laenuatagatiste kava hõlbustab abikõlblikele ettevõtjatele kuni 2 miljardi euro ulatuses laenude andmist. Kava raames antavad laenud ulatuvad 10 000 eurost kuni 1 miljoni euroni tähtajaga kuni viis ja pool aastat.

Kuni 25 000 euro suurused COVID-19 äri-laenu on kättesaadavad Microfinance Irelandi kaudu ning esimese kuue kuu jooksul on tagasimaksed ja intressid null eurot ning teataval tingimustel on võimalik täiendav kuuekuuline intressivabastus.

Lisateave olemasolevate ettevõtlustoetuste kohta on esitatud aadressil <https://dbei.gov.ie/en/What-We-Do/Supports-for-SMEs/COVID-19-supports/>

Teatavate maksude jaoks on loodud võlgade ladustamise kava. Kava võimaldab COVID-19 tõttu kehtestatud tegevuspiirangute perioodil tekkinud võlad, mis ettevõtjatel tekkisid käibemaksu ja töövõtjate töötasult kinnipeetavate maksude tasumisel, intressivabalt „parkida“ äritegevuse taasalustamisele järgnevat 12 kuuks. 12-kuulise intressivaba perioodi lõpus võib ladustatud võla tasuda täies ulatuses ilma intressi maksmata või maksta seda osade kaupa, mille korral kohaldatakse märkimisväärselt vähendatud intressimäärat 3% aastas. Võrdluseks võib tuua hariliku aastamäärat 10%, mida midu selliste võlgade suhtes kohaldatakse.

Viimati uuendatud: 12/04/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusliku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Kreeka

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

-

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Ministri otsusega on kõik Kreeka kohtute ja nende allüksuste menetlused peatatud kuni 15. maini 2020, välja arvatud kiireloomuliste ja oluliste hagide ja juhtumite puhul.

Rahukohtute ja nende allüksuste menetlused peatati kuni 10. maini 2020.

Kohtuasutused töötavad vaid niivõrd, kui on vajalik olulisteks tööalasteks toiminguteks ja seoses kiireloomuliste asjadega.

Koosolekud ja kõik muu kohtute tegevusega seonduv on korraldatud kaugtöö vormis ja tehniliste vahenditega, kui see on võimalik. Kasutusele on võetud sidevahendid ja IT rakendused, et videokonferentsi kasutamine ning kohtunike, prokuröride ja teiste õiguspraktikute kaugtöö turvaliseks muuta.

Mõnes suuremates kohtutes on tõendite väljaandmise taotlusi võimalik esitada elektrooniliselt. Sellisel juhul saavad kodanikud ja juristid tõendi kätte elektrooniliselt veebiportaali kaudu.

1.3 ELi õiguslase koostöö

Kreeka valitsus on kehtestanud ettevaatus- ja piirangumeetmed, et vähendada koroonaviiruse leviku ohtu ja selle sotsiaalmajanduslikku mõju ning tagada turu ja avaliku sektori nõuetekohane toimimine.

Justiitsministeerium kui tsiviilõiguslike konventsioonide/lepingute ja ELi tsiviil- ja kaubandusasjades tehtava õigusliku koostöö määruste kohane keskasutus on juurutanud vahetustega töötamise süsteemi, kus on ühendatud kaugtöö ja füüsiline kohalolek töökohal.

Seni on **keskasutus pea täielikult töövõimeline**, kuid jätkuva tervisekriisi tõttu on vältimatu, et aeg-ajalt esineb mõningate taotluste menetlemisel viivitusi.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Kõik asjaomased menetlused peatatakse 7. novembrist kuni 30. novembrini 2020.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Kõik asjaomased menetlused peatatakse 7. novembrist kuni 30. novembrini 2020.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimortoorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Kõik täitemenetlused peatatakse 7. novembrist kuni 30. novembrini 2020.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Kõik kohtuistungid peatati ajutiselt rahvatervise kaitse eesmärgil 7. novembrist 30. novembrini 2020. Maksejõuetusmenetlused peatatakse 7. novembrist 30. novembrini 2020.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Kreeka Pangaliit ja rahandusminister on kokku leppinud, et võlgniku taotlusel loobuvad pangad koroonaviiruse pandeemiast mõjutatud ettevõtetega sõlmitud laenulepingute alusel tehtavate kapitali osamaksete sissenõudmisest.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Koroonaviiruse pandeemiast mõjutatud äriühingute ja nende töötajate (ning sellistele mõjutatud ettevõtetele ruume rentivate isikute) puhul:

maksu tasumise tähtaja pikendamine ilma intresside või trahvideta;
sotsiaalkindlustusmaksete tasumise tähtaja pikendamine.

Viimati uuendatud: 21/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Hispaania

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Kõik tähtajad on peatatud ning menetlusseadustes sätestatud tähtajad kohtualluvusega seotud korralduste jaoks on peatatud ja ei kulge. Tähtaegu hakatakse uuesti arvutama hetkest, mil lõppevad kuninga dekreediga 463/2020 kehtestatud pikendused.

Menetlustähtaja peatamine ei kehti mõningate erimenetluste puhul, sealhulgas lastekaitseasjades.

Kohtunik või kohus võib nõustuda tegema menetlustoiminguid, mis on vajalikud, et vältida menetlusosaliste õiguste ja õigustatud huvide pöördumatut kahjustamist.

Hispaania kohtute üldnõukogu avaldab ajakohastatud teabe meetmete kohta, mida Hispaania ametiasutused on võtnud viiruse leviku tõkestamiseks, oma veebisaidil eraldi osas „[Üldteave COVID-19 kohta](#)“.

Sellel veebisaidil on esitatud täielik teave, sealhulgas üldteave, juhendid ja protokollid, alalise komitee kokkulepped (alates 11. märtsist 2020 kuni 5. maini 2020), kohtupraktika ning justiitsministeeriumi ja riigiprokuratuuri, tervishoiuministeeriumi, riigipea ja kõrgeimate kohtute järelevalvekomitee edastatud teave.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kohtuhoonetes töötamist on oluliselt piiratud. Kasutusele on võetud IT-lahendused ja sidevahendid või laiendatud nende kasutamist, et soodustada kohtunike, prokuröride ja teiste õiguspraktikute kaugtööd.

Notarid ja riiklikud registrid on loetud elutähtsateks avalikeks teenusteks, mille toimimine on tagatud.

1.3 ELI õigusosalane koostöö

Hispaania keskasutusel pole võimalik tagada sissetulevate taotluste (eriti paberil taotluste) tavapärasel menetlemisel. Taotlused tuleb saata elektrooniliselt. Tõendite kogumine (määruse 1206/2001 artikkel 3): Menetletakse olulisi ja kiireloomulisi taotlusi, mis tuleb saata aadressil rogatoriascivil@mjusticia.es.

Kõik ülejäänud taotlused tuleb saata tavalises korras paberil otse pädevale Hispaania kohtule.

Lapserööv ja elatise sissenõudmine: Taotluste menetlemine on tagatud vaid juhul, kui need on saadetud e-posti teel. Täitmist käsitatakse kiireloomulisena, võttes arvesse inimestele kehtestatud liikumiskiiranguid. (sustraccionmenores@mjusticia.es) (SGCJIAImentos@mjusticia.es)

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine eriolukorra kehtivuse ajaks (isegi kui võlgnik esitas Hispaania maksejõuetusseaduse artiklis 5a sätestatud maksejõuetuseelse mehhanismi kohaldamise taotluse).

Pankrotiseaduse artikkel 5a asendati pankrotiseaduse konsolideeritud teksti artiklitega 583–594, mis avaldati ametlikus väljaandes 5. mail 2020 ja mis jõustus 1. septembril 2020.

18. septembri seaduse nr 3/2020 artikli 6 lõikes 3 on sätestatud: „Kui võlgnik on enne 31. detsembrist 2020 (kaasa arvatud) teatanud läbirääkimiste alustamisest võlausaldajatega, et sõlmida refinantseerimiskokkulepe, kohtuväline kokkulepe või ühineda nõuete kiire lahendamise kokkuleppega.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Kahe kuu jooksul pärast eriolukorra lõppu ei võta maksejõuetuskohtud vastu vajalike maksejõuetusmenetluste algatamise taotlusi, mille võlausaldajad / kolmandad isikud on esitanud eriolukorra või nimetatud kahekuulise ajavahemiku jooksul.

Eriolukorra järgneva kahekuulise ajavahemiku jooksul võtab kohus võlgniku maksejõuetusmenetluse algatamise taotluse vastu eelisjärjekorras.

18. septembri seaduse nr 3/2020 artiklis 6 on sätestatud: „Kuni 31. detsembrini 2020 (kaasa arvatud) ei võta kohtunikud vastu vajalike maksejõuetusmenetluste algatamise taotlusi, mille võlausaldajad / kolmandad isikud on esitanud alates 14. märtsist 2020. Kui võlgnik on kuni 31. detsembrini 2020 (kaasa arvatud) esitanud vabatahtliku pankrotiavalduse, lubatakse seda menetleda eelisjärjekorras, isegi kui see on vajaliku pankrotimenetluse algatamise taotlusest hilisem.“

17. novembri kuningliku dekreet-seadusega 34/2020 pikendati seda moratooriumi kuni 14. märtsini 2021.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Menetlustähtaegade üldine peatamine. Kohtuistungeid võib pidada kiireloomulistel juhtudel.

Menetluste peatamine lõppes juuni lõpus. Võttes arvesse olukorra halvenemist kaubandusõiguse valdkonnas ja selle süvendamist pandeemia poolt, kehtestati 18. septembri seadusega 3/2020 teatavate kiireloomuliste maksejõuetusmenetlusjuhtumite eelisjärjekorras menetlemine (artikkel 9).

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Lisaks on 31. märtsi kuninglik dekreet-seaduses, millega võetakse sotsiaal- ja majandusvaldkonnas kiireloomulisi täiendavaid meetmeid COVID-19ga tegelemiseks, sätestatud võimalus, et maksejõuetud äriühingud võivad vääramatu jõu tõttu või COVID-19 kriisist tingitud korralduslikel, tehnilistel, majanduslikel ja tootmisalastel põhjustel algatada ka ajutise tööhõive reguleerimise menetluse:

selle meetme eesmärk on vältida olukorda, kus COVID-19 põhjustatud majanduskriis kujutab endast täiendavat takistust maksejõuetu äriühingu elujõulisusele, mis võib tal takistada võlausaldajate kokkuleppe täitmist või järgimist, viia tema likvideerimiseni või raskendada elujõulise äriüksuse müümist; taotluse või teatise peab esitama kas maksejõuetu äriühing pankrotihalduri loal või otse pankrotihaldur olenevalt sellest, kas vara on võlgniku valduses või mitte;

samamoodi osaleb pankrotihaldur konsulteerimises. Kui selle aja jooksul kokkuleppele ei jõuta, peab ajutise tööhõive reguleerimise menetluse kohaldamiseks olema pankrotihalduri luba või pankrotihalduri enda otsus, olenevalt sellest, kas vara on võlgniku valduses või mitte;

igal juhul tuleb maksejõuetuskohut taotlusest, otsusest ja kohaldatud meetmetest elektrooniliste sidevahendite abil viivitamata teavitada;

kui tööturuasutus ei tuvasta vääramatut jõu olemasolu, võib äriühing vaidlustada selle otsuse sotsiaalkohtus.

Maksejõuetuskohus vaatab läbi vaidlused, mis on seotud pettuse, eksitamise, sunduse või õiguse kuritarvitamisega, või kui töötajad vaidlustavad ettevõtte otsuse või tööturuasutuse otsuse ajutise tööhõive reguleerimise menetluse kohta, kui nad on soovinud saada põhjendamatuid hüvitisi. Selliste kaebuste puhul järgitakse maksejõuetusega seotud töövaidlusmenetlust ja kohtuotsuse saab edasi kaevata (*suplicación*).

Nii 18. septembri seadus nr 3/2020 kui ka 17. novembri kuninglik dekreet-seadus nr 34/2020 (D. F. 10, millega muudetakse 18. septembri seadust nr 3/2020 menetluslike ja korralduslike meetmete kohta COVID-19 mõjude arvesse võtmisel õigusemõistmise valdkonnas) sisaldavad meetmeid, millega takistatakse lepingute või refinantseerimislepingute täitmata jätmisele tuginemist ning lubatakse mõlemal juhul selliste lepingute tingimusi muuta.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused) Hispaania valitsus on heaks kiitnud meetmed, mille tulemusel peatatakse ajutiselt lepingulised kohustused, mis tulenevad mis tahes hüpoteeklaenust, mille on võtnud majanduslikult haavatavas olukorras olev isik.

Hüpoteeklaenude moratooriumi kohaldatakse üksnes alljärgneva suhtes:

tavalised eluruumid (st välja arvatud puhkuse ajal või nädalavahetustel kasutatavad eluruumid);

ettevõtjate ja kutsetöötajate majandustegevusega seotud kinnisvara ning

eluruumid, mis ei ole tavalised üüritud eluruumid ja mille puhul hüpoteegivõlgnik, füüsiline isik, nende eluruumide omanik ja üürileandja ei ole saanud üüritud alates eriolukorra jõustumisest või ei saa seda ühe kuu jooksul pärast eriolukorra lõppu.

Moratooriumi kohaldamine tähendab, et hüpoteeklaenu osamaksete (põhisumma ja intressid) maksmine peatatakse kolme kuu jooksul ning samuti ei kohaldata hüpoteeklaenu ennetähtaegse tagasimaksmise klauslit. Samuti ei teki viivist.

Majanduslikult haavatavad võlgnikud on järgmised isikud:

töötuks jäänud isikud või ettevõtjad või kutsetöötajad, kelle sissetulek või müük on oluliselt vähenenud (üle 40%);

isikud, kelle leibkonna kogusissetulek ei ületanud moratooriumi kohaldamisele eelnenud kuul kolmekordset riiklikku sissetulekuindeksi kordajat (IPREM) kuu kohta (st 3 x 537,84 eurot). Seda arvutust suurendatakse laste, üle 65-aastaste isikute, puuetega isikute, ülalpeetavate või haigete puhul;

isikud, kelle hüpoteeklaenu osamaksete koos kulude ja põhiteenustega on suuremad kui 35% kogu leibkonna netosissetulekust, ning

isikud, kelle leibkonnal on COVID-19 hädaolukorra tõttu majanduslik olukord, st eluaseme säilitamiseks vajalikud jõupingutused oluliselt muutunud (hüpoteegimaksete ja perekonna sissetuleku suhe on suurenenud 1,3 korda).

Võlgnikud võivad taotleda moratooriumi 15 päeva jooksul pärast ühe kuu möödumist eriolukorra lõppemisest (praegune tähtaeg on 27. mai). Laenuandjad peavad sellise moratooriumi rakendama hiljemalt 15 päeva jooksul pärast taotluse saamist ja teatama sellest Hispaania keskpangale.

Peatamise kohaldamiseks ei ole vaja pooltevahelist kokkulepet ega lepingu uuendamist; hüpoteeklaenu tähtaja pikendamine peab olema vormistatud avalikus aktis ja registreeritud kinnistusraamatus.

Viimati uuendatud: 21/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Prantsusmaa

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Menetlustähtaegu, sealhulgas aegumistähtaegu, mis lõpevad ajavahemikul 12. märtsist kuni ühe kuu möödumiseni eriolukorra lõpust, on pikendatud.

Pärast nimetatud perioodi lõppu jätkub kõikide tähtaegade kulgemine tavapäraselt, kuid need lõpevad siiski hiljemalt kahe kuu jooksul pärast eriolukorra lõppu. Ajapikendus ei piira poolte õigust taotleda eriolukorra ajal õiguskaitset või teostada kaebeõigust kõikidel võimalikel viisidel, kuivõrd see on võimalik. Täitmiskohustusi ja lepingulisi tähtaegu põhimõtteliselt muudetud ei ole, erakorralistel asjaoludel (vääramatut jõud jm) kohaldatakse Prantsusmaa õigust.

Lepingulised sanktsioonid, mida kohaldatakse lepingulisi kohustusi rikkuva võlgniku suhtes, (leppetrahvi käsitlev klausel, lõpetamisklausel jne) on siiski ajutiselt tühistatud, et võtta arvesse täitmisega seotud raskusi.

Seadusega ette nähtud leppetrahvid, pikendused ja etteteatamistähtajad on samuti peatatud või pikendatud.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Ajavahemikus **17. märtsist kuni 10. maini on kohtud menetlenud ainult kiireloomulisi asju** (kodanikuvabadus ja isikuhooldusõigus tsiviilasjades, täiteasjad, lastekaitse, kiireloomulised perekonnoakohtu asjad, sealhulgas lähenemiskeelud, ning pakilised ajutiste meetmete kohaldamise menetlused).

Alates 11. maist on kohtud järk-järgult alustanud uuesti toiminguid kõikides asjades.

Kui kohus ei saa töötada, võidakse kiireloomulised asjad suunata teise kohtusse.

Kohtuotsused tehakse pooltele teatavaks kõikide vahendite abil, eelkõige e-posti või telefoni teel (kuid otsuseid ei loeta saajale kättetoimetatuks).

Laste ja täiskasvanute suhtes kehtestatud kaitsemeetmed, mille kehtivus eriolukorra ajal lõpeb, pikenevad automaatselt, kui kohtunik ei otsusta teisiti.

Uurimis- ja lepitusmeetmete tähtajad peatatakse ja neid pikendatakse veel kolme kuu võrra alates 23. juunist 2020.

Kohtute esimehed saavad reguleerida kohtusse sisenevate inimeste voogu ja määrata kindlaks kohtusaali lubatavate isikute arvu, et tagada füüsilise distantsi hoidmise eeskirjade järgimine.

Samuti võivad nad piiratud juurdepääsu korral jätta rahuldamata nende inimeste taotlused, kes soovivad kohtuistungil osaleda.

Kui kohtuistungil läbiviimisel kasutatakse audiovisuaalseid või muid elektroonilisi sidevahendeid, ei tohi kohtuistung toimuda ühes kohas.

Lõpuks tuletatakse meelde, et kasutatavad sidevahendid peavad tagama arutelude konfidentsiaalsuse.

1.3 ELi õigusosalane koostöö

Õigusosalase koostöö taotlusi käsitletakse tavapäraselt.

Koostöö perekonnaasjades (määrus 2201/2003): Rahvusvaheliste lapserõvide ja lastekaitse valdkonnas teevad Prantsusmaa keskasutuse menetlejad enamasti kaugtööd ja tulevad bürosse vähemalt ühel päeval nädalas. See tähendab, et kõik uued taotlused võib saata posti, faksi või e-posti teel.

Tõendite kogumine (määrus 1206/2001): Taotlusi käsitletakse tavapäraselt. Menetlusaeg võib olla veidi pikem, kuna menetlejad teevad kaugtööd ja tulevad bürosse ühel päeval nädalas, et vaadata läbi posti või faksi teel saadetud taotlused.

Dokumentide kättetoimetamine (määrus 1393/2007): Praeguses olukorras võib dokumentide kättetoimetamine võtta kauem aega. Saab kasutada elektroonilist kättetoimetamist, juhul kui saaja on sellega eelnevalt nõustunud.

Prantsusmaa keskasutus suhtleb nimetatud kolme määruse (2201/2003, 1206/2001, 1393/2007) alusel jätkuvalt e-posti teel ([✉ entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr](mailto:entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr)), kuid ka kirja või faksi teel.

Prantsusmaa keskasutus suhtleb määruse (EÜ) nr 4/2009 alusel ülalpidamisasjades e-posti teel: [✉ obligation.alimentaire@diplomatie.gouv.fr](mailto:obligation.alimentaire@diplomatie.gouv.fr).

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Määruses 2020-596 on sätestatud, et võlgnik võib taotleda kohtu esimehelt üldist peatamist lepitusmenetluse ajaks. Menetluse käigus kehtestatakse samuti tingimused, mis peavad ajapikenduse andmiseks olema täidetud.

Vt 20. mai 2020. aasta määrus 2020-596.

Meeldetuletus (meetmed, mis ei ole eriomased COVID-19 olukorrale):

Saneerimismenetluse (*procédures de sauvegarde ou de redressement judiciaire*) käigus kohaldatakse eraldiseisvate täitemeetmete üldist peatamist (konkreetsete eranditega).

Enne likvideerimismenetluse (*procédure de liquidation judiciaire*) või saneerimismenetluse (*procédure de sauvegarde ou de redressement judiciaire*) algatamist võib võlgniku taotlusel algatada mitteametliku ja konfidentsiaalse menetluse (lepitusmenetlus). Kui võlausaldaja algatab lepitusmenetluse ajal võlgniku suhtes kohtuvälise või kohtuliku menetluse, võib võlgnik taotleda kohtu esimehelt ajapikendust.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

Meeldetuletus (meetmed, mis ei ole eriomased COVID-19 olukorrale):

Saneerimismenetluse (*procédures de sauvegarde ou de redressement judiciaire*) käigus takistab äriseadustik võlausaldajatel oluliste täitmisele kuuluvate lepingute lõpetamist või muutmist võlgniku kahjuks.

2.2 Tsviilikohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

-

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõtmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Määrusega 2020-596 antakse kohtule võimalus lubada võlgniku saneerimiskava muuta ja selle kestust pikendada.

Saneerimismenetluse ajal uue või vaherahastamise andjad võivad kohtult saada õiguse erieelisõigusele (eelisjärjekorras rahuldatav nõue hilisema maksejõuetuse korral). Selle eelisõiguse annab kohus eritingimustel.

Lihtsustatakse füüsilisest isikust ettevõtjate ja väikeettevõtete likvideerimismenetlusi.

Vt 20. mai 2020. aasta määrus 2020-596.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenuid, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Peamised suure tähtsusega meetmed on järgmised:

Äritegevust toetavad majandus- ja finantsmeetmed: riigigarantii kava kohaldatakse finantseerimisasutuste antavatele uutele rahalaenudele (eeldusel, et teatud eritingimused on täidetud).

Sotsiaalsed abinõud: ettevõtjad võivad eriolukorra tõttu taotleda toetust, mis on ette nähtud piiratud tegevusvõimaluse kava raames.

Lisateavet leiab aadressilt: <https://www.economie.gouv.fr/covid19-soutien-entreprises/les-mesures>

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [hr](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Horvaatia

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

18. aprillil 2020 jõustusid rahalist vara puudutavate täitetoimingute seaduse muudatused: **füüsiliste isikute pangakontode suhtes peatati täitmine kolmeks kuuks** (võimalusega pikendada seda veel kolme kuu võrra). Sellel perioodil peatati ka **seadusejärgse intressi arvestamine**.

Alates 19. oktoobrist 2020 on täitetoiminguid korrapäraselt jätkatud. Justiitsministeerium ja valitsus on aga saatnud notaritele soovitusel alustada möödunud kuuel kuul esitatud täiteasjade menetlemist kolmes etapis alates **19. oktoobrist, 20. novembrist ja 20. jaanuarist**. Esimeses etapis tuleks anda välja täitedokumendid nende taotluste alusel, mis laekusid **30. juuniks**, teises etapis nende alusel, mis laekusid **31. augustiks**, ja kolmandas etapis nende alusel, mis laekusid **18. oktoobriks**.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kõik kohtuasutused jätkavad tööd. Tehakse siiski vaid kiireloomulisi toiminguid ning seejuures võetakse kohased kaitsemeetmed. **Istungid ja selliste juhtumite menetlemine, mis ei ole kiireloomulised, on edasi lükatud kuni edasiste otsusteni**.

Asjades, milles kohtunikud saavad otsuseid teha ainuisikuliselt või mille puhul istung pole nõutav, tuleb otsused teha kodus ning korraldada seejärel nende kättesaamine. Kohtuasutuste juhid võivad anda töötajatele loa töötada kodus, kui see on võimalik.

Suhtlus poolte ja kõikide menetlusosalistega toimub elektrooniliselt kõikides asjades, kus see on võimalik. Asjades, mille raames tuleb kohtuda või pidada istung, tuleb võtta kõik terviseasutuste kehtestatud ettevaatusabinõud. Kohtunikud ja kohtud peaksid igal juhul kasutama kättesaadavaid kaugsidevahendeid, sealhulgas kohtusiseselt (e-post, videolink jm).

Täitemenetlused, eelkõige **kinnisasjade vabastamise ja üleandmisega seotud täitetoimingud, on soovitatud edasi lükata**.

COVID-19 epideemia puhangu tõttu on Horvaatias **edasi lükatud kõik avalikud elektroonilised enampakkumised täite- ja pankrotiasjades**, välja arvatud need, kus pakkumine algas hiljemalt 24. märtsil 2020 ning mis tuleb viia lõpule vastavalt avaldatud avalike elektrooniliste enampakkumiste kutsetele.

Kõik pärast 13. märtsi 2020 laekunud müügitaotlused, mida pole menetlusse võetud, võetakse menetlusse pärast COVID-19 epideemiaga seotud eriolukorra lõppu. Kõik avaldatud tagatisraha maksmise kutsed ja avalike elektrooniliste enampakkumiste kutsed tühistatakse ning avaldatakse uuesti samade müügitingimustega pärast COVID-19 epideemiaga seotud eriolukorra lõppu.

1.3 ELi õigusala koostöö

Pooled peavad päringud, taotlused ja avaldused esitama justiitsministeeriumile e-posti, telefoni või tavaposti teel.

Rahvusvahelise õigusabi osutamist jätkatakse, kuid võib esineda viivitusi.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Eriolukorra ajal tekkinud pankroti algatamise põhjustel ei saa pankrotimenetlust algatada. Pankrotimenetluse algatamise põhjused on maksejõuetus ja ülemäärane võlgnevus, kuid kumbagi neist ei kohaldata, kui need ilmnevad eriolukorra ajal. Erandina võivad võlgnik, finantsamet ja võlausaldaja esitada pankrotimenetluse algatamise avalduse üksnes Horvaatia Vabariigi huvide ja turvalisuse, looduse, inimkeskkonna ja inimeste tervise kaitseks.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimortoorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Seadus, mis käsitleb täite- ja maksejõuetusmenetluste sekkumismeetmeid, jõustus 1. mail 2020.

Vastavalt sellele seadusele on täitemenetlused peatatud 3 kuuks (võimalusega pikendada seda aega veel 3 kuuks). Eriolukorra ajal ei tohi töödandjad ega riiklik pensionifond palka/pensiooni võlausaldajate kasuks kinni pidada (erandid on lastetoetuste väljanõudmine, töötajate nõuded ja kriminaalmenetlusõiguse kohased ajutised meetmed).

Sellel perioodil on peatatud ka seadusejärgse intressi arvestamine.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsviilkohutute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Seoses COVID-19 epideemia puhkemisega Horvaatias on täite- ja maksejõuetusmenetluse asjades edasi lükatud kõik elektroonilised avalikud enampakkumised, välja arvatud need, kus pakkumine on alanud hiljemalt 24. märtsiks 2020 ja tuleb lõpule viia vastavalt avaldatud elektroonilisel avalikul enampakkumisel osalemise kutsele.

Kõik pärast 13. märtsi 2020 saadud müügitaotlused, mida ei ole läbi vaadatud, vaadatakse läbi COVID-19 epideemiaga seotud eriolukorra lõppemisel. Kõik avaldatud kutsed sisseemaksete tegemiseks ja elektroonilises avalikus enampakkumises osalemiseks tühistatakse ning need avaldatakse samadel müügitingimustel uuesti pärast COVID-19 epideemia puhkemisega seotud eriolukorra lõppu.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

-

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenuid, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

-

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Itaalia

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Tsiviilkohtumenetluses tehtavate toimingute tähtaegade kulgemine peatati algselt ajavahemikuks 9.–22. märts (hiljem pikendati seda 15. aprillini).

8. aprilli 2020. aasta dekreetseadusega nr 23 pikendati istungite edasilükkamist ja menetlustähtaegade peatamist 11. maini 2020.

Tähtajad, mis muidu hakanuks kulgema peatatud ajal, hakkavad kulgema alles pärast nimetatud peatamise lõppu.

Erandid: lapsendamine, saatjata alaealised, perepõhine asendushooldus, alaealiste kaitsega seotud menetlused ja ülalpidamist käsitlevad menetlused, kui ohtu satuvad põhivajadused; sundravi, raseduse vabatahtlik katkestamine, esialgne täitmine, valimismenetlus ja asjad, kus pooltel on olulise kahju tekkimise risk.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Ära jääb enamik tsiviilkohtuistungeid, mis olid kavandatud alates dekreeidi jõustumisele järgnenud päevast (9. märts 2020) kuni 22. märtsini (seejärel 15. aprillini ja lõpuks 11. maini), kuna nende edasilükkamine on kohustuslik.

Kõik kriisiperioodiks kavandatud kohtuistungid lükkuvad edasi (välja arvatud kiireloomulistes asjades).

Kohalikud kohtud võivad võtta korralduslikke meetmeid ka ise (piirata pääsu hoonetesse, sulgeda kontorid).

Asjades, mida edasi ei lükata (kiireloomulisteks tunnistatud üksikjuhtumid või seaduse järgi eriti olulised asjad), võib tsiviilkohtuistungeid pidada kaugsidevahendite abil, juhul kui on nõutav üksnes advokaatide või poolte kohalolek ning tagatud on võistlev kohtumenetlus ja poolte tegelik osalemine. Selleks on vajalik kohtu kantslele juhataja otsus, mis tehakse pärast advokatuuriga konsulteerimist.

Ajavahemikul 11. maist kuni 31. juulini 2020 peavad kohtukantsleide juhatajad võtma mitmesuguseid korralduslikke meetmeid, et vältida inimestevahelisi kontakte ja kogunemisi tööruumides.

Need meetmed võivad muu hulgas olla:

tsiviilkohtuistungite pidamine kaugsidevahendite abil, kui on nõutav üksnes advokaatide või poolte või kohtunikuabide kohalolek ning tingimusel, et tagatud on võistlev kohtumenetlus ja poolte tegelik osalemine ning kohtunik on kohtus füüsiliselt kohal;

kohtuistungite edasilükkamine aega pärast 31. juulit 2020;

tsiviilasjade lahendamine kirjalikus menetluses, juhul kui on nõutav vaid kostja osavõtt.

1.3 ELi õiguslase koostöö

Märkimisväärne osa justiitsministeeriumi töötajatest töötab kodust.

Õiguslase koostöö tsiviilasjades on teadmata ajaks pärsitud. Õiguslase koostöö taotlused esitada elektrooniliselt (sealhulgas välisriigi õigusega seotud teabenõuded 1968. aasta Londoni konventsiooni alusel). Paberdokumentide menetlemisel võib esineda olulisi viivitusi.

Kõik teated tuleb saata aadressile ufficio2.dgcivile.dag@giustizia.it.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Üldsätteid edasilükkamise kohta kohaldatakse pankrotimenetluse ja üldiselt ka maksejõuetusmenetluse suhtes, ilma et see piiraks võimalust määrata juhtumipõhiselt kindlaks toimingud, mida ei saa poolte kaitsenõuete täitmiseks edasi lükata.

Konkreetsed maksejõuetusmeetmed on vastu võetud 8. aprilli 2020. aasta dekreetseaduse nr 23 artikliga 10:

kõik maksejõuetusmenetluste algatamise taotlused, mis on esitatud ajavahemikus 9. märtsist kuni 30. juunini 2020, on vastuvõetamatud, välja arvatud need, mille on esitanud prokurör, kui vara või äriühingu kaitseks taotletakse ettevaatusabinõude või kaitsemeetmete võtmist, ettevõtja ise, kui maksejõuetus ei ole COVID-19 epideemia tagajärg, ja igaüks võlausaldajatega kokkuleppe sõlmimise menetluse erisätete kohaselt (Itaalia maksejõuetusseaduse artikli 162 lõige 2, artikli 173 lõiked 2 ja 3 ning artikli 180 lõige 7).

kui vastuvõetamatuse tuvastamisele järgneb pankroti väljakuulutamise, ei arvestata vastuvõetamatuse ajavahemikku nende tähtaegade piires, mis on sätestatud pankrotiseaduse artiklites 10 ja 69a, mis käsitlevad vastavalt äriregistrist kustutatud äriühingu pankroti väljakuulutamise ja pankroti tühistamise hagide esitamise iga-aastast tähtaega.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Vt veerg 1.1.A vasakul.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimortoorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Kõikide tsiviilkohtumenetluse ja kriminaalmenetlusega, sealhulgas tsiviilasjades tehtud kohtuotsuste täitmisega seotud toimingute läbiviimise tähtsajad peatati esialgu ajavahemikus 9. märtsist kuni 15. aprillini ja seejärel kuni 11. maini 2020.

Sel ajavahemikul lükatakse kohtuistungid tsiviilkohtumenetluses ja seega ka täitemenetlusega seotud kohtuistungid automaatselt edasi 11. mail 2020 järgnevale kuupäevale ning kuni selle kuupäevani peatatakse ka kõigi tsiviilkohtumenetluse toimingute tähtaegade kulgemine.

Seoses täitmisega tuleb märkida, et eriolukorra ajal võib menetleda taotlust peatada edasikaevatud kohtuotsuse täidetavus või täitmine (Itaalia tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 283) ja taotlust peatada sellise kohtuotsuse täitmine, mille peale on esitatud kassatsioonkaebus (Itaalia tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 373), samuti menetlusi, mille hilinenud menetlemine võib pooltele tõsiselt kahju tekitada. Viimasel juhul kuulutab kohtuasutuse juhataja või tema esindaja asja kiireloomuliseks ning juba alustatud asjade puhul tehakse seda kohtuniku või kolleegiumi esimehe määrusega. Et ohjeldada COVID-19 põhjustatud epidemioloogilise hädaolukorra laastavat mõju, peatatakse kogu riigi territooriumil kuni 31. detsembrini 2020 igasugune võlgniku peamise elukohaga seotud sundvõõrandamine täitemenetluses.

Kuni 31. detsembrini 2020 on peatatud ka täitemenetlused, mis on seotud liigkasuvõtmise ohvriks langenud isikutele antud laenudega.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

2020. aasta seaduse nr 6 artikli 3 lõikes 6a sisalduva üldsätte kohaselt hinnatakse piiramismeetmete järgimist alati võlgniku vastutuse välistamise eesmärgil, seda ka seoses vara konfiskeerimise või trahvide kohaldamisega, mis on seotud kohustuste täitmisega hilinemise või täitmata jätmisega.

Lepingulis kohustusi puudutavates vaidlustes, mille puhul saab lõike 6a kohaselt hinnata piiramismeetmete või COVID-19 epidemioloogilise hädaolukorra ajal kehtestatud meetmete järgimist, on vahendumenetlus kohtule esitatava taotluse vastuvõetavuse eeltingimus.

Seoses konkreetsete lepingutega on 2020. aasta dekreetseaduse nr 18 artikli 56 lõike 2 punktidega b ja c ette nähtud, et osamakseteta laenude tähtaegu pikendatakse ilma ühegi formaalsuseta 30. septembrini 2020; samuti peatatakse 30. septembrini 2020 laenu osamaksete või liisingumaksete tasumine ning peatamisele kuuluvate osamaksete või liisingumaksete tagasimaksmise kohustus lükatakse edasi.

2020. aastal peatatakse liigkasuvõtmise ohvriks langenud isikute eluasemelaenu tagasimaksed.

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Kõik menetlused (sh maksejõuetusmenetlused) on esialgu *ex officio* edasi lükatud 15. aprillini või 30. juunini, kui ametite juhatajad on nii otsustanud, välja arvatud need, mille kohtunik on juhtumipõhiselt kiireloomuliseks tunnistanud, või need, mida peetakse seaduse kohaselt esmatähtsaks.

Menetlustähtsajad (sh täitemenetlused) on peatatud esialgu ajavahemikuks 9. märtsist kuni 15. aprillini ja seejärel kuni 11. maini.

Peatamata tegevuse korral võib tsiviilkohtuistungeid, mille puhul on nõutav üksnes juristide või poolte kohalolek, pidada kaugühenduse abil, tingimusel et järgitakse võistlevat menetlust ja et pooled saavad selles tõhusalt osaleda.

Ajavahemikus 11. maist kuni 30. juunini 2020 peavad kohtuasutuste juhid võtma rea korralduslikke meetmeid, et vältida inimeste kogunemist ja inimestevahelisi kontakte tööruumides.

Need meetmed võivad hõlmata järgmist:

selliste tsiviilkohtuistungite läbiviimine kaugühenduse abil, mille puhul on vajalik üksnes juristide või poolte kohalolek, tingimusel et järgitakse võistlevat menetlust ja et pooled saavad selles tõhusalt osaleda;

kohtuistungite edasilükkamine kuupäevale pärast 30. juunit 2020;

nende tsiviilkohtuistungite läbiviimine kirjaliku menetluse teel, mille puhul on nõutav üksnes kostjate osalemine.

2020. aasta dekreetseaduse nr 34 (Decreto Rilancio) artikli 221 kohaselt võib kohtunik määrata, et tsiviilkohtuistungid, mis ei nõua muude isikute kui poolte kaitsjate kohalviibimist, asendatakse üksnes juhtumit ja järeldusi sisaldavate kirjalike kohtukõnede elektroonilise esitamisega. Ühe või mitme poolte või ühe või mitme kaitsja osalemine tsiviilkohtuistungitel võib huvitatud poolte taotlusel toimuda ka videokonferentsi teel. Neid sätteid on pikendatud kuni 31. detsembrini 2020.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõtmise, saneerimiskavade, mitteametilike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Ajavahemikul, mil pankrotte välja ei kuulutata, ei hakka kulgema tühistamishagide esitamise tähtsajad.

Samuti on 2020. aasta dekreetseaduse nr 23 artiklis 9 sätestatud, et pärast 23. veebruari 2020 lõppevate eelnevate kokkulepete ja heakskiidetud saneerimiskokkulepete täitmise tähtaegu pikendatakse kuue kuu võrra.

Praegustes võlausaldajatega saavutatud kokkuleppe heakskiitmise menetlustes on võlgnikul lubatud kuni heakskiitmiseks peetava kohtuistungini esitada taotlus uue kava ja uue ettepaneku või uue saneerimiskokkuleppe esitamise tähtsaja määramiseks, mis ei ole pikem kui 90 päeva.

Samuti on artiklis 9 sätestatud, et võlgnik võib esitada taotlusi uute tähtaegade määramiseks või juba määratud tähtaegade täiendavaks pikendamiseks.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtsaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

2020. aasta dekreetseadusega nr 18 on ette nähtud rida meetmeid, mille konkreetne eesmärk on likviidsuse toetamine pangandussüsteemi kaudu (III jaotis) ning leibkondade ja ettevõtete likviidsuse toetamine (IV jaotis).

Neist esimesed on näiteks artikliga 56 ette nähtud finantstoetusmeetmed mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, sealhulgas kehtetuks tunnistatavate krediidilimiitide ja laenude ettemaksete jaoks antud summade tühistamise keeld; selliste osamakseteta laenulepingute ilma formaalsusteta pikendamine 31. jaanuarini 2021, mille lepingujärgne tähtaeg saabub enne 31. jaanuari 2021; laenu osamaksete ja muude osamaksetena tasutavate laenude või liisingumaksete tasumise peatamine ning osamaksete või peatamisele kuuluvate osamaksete tagasimaksekava edasilükkamine 31. jaanuarini 2021.

Neist viimased on näiteks rahaülekanded riigiasutustele, sealhulgas need, mis on seotud sotsiaalkindlustusmaksete ning kohustusliku kindlustuse maksetega; kinnipeetavate maksude, sotsiaalkindlustusmaksete ning kohustusliku kindlustuse maksete tasumise peatamine ning maksude ja sissemaksetega seotud kohustuste ja maksete tähtaegade peatamine.

2020. aasta dekreetseaduse nr 23 artiklis 11 on sätestatud nende võlaväärtpaberite aegumistähtaegade peatamine, mis aeguvad ajavahemikus 9. märtsist kuni 30. aprillini 2020 (hiljem pikendati 31. augustini 2020).

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Küpros

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Menetlustähtajad on peatatud 30. aprillini 2020.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kõik istungid ja muud menetlustoimingud on peatatud 30. aprillini 2020. Erandid: eriti kiireloomulised taotlused esialgse õiguskaitse saamiseks ning väljaandmismenetlustes ja muudes isikuvabaduse piiramisega seotud menetlustes (nt ebaseaduslik kinnipidamine, kinnipidamine psühhiaatrilise ravi asutuses).

Kohtusekretär **võtab hagiavalduse vastu ainult siis, kui sellega koos esitatakse esialgse õiguskaitse** taotlus, ning tingimusel, et tegemist on kiireloomulise asjaga. Kiireloomulisust hindab ja selle üle otsustab kohtunik.

1.3 ELi õigusala koostöö

-

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

Väljatõstmismenetlused ja väljatõstmiskorralduste täitmine rendi maksmata jätmise korral praegusel perioodil on peatatud 31. maini 2020.

2.2 Tsviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

- Kohtuasjad on peatatud ajavahemikus 16. märtsist 2020 kuni 30. aprillini 2020 järgmiste eranditega.

Tsviilasjades:

i) ajutiste meetmete kohaldamise taotlused erakordselt kiireloomulistes asjades;

ii) kinnisvara (jne) enampakkumismenetluste vastu esitatud kaebused.

- Kõik tsiviilkohtumenetluse normidega ette nähtud menetlustähtajad ning muud kohtuotsuste ja -määrustega ette nähtud tähtajad peatati 30. aprillini 2020.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametilike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Maksejõuetusosakond muutis eraisiku maksejõuetuse seadust, et lisada eriolukorra sätteid konkreetsete täitemeetmete kohtuliku peatamise pikendamise /uuendamise kohta. Lisaks kehtestati säte, mis hõlbustab võlausaldajate koosolekute korraldamist internetis. Seadusemuudatused jõustusid 2020. aasta augustis.

Peale selle kiirendati menetluste jätkuvat lihtsustamist, sealhulgas elektrooniliste vormide esitamise ja internetimaksete kasutuselevõtu valdkonnas. Siiski eeldatakse, et internetipõhised vahendid on avalikkusele kättesaadavad alles 2021. aasta teisel poolel.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

-

Viimati uuendatud: 07/12/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Läti

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Tsviilkohtumenetlus toimub kirjalikult, juhul kui see ei riku poolte õigusi ja kohus peab seda võimalikuks. Kohtuistungite edasilükkamise asemel on Läti üle läinud kirjalikule kohtumenetlusele, välja arvatud juhul, kui on tingimata vajalik pidada tavaline kohtuistung või arutatav asi on eriti kiireloomuline või eksisteerib tõsine õiguste rikkumise oht.

Tähtajad (nt aegumistähtajad) on peatatud ajavahemikuks 12. märtsist kuni 1. juulini.

Täitemenetlus: kohustuste vabatahtliku täitmise tähtaega on kaupade tagastamise, võlgade sissenõudmise või väljatõstmise puhul pikendatud 10 päevalt 60 päevani, välja arvatud juhtudel, kui kohtuotsus on vaja täita viivitamata.

Kommertsipant. Kommertsipandi realiseerimise üle otsustamise tähtaega on pikendatud 30 päevalt 60 päevani.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Läti Vabariik on avaldanud *suunised rajoonikohtute (linnaohtute) ja regionaalsete kohtute töö korraldamiseks eriolukorra ajal*. Suunistes soovitatakse pidada kiireloomulistes asjades hädavajalikud istungid videokonverentsi teel.

Kui korraldatakse füüsilise kohalolekuga istung, tuleb istungil osalejate vahel järgida piisava kauguse hoidmise nõuet ja võtta muud ettevaatusmeetmed (ruumide õhutamine jm).

Alates 12. maist 2020 võivad kohtud uuesti kohtuistungeid pidada, võttes arvesse ministrite kabineti kehtestatud nõudeid, mis käsitlevad inimeste kogunemist siseruumides kohtuasjade läbivaatamisel.

1.3 ELi õigusala koostöö

Eriolukorras võetakse kõiki taotlusi ja neile lisatud dokumente vastu elektrooniliselt (e-posti teel), kui on tagatud nende usaldusväärsus. Vastastikuse õigusabi taotlused skannitakse ja teisendatakse PDF-vormingusse ning saadetakse välisriikidesse justiitsministeeriumi ametlikult e-posti aadressilt. Samamoodi on lubatud toimida ka teistel riikidel.

Endiselt on tagatud õigusala koostöö, näiteks dokumentide kättetoimetamise taotluste täitmine või kohtuistungite läbiviimine videokonverentsi teel.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Võlausaldajatel on kuni 1. märtsini 2021 keelatud esitada taotlusi juriidilise isiku maksejõuetusmenetluse algatamiseks, välja arvatud juhul, kui võlgnik ei ole õiguskaitsemenetlusest (saneerimismenetlusest) tulenevaid kohustusi täitnud.

Kuni 30. juunini 2021 ei ole võlgnik kohustatud esitama taotlust juriidilise isiku maksejõuetusmenetluse algatamiseks, välja arvatud juhul, kui 1) maksejõuetus on kindlaks tehtud likvideerimise alguses või käigus, 2) võlgnik ei suuda täita õiguskaitsemenetluse kava või 3) võlgnik ei ole maksnud töötajale välja kogu töötasu või tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud kahjuhüvitist või ei ole teinud kohustuslikke sotsiaalkindlustusmaksmeid kahe kuu jooksul alates palgapäeva kuupäevast.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Võlgade sissenõudmise moratoriumi ei kohaldata haldusotsuste suhtes, mille täitmine võib olla kohustuslik juba alates nende jõustumisest, ootamata ära edasikaebamistähtaaja möödumist. Kui täitemenetluses on tehtud võlgnikule kuuluvate rahaliste vahendite pantimise otsus ja ilmneb, et võlgnikul on COVID-19, või kui võlgnik on pidanud jääma karantiini, siis võib vannutatud kohtutäitur võlgniku taotluse alusel krediidasutusele või muule makseteenuse pakkujale tehtud raha pantimise korralduse tühistada. Võlgniku haiguslehe lõpetamise järel jätkab vannutatud kohtutäitur võlgniku rahaliste vahendite sissenõudmist krediidasutusest või muult makseteenuse pakkujalt, koostades ja saates krediidasutusele või muule makseteenuse pakkujale uue raha pantimise korralduse, kui konkreetse täiteasja asjaolud seda nõuavad.

Täiteasjades, mis on seotud kinnisvara valdusesse võtmisega ning isikute ja vara väljatõstmisega ruumidest, määrab kohtutäitur tsiviilkohtumenetluse seaduses sätestatud võlgnikule saadetasu kohtumääruse täitmise ja ruumide vabastamise kohustuse teates tähtaja, mis ei ole lühem kui 30 päeva. Kui vannutatud kohtutäituri määratud tähtaja jooksul ruume ei vabastata või kui võlgnik ei ilmu teates kindlaksmääratud ajaks valdustesse kohale, määrab vannutatud kohtutäitur kuupäeva, mis ei ole varasem kui 30. päev pärast vannutatud kohtutäituri teate edastamise kuupäeva.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Kohtuistungite edasilükkamise asemel on Läti läinud üle kirjalkule kohtumenetlusele, välja arvatud juhul, kui nõuetekohase kohtuistungi korraldamine on absoluutselt hädavajalik. Võimalust korraldada kohtuistung videokonverentsi teel kasutatakse kohtutes eeskätt sellistel juhtudel, kui osaleja on juriidiline isik või kui asja menetleb advokaat.

Samuti, kuni püsib COVID-19 nakkuse levikuga seotud oht epidemioloogilisele ohutusele, saab õiguskaitsemenetluse, juriidilise isiku maksejõuetusmenetluse ja füüsilise isiku maksejõuetusmenetluse taotlusi esitada kohtule elektrooniliselt.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Kuni 30. juunini 2021 võib võlgade tagasimaksmise kava (füüsilise isiku maksejõuetusmenetluse osa) täitmise peatada; kavade täitmise perioodi pikendatakse peatatud ajavahemiku võrra.

Võlausaldajate komitee koosolekuid saab pidada internetis (kehtib endiselt, kuid on lisatud ka alalise sätena maksejõuetusseadusesse).

Kuni 30. juunini 2021 võib õiguskaitsemenetluse meetmete kava rakendamise ajavahemiku kehtestada kuni neljaks aastaks (uute ja veel pikendamata kavade puhul), kui sellega nõustub enamik maksejõuetusseaduses nimetatud võlausaldajaid. Kuni 30. juunini 2021 võib õiguskaitsemenetluse meetmete kavasad, mida on juba ühe korra pikendatud või mis on esialgu kehtestatud neljaks aastaks, pikendada veel ühe aasta võrra, kui sellega nõustub enamik maksejõuetusseaduses nimetatud võlausaldajaid.

Samuti võetakse riigi tagatud töötajate nõuete rahuldamise üle otsustamisel arvesse võlausaldajatele maksejõuetusmenetluse algatamisel seatavat piirangut.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksude tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustootused)

Maksumaksjatel, kellel on COVID-19 viiruse leviku tõttu tekkinud maksude õigeaegsel tasumisel viivitusi, on õigus kuni 30. juunini 2021 pöörduda maksuameti poole ja taotleda maksude tasumise tähtaja pikendamist (kuni kolme aasta võrra). Sellisel juhul viivist ei kohaldata.

Kohalikel omavalitsustel on 2020. ja 2021. aastal õigus määrata sellised kinnisvaramaksu tasumise tähtajad, mis erinevad kinnisvaramaksu seaduses sätestatud tähtaegadest, lükates need vastava maksustamisaasta sees edasi hilisemale ajale. Kohalikud omavalitsused sellisel juhul viivist ei kohalda.

Ettevõtetele enamakstud käibemaksu aeglasest tagasimaksmisest tuleneva haldus- ja finantskoormuse vähendamise programm, et suurendada ettevõtjate käsutuses olevat käibekapitali.

Kinnisvaramaksu maksetähtaja pikendamine (kohaldatav 2020. ja 2021. aastal).

COVID-19 tõttu kannatanud ettevõtetele ja nende töötajatele on majandustegevuse taastamise ja kasvu tagamise toetuseks loodud mitmed abiprogrammid: tegevuse jätkamise toetused maksumaksjatele aja eest, kui COVID-19 kriisi tõttu tuli tegevus katkestada (kättesaadav kuni 30. juunini 2021);

tegevuse jätkamise toetused maksumaksjatele COVID-19 kriisi ajal (kättesaadav kuni 30. juunini 2021);

toetused COVID-19 kriisist mõjutatud ettevõtetele, et tagada käibekapitali voog (kättesaadav kuni 30. juunini 2021);

tagatised COVID-19 viiruse levikust mõjutatud suurtele ettevõtetele (kättesaadav kuni 30. juunini 2021);

ettevõtetele antavad laenu ja laenuintressitoetused, mis on mõeldud konkurentsivõime suurendamiseks;

mikrolaenu ja stardilaenu programm VKEdel kapitalivoo ja investeringute toetuseks (kättesaadav kuni 31. detsembrini 2023);

tagatised turismiettevõtjatele (kättesaadav kuni 31. detsembrini 2023);

laenu puhkuse tagatised (kättesaadavad kuni 30. juunini 2021);

käibekapitalilaenu (kättesaadavad kuni 30. juunini 2021);

ekspordikrediidi tagatised (kättesaadavad kuni 30. juunini 2021);

suurettevõtete kapitalifond (kättesaadav kuni 30. juunini 2021);

toetusprogramm COVID-19 kriisist mõjutatud eksportivate ettevõtete tööhõive edendamiseks (kättesaadav kuni 31. novembrini 2020);
toetusprogramm COVID-19 kriisist mõjutatud turismisektori ettevõtete tööhõive edendamiseks;
toetus hotellide tegevuskulude katmiseks (kättesaadav kuni 18. detsembrini 2020);
COVID-19 levikust ja valitsuse piirangutest tingitud seisakute hüvitis (kättesaadav kuni 30. juunini 2020);
rahvusvahelisel turul konkurentsivõimelisemaks muutumise ja ekspordi edendamise programm (kättesaadav kuni 31. detsembrini 2023);
koolitustoetus töötajate oskuste parandamiseks (kättesaadav kuni 31. detsembrini 2023).

Viimati uuendatud: 27/04/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Leedu

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtsajad tsiviilkohtumenetluses

Leedu ei ole ametlikult vastu võtnud õigusakte, millega peatatakse või pikendatakse menetlustähtaegu tsiviilasjades. Menetlustähtaegade ennistamise või pikendamise üle otsustab asja arutav kohus iga juhtumi puhul eraldi.

Kohtute nõukogu saatis kõikidele kohtutele soovitusel, milles kutsuti Leedu kohtuid üles karantiini ajal ja pärast seda „suhtuma paindlikult füüsiliste isikute taotlustesse menetlusdokumendi esitamise või menetlustoimingu tähtsaja ennistamiseks“, juhul kui neid toiminguid takistasid Leedu Vabariigis välja kuulutatud eriolukord ja sellest põhjustatud ümberkorraldused riigiasutuste töös. Tähtaegade ennistamist taotlev isik peab koos taotlusega kohtule esitama andmed, mis nimetatud asjaolusid tõendavad.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kohtute nõukogu on avaldanud soovitusel kohtute eesistujatele seoses kohtute töö korraldamisega karantiini ajal, jättes soovitude täitmise täpse viisi iga eesistuja otsustada.

Tsiviilkohtumenetlus jätkub tavapäraselt, **võimalusel kirjalikus menetluses**. Tsiviilasjades, kus suuline istung on kohustuslik ja pooled on avaldanud soovi istungil osaleda, tuleb kavandatud suulised istungid määramata ajaks edasi lükata ja teatada sellest menetlusosalistele ning leppida pooltega kokku võimalikud eelistungite kuupäevad.

Suuline menetlus on kohtutes lubatud vaid viivitamata lahendamist vajavates tsiviilasjades, mis puudutavad näiteks sundhospitaliseerimise ja/või sundravi pikendamist kohtu loal, lapse äraviimist ohtlikust keskkonnast ning tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud juhtumeid. Suulised istungid tuleks korraldada kaugistungite vormis, kui kohtul on selleks vajalikud vahendid.

Kiireloomulistel juhtudel tuleb suulises menetluses järgida ohutussoovitusi (suhtlemisdistsantsi hoidmine, kohtusaali desinfitseerimine)

Kohtute menetluslikud otsused saadetakse elektrooniliste sidevahendite abil, eelistatavalt kohtute infosüsteemi kaudu. Erandjuhtudel saadetakse dokumendid e-posti ja tavapostiga, juhul kui isikul puudub juurdepääs kohtute infosüsteemile. Isikutele, kes ei ole menetlusosalised (nt kohtutäiturid, notarid), saadetakse menetlusdokumendid ja muu kirjavahetus riikliku elektroonilise kätetoimetamissüsteemi kaudu või e-postiga ning vaid erandjuhtudel tavapostiga. Suhtlus/koostöö toimub elektrooniliste sidevahendite abil või telefonitsi.

Kuna dokumentide **isiklik kätetoimetamine** kohtutes on peatatud, saadetakse menetlusdokumendid elektrooniliselt või posti teel.

Kohtutäiturid: Pärast 16. märtsil kaugtööle üleminekut jätkavad kohtutäiturid karantiini ajal enamiku tavapärase teenuste osutamist võlausaldajatele ja võlgnikele. Sel ajal kui otsekontaktid on piiratud, suhtlevad kohtutäiturid ja kohtuõigustajad menetlusosalistega telefoni, e-posti, veebisaidil <http://www.antsstoliai.lt> või posti teel. Kehtiv karantiin ei takista ka uute täitekorralduste esitamist: kirjaliku täitekorralduse võib kohtutäiturile esitada posti teel ning elektroonilise täitekorralduse e-posti teel või internetis, logides sisse kohtutäiturite infosüsteemi aadressil <http://www.antsstoliai.lt>. Lisaks ei või kohtutäiturid karantiini ajal välja kuulutada uusi avalikke enampakkumisi.

Seoses **notarite tööga** on ettevalmistamisel notariaadiseaduse ja tsiviilseadustiku muutmise eelnõu. Muudatustega nähakse ette, et enamik notariaalteenuseid viiakse üle interneti ja neid osutatakse kaugsidevahendite abil. Muutmise eelnõuga soovatakse notaritele anda õigus teha notariaaltoiminguid kaugsidevahendite abil ja neid täita elektrooniliselt. Info edastatakse töötavatesse riiklikesse registritesse ja infosüsteemidesse. Notaribüroode külastamine on lubatud vaid isikusamasuse või tahteavalduse vahetuks kontrollimiseks. Samuti on kavas loobuda teatud lihtsamate volituste notariaalse tõestamise nõudest ning võimaldada volikirjad, mida ei pea andma notariaalses vormis, elektrooniliselt registreerida. Kaugnotariaalteenuseid ei saa kasutada testamentide tõestamisel ega hoiustamisel ning isiku elusoleku kinnitamisel. Lisaks ei või notarid osutada kaugteenuseid juhul, kui nad leiavad, et kliendi õigustatud huve saaks paremini kaitsta temaga isiklikult kohtudes või kui on tarvis teha isiku testament, selgitada notariaaltoimingute tagajärgi või kontrollida isikusamasust.

Riigi õigusabiteenuse osutamise kohta on avaldatud soovitusel riigi õigusabiteenuse veebisaidil. Rangelt soovitatav on vältida isiklikku kontakti ning korraldada õigusabi osutamine kaugtöö vahenditega, st saata kõik taotlused e-postiga, nõustada telefoni teel, veebi kaudu või muude sidevahendite abil. Kiireloomulistel juhtudel, kus on vajalik advokaadi osavõtt kohtueelsetest uurimistoimingutest või kohtu menetlustoimingutest, tuleb tegutseda nõuetekohase hoolsusega, järgida riiklikke COVID-19 leviku ennetamise suuniseid (ohutu vahekaugus, hügieen jm) ning mitte osaleda menetluses, kui pole võetud piisavaid kaitsemeetmeid (nt ruum on õhutamata, puudub desinfitseerimisvahend, tekib kahtlusi seoses teiste ruumis viibijate tervisega).

Leedu advokaatuur on avaldanud sarnased soovitusel ka kõikidele Leedu **praktiseerivatele advokaatidele**.

1.3 ELI õigusala koostöö

Enamik riigiasutuste töötajatest on kaugtööl. Rahvusvahelise õigusabi osutamist jätkatakse, kuid mõned toimingud võivad võtta kauem aega.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

21. aprillil võttis parlament vastu seaduse COVID-19 mõju kohta juriidiliste isikute maksejõuetusele: võlgniku pankroti- või saneerimismenetluse algatamise kohustuse peatamine kolmeks kuuks pärast karantiinaja lõppu.

Valitsusel on võimalik seda perioodi pikendada kuni 2020. aasta lõpuni.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Seadus COVID-19 mõju kohta juriidiliste isikute maksejõuetusele sisaldab järgmist: võlausaldaja õigus esitada maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus on karantiinajal piiratud.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

2.2 Tsiiviikohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

COVID-19 kriisi ajal on Leedu kohtud kohaldanud kohtuasjade lahendamisel võimaluse korral kirjalikku menetlust. Tsiiviikohtumenetlused jätkuvad tavapäraselt, võimaluse korral kasutatakse kirjalikku menetlust. Oluline on märkida, et juriidiliste isikute maksejõuetuse seaduse kohaselt tuleks eelistada kirjalikku menetlust. Maksejõuetusmenetluste suulised kohtuistungid, kui need on vajalikud, tuleks kaasaegset tehnoloogiat kasutades korraldada kaugistungite vormis.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Seadus COVID-19 mõju kohta juriidiliste isikute maksejõuetusele sisaldab järgmist: tähtaja arvutamine on juhul, kui võlgnik ei ole võimeline heakskiidetud saneerimiskava ellu viima ja selle tulemusena võidakse saneerimine lõpetada, peatatud kolmeks kuuks pärast karantiiniaja lõppu.

Valitsusel on võimalik seda perioodi pikendada kuni 2020. aasta lõpuni.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Maksuhaldurite kohaldatavad meetmed.

Maksude ajatamine või tasumine osamaksetena vastavalt kokkulepitud ajakavale ilma intressi maksmata.

Maksuvõla sissenõudmise peatamine vastavalt mõistlikkuse kriteeriumidele.

Maksumaksjate vabastamine trahvidest ja viivistest maksukohustuste õigeaegselt täitmata jätmise eest.

Vastavalt kinnisvarakrediidi seadusele ja tarbijakrediidi seadusele on krediidiandjal teatavatel tingimustel (nt kui laenuvõtja jääb töötuks või kaotab vähemalt ühe kolmandiku oma sissetulekust) kohustus lükata laenuvõtja taotlusel krediidi osamakset (v.a intressid) edasi kuni kolmeks kuuks. Selline tarbijakrediidi pakkujate kohustus kehtestati tarbijakrediidi seaduse muudatustega alates 19. märtsist 2020.

Leedu valitsus on vastu võtnud ka ettevõtjatele suunatud ulatusliku majandusmeetmete paketi (riigiabi kavad, mitmesugused toetused ja subsiidiumid, maksude ja laenude tasumise edasilükkamine jne).

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Luksemburg

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Kriisiolukorda, mis kuulutati välja 18. märtsi 2020. aasta [suurhertsogi määrusega](#) COVID-19 vastase võitlusega seotud mitmesuguste meetmete kehtestamise kohta, pikendati 24. märtsi 2020. aasta [seadusega](#) kolme kuu võrra.

Kriisiolukorras on keelatud parlamenti laiali saata, kõik tema seadusandlikud volitused kehtivad edasi ning tal on õigus nimetatud kolme kuu jooksul igal ajal vastu võtta kriisiolukorra lõpetamise seadus. Sel perioodil seaduslikult vastu võetud dekreedid kaotavad õigusjõu kriisiolukorra lõppemise päeval.

Valitsus võttis 25. märtsi 2020. aasta istungil vastu [suurhertsogi määruse](#). Selle koostas [justiitsministeerium](#) ning sellega peatati kohtumenetluste tähtaegade kulgemine ja kohandati mõningaid muid menetlustoiminguid.

Üldsättega peatati kõik üld-, haldus-, sõjaväe- ja konstitutsioonikohtu menetlustähtajad. Tekstis on ette nähtud mõningad erandid seoses vabadusekaotusega, mille puhul tuleb otsused teha kiiresti.

Tähtajad tsiviil- ja kaubandusajades

Luksemburg peatas kohtumenetluste tähtajad ja pikendas teatavaid erimenetluste tähtaegu.

Lisaks kehtestas Luksemburg teatavad erandid kiireloomuliste asjade jaoks, mille puhul ei ole tähtaegu peatada võimalik.

Apellatsioonkaebuste ja vastuväidete esitamise tähtajad on peatatud.

Üüri- ja rendivaidlustes on peatatud väljatõstmisotsuste täitmine. Sättega nähakse ette üüritud või renditud eluruumidest väljatõstmiste peatamine. Peatati ka väljatõstmisotsuste täitmine üüritud või renditud äriruumide puhul ning hüpoteegi realiseerimine ja sundmüük.

Tsiviilõigusliku seisundiga seoses on peatatud 5-päevane sünnist teatamise tähtaeg. Abielutõendite puhul on kõik ajalised piirangud kõrvaldatud, kuna abielukuulutuste avaldamisest on võimalik loobuda.

Eraldi sättega on ette nähtud tähtaegade peatamine **pärimisasjades** väljaspool kohtulikku menetlust. Oluline on tagada kodanike õiguste säilimine, kuna pärimisasjade lahendamine on äärmiselt formaalne menetlus paljude tähtaegadega.

Kavas on kolme kuu võrra edasi lükata **äriühingute raamatupidamise aastaaruannete, konsolideeritud aruannete ja ettevõtete tegevusaruannete esitamise ja avaldamise tähtpäevi**. See kehtib vaid enne kriisiolukorra lõppkuupäeva lõppenud majandusaastatele, mille puhul esitamise- ja avaldamistähtpäev ei olnud saanud enne 18. märtsi 2020.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kohtute amet on praeguseks pandeemiaetapiks kehtestanud vajalikud meetmed, et tagada toimivate teenuste osutamine vähendatud mahus ning samas maksimaalselt kaitsta kõikide töötajate tervist.

Nimetatud sätted on **ranges kooskõlas põhiseadusega ning Luksemburgi rahvusvaheliste kohustustega, eelkõige nendega, mis on seotud põhiõigustega**.

Nende kohaldamisel võetakse arvesse **vajalikkuse ja proportsionaalsuse kriteeriume**.

Paljud liikmesriigid on koroonaviirusega võitlemiseks kehtestanud liikumispiirangud. Seda on teinud ka Luksemburg, kuid nende piirangute suhtes on ka mitmeid erandeid (näiteks tervishoiusektori ja teiste praeguses kriisis elutähtsate sektorite töötajatele).

Üks eranditest on ka see, et **lahus elavatel vanematel** on vanemliku vastutuse teostamiseks ning eelkõige lapsega kohtumise õiguse kasutamiseks endiselt lubatud elukohast lahkuda.

Luksemburgi [kohtud](#) töötavad küll aeglasemalt, kuid töö jätkub piisavas mahus, et menetleda olulisi ja kiireloomulisi asju. Kriisiolukorra ajal lahendatakse piirkondlike kohtute ja apellatsioonikohtu kolleegiumidele esitatud hagiavaldused ja taotlused kirjalikus menetluses.

[Notarid](#) jätkavad tööd. Võetud meetmetega on tehtud erandeid teatavatele õigustoimingutele, et vähendada füüsilise kontakti vajadust.

[Juristid ja advokaadid](#) jätkavad samuti tegevust ning neil soovitatakse kasutada kriisi ajal kohtutega suhtlemiseks elektroonilisi sidevahendeid.

Füüsilise kontakti vältimiseks toimetavad [kohtutäiturid](#) dokumente adressaatidele kätte mitte isiklikult, vaid ainult adressaadi postkasti.

1.3 ELi õigusosalane koostöö

Kõik tsiviil- ja kaubandusajades tehtava õigusliku koostöö dokumendid täidab ja annab välja keskasutus ehk peaprokurör. Töörütmi on mõnevõrra aeglustatud, et võimalikult palju inimesi saaks töötada kodust.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides vastu võetud või kavas vastu võtta (kuni 16. aprillini 2020 teatatud meetmed)

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Ettevõtja kohustus esitada maksete peatamise korral ühe kuu jooksul kohtule ametlik taotlus pankrotimenetluse algatamiseks on seadusega peatatud.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Pankrotiavalduse esitamise suhtes ei ole kehtestatud üldist moratoriumi, mis tähendab, et võlausaldajal on endiselt õigus esitada pankrotiavaldus ja ettevõtjal on endiselt õigus kuulutada välja pankrot.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsviilikohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Maksejõuetusasu menetlevad Luksemburgi kohtud lahendavad üksnes kiireloomulisi juhtumeid.

Luksemburg peatas kohtumenetluste tähtajad ja pikendas teatavaid erimenetluste tähtaegu.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Parlamentaarne kontroll direktiivi 2019/1023 rakendamise üle on peatatud. Justiitsministeerium kaalub siiski, kas mõned direktiivi osad võiksid olla praeguses olukorras kasulikud ja kas need võiks kehtestada kiirkorras (nt täitemeetmete peatamise lihtsustatud kord või uue rahastamise kaitset käsitlev säte).

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Üüri-/rendiküsimusi puudutavates asjades on väljatõstmise täideviimine ilmselgetel põhjustel peatatud.

Pärast eriolukorra lõppemist on COVID-19 meetmeid mitmel korral läbi vaadatud, et neid kohandada vastavalt tervise kriisi arengule.

COVID-19 vastase võitlusega seoses kehtestati esmalt mitmed erakorralised meetmed, kuid nüüdseks on justiitsministeerium mõnda neist pikendanud või kohandanud või mõne neist tühistanud.

COVID-19 meetmeid puudutava ajakohastatud või täiendatud teabe leiab justiitsministeeriumi vastavalt veebilehelt:

<https://mj.gouvernement.lu/fr/dossiers/2020/Covid-19/faq-mj.html>

või

Luksemburgi Suurhertsogiriigi ametlikust väljaandest:

[Journal officiel du Grand-Duché de Luxembourg - Legilux \(public.lu\)](#)

Viimati uuendatud: 13/06/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Ungari

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Tagada tuleb õiguskaitse kättesaadavus ja pooleliolevate menetluste jätkumine. Sel põhjusel ei ole kohtud Ungaris oma tööd katkestanud. Nende tööd hõlbustamiseks on lubatud erimenetlusnormid, näiteks epidemioloogiliste meetmete korral. Kõik kohtud toimivad.

Üldjuhul tähtaegade kulg eriolukorra ajal jätkub.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Õiguskaitse kättesaadavus ja pooleliolevate menetluste jätkumine on tagatud ning kohtud Ungaris pole oma tööd katkestanud.

Õiguskaitse kättesaadavus ja pooleliolevate menetluste jätkumine on tagatud ning kohtud Ungaris pole oma tööd katkestanud. Eriolukorra ajal ei tehta üldjuhul ainult selliseid menetlustoiminguid, mida tuleb teha kohas, kus kohaldatakse epidemioloogilist meetet. Kui see on epidemioloogiliste meetmetega põhjendatud, siis võib kohtuistungit korraldada ka elektroonilisel teel või muude vahendite abil, mis võimaldavad pilti ja heli elektrooniliselt edastada.

1.3 ELi õigusosalane koostöö

Keskasutused toimivad.

Õigusabitaotluste täitmine võib tavapärasega võrreldes viibida.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Äriühinguid puudutavad meetmed:

likvideerimismenetluse võib algatada ainult siis, kui makseteaites märgitud maksetähtpäevast on möödunud 75 päeva;

likvideerimismenetlus algatatakse ainult juhul, kui nõue ületab 400 000 forintit;

õiguspärasuse kontrolli menetluses ei või äriregistrit pidav kohus äriühingut registrist kustutada;

äriühingu lõpetamise menetlused, mis on algatatud maksukohustuslasena registreerimise numbrilise tühistamise tõttu, on peatatud kuni 30. juunini 2021;

üldjuhul on sundlõpetamise menetlus peatatud kuni 30. juunini 2021 ja ühtki uut sellist liiki menetlust ei saa algatada põhjendusel, et vabatahtlik

likvideerimismenetlus on jäetud lõpetamata.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Krediidi-, laenu- ja kapitalirendilepingute võlgnike jaoks on kehtestatud seadusjärgne moratorium 31. detsembrini 2020.

2020. aasta CVII seadusega pikendati tähtaega 30. juunini 2021 teatavatesse sotsiaalsetesse rühmadesse kuuluvate võlgnike puhul (töötud, endised riiklikus töökavas osalejad, lapsed kasvavad vanemad, pensionärid ja eraisiku maksejõuetuse menetluses osalejad).

Selle kohaselt on kehtestatud moratoorium veel kehtiva, enne 19. märtsi 2020 allkirjastatud ja välja makstud lepingu võlgniku laenu põhiosa, intresside ja tasude tagasimaksmisele.

Moratoorium kehtib kuni käesoleva aasta lõpuni.

Tagasimaksetähtaega pikendatakse moratooriumi kehtimise aja võrra ning lepinguid pikendatakse juhul, kui krediidileping lõppeks moratooriumi ajal. Samuti pikendatakse garantiisid sama aja võrra (9 kuud).

Võla tagasimaksmise moratooriumi kohaldatakse ainult riigisiseste finantsettevõtete pakutavate krediidilimiitide suhtes, mis tähendab, et see meede ei mõjuta rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide antud krediite.

Tagasimaksete moratooriumi kohaldatakse töötajate laenude suhtes. Tagasimaksete moratooriumi kohaldatakse ka võlgnike suhtes erasikute maksejõuetusjuhtumites (kohtumenetlustes ja kohtuvälistes menetlustes) ning võlgade tagasimaksegraafikute suhtes, mis põhinevad kohtuvälisel kokkuleppel, kohtulikul kokkuleppel võla tasumise kohta või kohtu otsusel.

Intresse ja tasusid, mida moratooriumi ajal ei maksta, ei kapitaliseerita. Need tuleks pärast moratooriumi tagasi maksta samadel tingimustel, nii et nende koormus ei tohiks moratooriumi tõttu suurened. Tagasimaksetähtaega pikendatakse vastavalt.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

Kuni 30. juunini 2021 on peatatud lepingu lõpetamise õigus maksekohustuse täitmata jätmise korral (laenu-, krediid- ja kapitalirendilepingud, mis on sõlmitud võlausaldaja majandustegevuse käigus) – kehtib erikohustus püüda leping uuesti läbi rääkida (2020. aasta CVII seadus, mis jõustus 1. jaanuaril 2021).

2.2 Tsiivilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Tuleb tagada õiguskaitse kättesaadavus ja pooleliolevate menetluste jätkumine. Seetõttu Ungari kohtute tegevust ei katkestata. Kohtute tegevuse hõlbustamiseks on ette nähtud spetsiaalsed menetlusnormid (näiteks epidemioloogiliste meetmete rakendamise olukorras). Kõik kohtud toimivad.

Tähtaegade kulgemine jätkub ka ohuolukorra ajal. Kui see on epidemioloogiliste meetmete tõttu põhjendatud, siis võib kohtuistungid korraldada ka elektroonilisel teel või muude vahendite abil, mis võimaldavad pilti ja heli elektrooniliselt edastada.

Ohuolukorra ajal jäetakse üldjuhul tegemata menetlustoimingud, mida tuleks teha kohas, kus kohaldatakse epidemioloogilist meedet.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

-

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

-

Viimati uuendatud: 15/01/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusliku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Malta

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Alates 16. märtsist 2020 on kõik seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad, sealhulgas tsiviilasjade aegumine ja kohustuslikud tähtajad, peatatud kuni seitsme päeva möödumiseni kohtute sulgemise korralduse tühistamiseni.

Lisaks on ajaks, mil kohtud on suletud, peatatud kõik notarite seadusega ette nähtud tähtajad. Notaritele kehtivate tähtaegade peatamine kehtib kuni kahekümne päeva möödumiseni kohtute sulgemise korralduse kehtetuks tunnistamiseni.

Registreeritud eelmüügilepingutest tulenevate müügitehingute sõlmimise tähtajad peatati 16. märtsil 2020 ja need hakkasid uuesti kulgema 22. mail 2020. Eelmüügilepingutega seotud tähtaegade kulgemine peatati alates 22. maist 2020 kahekümneks päevaks; selle perioodi möödudes hakkab ülejäänud tähtaeg uuesti kulgema.

2020. aasta kohtute sulgemise korraldus tunnistati kehtetuks 5. juunil 2020. Seega kulgevad kõik seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad, sealhulgas tsiviilasjade aegumine ja kohustuslikud tähtajad edasi. Selleks et kaitsta menetlusosaliste õigusi, jõustus 5. juunil 2020 lühiajaline peatamine: i) seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad peatati kahekümneks päevaks selliste kohtute, nõukodade, komisjonide, komiteede või üksuste puhul, mis ei tegutsenud kohtuhoones, ning ii) seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad peatati seitsmeks päevaks selliste kohtute või tribunalide, nõukodade, komisjonide, komiteede või muude üksuste puhul, mis tegutsesid kohtuhoones.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Alates 16. märtsist suleti kohtud ja registriosakonnad, sealhulgas ülem-, alam- ja apellatsioonikohtud; kõik seaduse alusel asutatud ja kohtuhoonetes tegutsesid vahekohtud; ning kõik nõukogud, komisjonid, komiteed ja muud üksused, mis tegutsesid kohtutega samas hoones ning tegelevad mis tahes asjade arutamisega.

Olenemata sulgemisest on kohtutele siiski antud õigus menetleda kiireloomulisi asju ning asju, mille arutamine on kohtu hinnangul avalikes huvides.

Seejuures tuleb siiski järgida kohtu kehtestatud erikorraldusi viiruse leviku tõkestamiseks.

Alates 4. maist 2020 on kõigi kohtute kantseleid jälle avatud kõikide kohtutoimingute tegemiseks (mitte ainult kiireloomulistes või avalikku huvi pakkuvates asjades).

2020. aasta kohtute sulgemise korralduse kehtetuks tunnistamine jõustus 5. juunil 2020. Seega on kõik kohtud uuesti avatud. Sealhulgas on avatud kõrgema ja madalama astme kohtud, apellatsioonikohtud, sõltumata nende pädevusest või jurisdiktsioonist, kõik seadusega loodud kohtud ning kõik nõukogud, komisjonid, komiteed või muud üksused, kus arutatakse või viiakse ellu menetlusi, mille suhtes kehtivad õiguslikud või halduslikud tähtajad nõuete või vastuväidete esitamiseks või muude toimingute tegemiseks.

1.3 ELI õigusosalane koostöö

Piiriülene õigusosalane koostöö jätkub tavapäraselt – kuivõrd see on praeguses olukorras võimalik, arvestades eelkõige piiranguid kohtute tegevusele ja rahvusvahelise reisimisele.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Malta kohtud on olnud suletud alates 16. märtsist 2020 ja lubatud on ainult kiireloomuliste asjade menetlemine, kui kohus otsustab, et see on avalikes huvides. Sellega on ajutiselt arvesse võetud kiireloomulist olukorda seoses teatavate hagidega (ebaseaduslik kauplemine), mis võidakse esitada juhatuse liikmete vastu, kui nad ei taotle maksejõuetusmenetluse algatamist.

5. juunil 2020 tunnistati 2020. aasta kohtute sulgemise määrus kehtetuks. Kõik kohtud on taas avatud.

Seega kulgevad kõik seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad, sealhulgas tsiviiliasjade aegumine ja kohustuslikud tähtajad, edasi. Et kaitsta menetlusosaliste õigusi, jõustus 5. juunil 2020 lühiajaline peatamine: i) seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad peatati 20 päevaks selliste kohtute, nõukodade, komisjonide, komiteede või üksuste puhul, mis ei tegutsenud kohtuhoones, ning ii) seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad peatati seitsmeks päevaks selliste kohtute, nõukodade, komisjonide, komiteede või muude üksuste puhul, mis tegutsesid kohtuhoones.

2020. aasta seadusega XXXI muudeti äriühingute seadust (Malta seadustekogu 386. peatükk), et anda asjaomasele ministriile uued volitused peatada ajutiselt juhatuse liikmete maksejõuetusmenetluse algatamise kohustus kuni ajani, mida peetakse vajalikuks.

15. septembril 2020 avaldati 2020. aasta juriidiline teatis nr 373 „Määrus äriühingute seaduse kohta (maksejõuetuse tõttu lõpetamise ja likvideerimismenetluse algatamise kohustuse peatamine)“. Selles juriidilises teatises on ette nähtud maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine ja menetluse peatamine. Mõlemad meetmed kehtivad tagasiulatuvalt alates 16. märtsist 2020. Peatamine hõlmab pahauskse äritegevuse kohtuasju juhatuse liikmete vastu, kes ei taotle maksejõuetuse tõttu äriühingu lõpetamist või kellel tekivad heas usus tegutsedes võlad ajal, mil äriühing on tõenäoliselt maksejõuetu. Peatamine jääb kehtima määramata ajaks ja 40 päevaks alates kuupäevast, mil majandusminister annab korralduse peatamine tühistada.

Hoolimata menetluse peatamisest on kohtul endiselt õigus lubada menetluse algatamist või jätkamist, kui on esmapilgul usutavaid tõendeid selle kohta, et maksejõuetus tekkis enne 16. märtsi 2020.

Juriidilises teatises on ette nähtud ka süsteem, mis võimaldab tagasiulatuvalt määrata äriühingu lõpetamise kuupäevaks kuupäeva, mil võlakirjade omanik, võlausaldaja või võlausaldajad oleks esitanud lõpetamise taotluse, kui see ei oleks olnud peatamise tõttu keelatud. Seda kohaldatakse nende likvideerimistaotluste suhtes, mis esitatakse kuue kuu jooksul pärast peatamise lõpetamist.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Kohtute sulgemisega peatati automaatselt võlausaldajate õigus esitada võlgniku suhtes maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus.

5. juunil 2020 tunnistati 2020. aasta kohtute sulgemise määrus kehtetuks. Kõik kohtud on taas avatud.

2020. aasta seadusega XXXI muudeti äriühingute seadust (Malta seadustekogu 386. peatükk), et anda asjaomasele ministriile uued volitused peatada ajutiselt võlausaldajate õigused algatada võlgniku maksejõuetusmenetlus kuni ajani, mida peetakse vajalikuks.

15. septembril 2020 avaldati 2020. aasta juriidiline teatis nr 373 „Määrus äriühingute seaduse kohta (maksejõuetuse tõttu lõpetamise ja likvideerimismenetluse algatamise kohustuse peatamine)“. Selle juriidilise teatisega tühistatakse võlausaldajatele antud õigus taotleda võlgnikust äriühingu likvideerimist maksejõuetuse tõttu. Lisaks peatatakse 16. märtsil 2020 või pärast seda algatatud maksejõuetusmenetlused. Kohtul on siiski õigus lubada asja menetleda, kui ta on esmapilgul veendunud, et maksejõuetus tekkis enne 16. märtsi 2020.

Samuti on peatatud pahauskse äritegevuse (mitte ebaausa kauplemise) kohtuasjad juhatuse liikmete vastu, kes ei ole maksejõuetuse tõttu äriühingu tegevust lõpetanud. Peatamine jääb kehtima määramata ajaks ja 40 päevaks alates kuupäevast, mil majandusminister annab korralduse peatamine tühistada.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Samamoodi võimaldas kohtute sulgemine automaatselt peatada võlausaldajate võetavad täitemeetmed. Lisaks sellele on valitsus andnud korralduse peatada kuueks kuuks tegevusluba omavate krediidi- või finantseerimisasutuste antud krediitliimideid, mis hõlmavad rahasumma laenamist ettemakse, arvelduskrediidi või laenu või mis tahes muu krediitliinina, sealhulgas vekslite ja lihtvekslite, garantiide, hüvitiste, aktseptide ja kolmanda isiku tagatisega vekslite (v.a krediitkaardid) diskonteerimist.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

Kuna kohtud on suletud ja võlgnikel ei ole võimalik nõuda lepingute täitmist, on valitsus andnud korralduse peatada ajutiselt (kuni edasise teatamiseni) lepingus sätestatud mis tahes õiguslikud ja kohtulikud tähtajad, sealhulgas kõik tähtajad lepingus sätestatud kohustuste täitmiseks. See hõlmab muu hulgas kõikide tähtaegade kulgemist, mis on seadusega kehtestatud notaritele akti, testamendi, toimingu või eraõigusliku kirjaliku dokumendi registreerimiseks; ajavahemike kulgemist, mille jooksul notar peab kohaldatava õiguse kohaselt tasuma makse, mida ta on oma kutsealal tegutsedes kogunud; maksusoodustuste, -stiimulite või -vabastustega seotud ajavahemike kulgemist; ajavahemike kulgemist, mille jooksul notar peab esitama teavet või dokumente ametiasutusele või reguleerivale asutusele seoses notari asjaomase tegevusega; aktis või eraõiguslikus kirjalikus dokumendis sisalduvate kohustuste, sealhulgas müügitehingut kinnitava registreeritud kokkuleppe täitmise tähtaja kulgemist ning müügitehingut kinnitava registreeritud kokkuleppe lõppemise tähtaja kulgemist.

5. juunil 2020 tunnistati 2020. aasta kohtute sulgemise määrus kehtetuks. Kõik kohtud on taas avatud.

Seega kulgevad kõik seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad, sealhulgas tsiviiliasjade aegumine ja kohustuslikud tähtajad, edasi. Et kaitsta menetlusosaliste õigusi, jõustus 5. juunil 2020 lühiajaline peatamine: i) seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad peatati 20 päevaks selliste kohtute, nõukodade, komisjonide, komiteede või üksuste puhul, mis ei tegutsenud kohtuhoones, ning ii) seadusjärgsed ja kohtulikud tähtajad peatati seitsmeks päevaks selliste kohtute, nõukodade, komisjonide, komiteede või muude üksuste puhul, mis tegutsesid kohtuhoones.

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Alates 16. märtsist 2020 on kohtud koos asjaomaste registritega suletud. Kohtutele on siiski antud õigus teha korraldus asja arutamiseks kiireloomulistel juhtudel või juhtudel, mille puhul kohus leiab, et asja arutamiseks on olemas põhjendatud avalik huvi. Sellest tulenevalt peatati kõik õiguslikud ja kohtulikud tähtajad, sealhulgas aegumistähtajad ja kõik kohustuslikud tähtajad, kuni kohtute sulgemise määruse tühistamisest on möödunud seitse päeva. Sellised meetmed toimivad iseenesest automaatselt moratoriumina või täitemeetmete ja äriühingute maksejõuetuse peatamisena, samuti juhatuse liikmete kohustuse peatamisena esitada kohe taotlus maksejõuetusmenetluse algatamiseks.

5. juunil 2020 tunnistati 2020. aasta kohtute sulgemise määrus kehtetuks. Kõik kohtud on uuesti avatud ja kohtumenetlused toimuvad tavapäraselt.

2020. aasta seadusega XXXI muudeti äriühingute seadust (Malta seadustekogu 386. peatükk), et anda asjaomasele ministriile uued volitused peatada likvideerimistaotluste esitamise õigus ja mis tahes tähtajad nii korralduste kui ka erakorraliste üldkoosolekute korraldamiseks ning lubada virtuaalsete iga-aastaste üldkoosolekute ja muude koosolekute korraldamist.

15. septembril 2020 avaldati 2020. aasta juriidiline teatis nr 373 „Määrus äriühingute seaduse kohta (maksejõuetuse tõttu lõpetamise ja likvideerimismenetluse algatamise kohustuse peatamine)“. Selles juriidilises teatises on ette nähtud maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine ja menetluse peatamine tagasiulatuvalt jõustumine alates 16. märtsist 2020. Peatamine hõlmab pahauskse äritegevuse kohtuasju juhatuse liikmete vastu, kes ei ole maksejõuetuks muutunud äriühingu tegevust lõpetanud. Peatamine jääb kehtima määramata ajaks ja 40 päevaks alates kuupäevast, mil majandusminister annab korralduse peatamine tühistada.

Hoolimata menetluse peatamisest on kohtul endiselt õigus lubada menetluse algatamist või jätkamist, kui on esmapilgul usutavaid tõendeid selle kohta, et maksejõuetus tekkis enne 16. märtsi 2020.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Seoses maksejõuetuse direktiiviga uurib valitsus ikka veel olukorda ja selle mõju äriühingutele.

12. mail 2020 avaldati 2020. aasta juriidiline teatis nr 192 „2020. aasta määrus äriühingute seaduse kohta (äriühingute maksevõime taastamise fond)“, millega täiendatakse äriühingute finantsseisundi taastamise menetlust, mis on sätestatud äriühingute seaduse artiklis 329B (Malta seadustekogu 386. peatükk). Selle juriidilise teatisega nähakse ette uue fondi (äriühingute maksevõime taastamise fond) loomise ning selle haldamise ja tegevuse reguleerimise kord; fondi eesmärk on hõlbustada äriühingu finantsseisundi taastamise menetlust.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Valitsus on juba käivitanud kolm igakuiselt rahastatavat finantsabi paketti, mille eesmärk on säilitada ettevõtete likviidsus ja toetada rahaliselt mitut sektorit. Valitsus ei ole mitte ainult lükanud edasi maksude tasumist, vaid on ka lubanud riigi tagatist sooduslaenule ning teinud ettevõtetesse otseseid rahasüste, et hoida ettevõtteid elus, terved ja tegevusvalmis ajal, mil majandus taas käivitub. Lisaks on võetud hulk sotsiaalmeetmeid, sealhulgas kehtestatud palgatoetused. Kõige selle eesmärk on vältida maksejõuetust, päästa elujõulised ettevõtted, kaitsta töökohti ja piirata võimaluse piires viivislaenusid. Konkreetsetelt on valitsus andnud korralduse peatada kuueks kuuks tegevusluba omavate krediidi- või finantseerimisasutuste antud krediitliimiidid, mis hõlmavad rahasumma laenamist ettemakse, arvelduskrediidi või laenua või mis tahes muu krediitliiniina, sealhulgas vekslite ja lihtvekslite, garantiide, hüvitiste, aktsede ja kolmanda isiku tagatisega vekslite (v.a krediitkaardid) diskonteerimist.

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Holland

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Parlament (teine ja esimene koda) leppis kokku eriolukorda käsitlevas ajutises õigusaktis. Selle õigusaktiga on võimalik lahendada kohtusüsteemi toimimisega seotud kõige pakilisemad probleemid.

Õigusakt kehtib alates 24. aprillist 2020.

Kohtuistungid tsiviil- ja haldusajades

Kui COVID-19 tõttu ei ole füüsilise kohtuistungi läbiviimine võimalik, viiakse kohtuistungid läbi elektrooniliste sidevahendite abil. Kõikidel juhtudel otsustab kohtuistungi läbiviimise meetodi kohtunik.

Tsiviil-, haldus- ja kriminaalajades õiguslikke tähtaegu ei ole muudetud.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Ajavahemikul 17. märtsist kuni 11. maini 2020 olid suletud kõik kohtumajad, välja arvatud äärmiselt kiireloomuliste asjade menetlemisel. Kõiki muid asju menetleti kirjalikus menetluses või audio- või videokonverentsi teel.

Alates 11. maist 2020 avavad kohtud uuesti kõik kriminaal-, alaealiste ja perekonnaõigusega seotud kohtuasjad. Kohtud on võtnud ohutus- ja korralduslikke meetmeid kooskõlas riikliku tervishoiuasutuse nõuannetega.

Võimaluse korral lahendatakse kohtumajades ka muid kohtuasju füüsilisel kohtuistungil. Kui see ei ole võimalik, võib kasutada videokonverentsi või muid elektroonilisi vahendeid.

Kohtud on siiski üldsusele suletud, välja arvatud suurt avalikku huvi pakkuvate juhtumite korral. Samuti võivad kohtud paluda, et kohtute nõukogu looks otseülekannete süsteemi, kui seda peetakse avaliku huvi seisukohast vajalikuks. Kõikidel juhtudel on kohtuistungil lubatud osaleda kuni kolmel meediaväljaannete esindajal. Lisaks püüavad kohtud avaldada rohkem kirjalikke otsuseid internetis.

Kohtud uurivad võimalusi, kuidas täita avalike ja avatud kohtuistungite kohustust, järgides samal ajal ka asjaomaste poolte eraelu puutumatus nõuet. Kohtud on ajutiselt kohandanud töökorda kõikides tööpiirkondades ning [kohtute veebisaidil](#) on avatud lehekülg, millel avaldatakse hetkeülevaate ja juhised, kuidas COVID-19 kriisi ajal töötada.

1.3 ELi õigusosalane koostöö

Ka Madalmaade keskasutused töötavad enamasti kodust. Soovitav on suhelda e-posti teel.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Madalmaad ei poolda samuti maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamist, kuna see võib hoida mitteilujõulisi ettevõtteid elus kauem, kui see on mõistlik. See kahjustab võlausaldajaid. Madalmaad keskenduvad pigem kiire ja varajase saneerimise hõlbustamisele.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimortoorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Praegu ei kaaluta maksekohustuste peatamist, kuna see võib põhjustada ahelreaktsiooni.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

-

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Mitu pank on vabatahtlikult nõustunud ajutiselt peatama krediitliimiitide lõpetamise ja täitemeetmete võtmise (teatavatel tingimustel). Madalmaades ei esita pangad niikuinii eriti sageli taotlusi maksejõuetusmenetluse algatamiseks.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Välja on kuulutatud üldised erakorralised meetmed, mille eesmärk on võimaldada kodanikel ja ettevõtjatel jätkata maksekohustuste täitmist.

Pakett hõlmab selliseid meetmeid nagu teatavate maksude (tulumaks, ettevõtte tulumaks, käibemaks) kogumise viivitamatu lõpetamine ning paindlik kord mitme muu maksu ja pensionimaksete edasilükkamiseks.

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Austria

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

 22. märtsi 2020. aasta seadus kehtivas sõnastuses

22. märtsi 2020. aasta seisuga kulgevad **menetlustähtajad** ning tähtajad, mis oleksid tavaoludes kulgema hakanud pärast seda kuupäeva, on katkestatud ja nende kulgemine on peatatud kuni 30. aprillini 2020. Hiljem kulgevad need edasi. See tähendab, et 14-päevane tähtaeg lõpeb 15. mail 2020 ja 4-nädalane tähtaeg 29. mail 2020.

Erandid (muu hulgas): maksetähtpäevad, psühhiaatrilisele sundravile suunamine. Vahetu ohu korral turvalisusele või isikuvabadusele ning pöördumatute kahjude korral võib kohus katkestuse lõpetada varem.

Aegumistähtaegade kulgemine on peatatud ajavahemikuks 22. märtsist kuni 30. aprillini 2020.

Interneti vahendusel toimuvad menetlused: erandina võib mõningatele isikute kategooriatele teatavatel tingimustel võimaldada suulises menetluses osalemist video- ja audioülekanne teel.

Täitemenetlus: COVID-19 pandeemia tõttu majandusraskustesse sattunud võlgniku vallas- ja kinnisvara sundenampakkumine võidakse edasi lükata. Väljatõstmise võidakse taotluse korral peatada, kui võlgnik jääks selle tõttu elukohata.

1.2 Õguskorraldus ja kohtusüsteem

Kohtute ja menetlusosaliste vaheliste kontaktide piiramine sõltuvalt COVID-19 pandeemia põhjustatud olukorrast.

Vajadusel **kõikide erikohtute sulgemine** koos võimalusega suunata kiireloomulised asjad ümber muudesse kohtutesse.

1.3 ELi õigusosalane koostöö

Keskasutuste menetlejad teevad COVID-19 pandeemia põhjustatud olukorra tõttu vastavalt vajadusele kaugtööd. Soovitatav on suhelda e-posti teel.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Võlgniku kohustus algatada ülemäärase võlgnevuse tõttu maksejõuetusmenetlus oli peatatud kuni 30. juunini 2021.

Võlgniku kohustus esitada maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus 60 päeva jooksul pärast maksevõimetuse tekkimist – kui maksevõimetus tekkis COVID-19 tõttu, pikendatakse tähtaega 120 päevani.

2.1.1.2 Võlgnike kaitsmise maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Võlausaldaja õigus algatada võlgniku maksejõuetusmenetlus ülemäärase võlgnevuse tõttu

Võlausaldaja õigus algatada võlgniku maksejõuetusmenetlus ülemäärase võlgnevuse tõttu oli peatatud kuni 30. juunini 2021.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Taotleda saab kinnis- ja vallasvara **sundenampakkumise peatamist**, kui võlgnikul on praeguse COVID-19 pandeemia tõttu majandusraskusi ja need raskused on viinud täitemenetluse algatamiseni.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

Maksejõuetuskohus võib **pikendada tähtaega, mille jooksul kolmandad isikud ei tohi lõpetada lepinguid** ega kasutada nõuete eraldamise või eraldi rahuldamise õigust (kehtis 30. juunini 2021).

Eluaseme üürilepingut (üüriseadus) ei saa lõpetada 2020. aasta aprillist kuni juunini tekkinud üürivõlgnevuse tõttu, mis on tingitud majandusliku olukorra märkimisväärselt halvenemisest seoses COVID-19ga. Kinnisvara omanik võib esitada hagi tasumata üüri väljamõistmiseks alles pärast 31. detsembrist 2020, kuid viivis ei tohi ületada 4% aastas.

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Kohus võib pikendada maksejõuetusmenetluse menetlustähtaegu kuni 90 päeva võrra (kehtis 31. detsembrini 2020).

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasi võtmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Kui võlgnikul on **maksegraafiku** järgimisel tekkinud võlgnevusi, võib ta taotleda kuni üheksaks kuuks moratoriumi (kehtis 30. juunini 2021).

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Laenude osamakset, mis tarbijad ja mikroettevõtjad pidid tasuma ajavahemikus aprillist kuni juunini 2020, lükatakse edasi, kui laenuvõtja sissetulek on COVID-19 tõttu vähenenud ja seetõttu ei ole mõistlik eeldada, et ta suudab laenu osamakseid õigel ajal tasuda. Laenulepingute tähtaega pikendatakse automaatselt kolme kuu võrra, välja arvatud juhul, kui laenusaaaja soovib jätkata laenu tavapärasest tasumisest.

Võlgnetavatel summadel ajavahemikus aprillist kuni juunini **viivist ei nõuta**.

Leppetrahve ei kohaldata, kui leping on sõlmitud enne 1. aprilli 2020 ja võlgnik jätab oma kohustused täitmata põhjusel, et tema majanduslik olukord on COVID-19 tõttu oluliselt halvenenud või tema tööelu mõjutavad COVID-19ga seotud piirangud.

Viimati uuendatud: 04/10/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Poola

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Poola eriõigusaktidega on muu hulgas edasi lükatud ja peatatud vastavalt veel mitte alanud ja juba kulgema hakanud:

kohtuotsuste täitmise aegumistähtajad,

menetlustähtajad ning kohtutoimingute tähtajad õigusmenetlustes, sealhulgas täitemenetlustes.

1.2 Õguskorraldus ja kohtusüsteem

COVID-19 pandeemia negatiivsete mõjude leevendamiseks on kehtestatud erimeetmed, mis on muu hulgas järgmised.

Lubatud on **asjade üleandmine** ühelt Poola kohtult teisele (kohtuniku loal ja kindlaksmääratud ajaks, kui tegemist on kiireloomuliste asjadega, nagu need on määratletud eriõigusaktides COVID-19 pandeemia mõju leevendamise kohta Poola kohtusüsteemis).

Kiireloomulistena on määratletud järgmised asjad:

1. Alaealistega seotud menetlused, mis puudutavad muu hulgas järgmist:

alaealise äraviimine lapsevanema või eestkostja juurest;
välismaalasest alaealise paigutamine hoolekande- ja haridusasutusse;
eestkostja määramine alaealise huvide esindamiseks kohtumenetluses;
alaealise paigutamine alaealiste varjupaika või alaealise seal viibimise pikendamise;
alaealistega seotud täitemenetlused.

2. Psüühikahäiretega isikute ja teovõimetute isikutega seotud menetlused.

Iga pädeva Poola kohtu esimees võib anda korralduse asja menetlemiseks kiireloomulisena, juhul kui asja lahendamata jätmine – võib ohustada inimeste või loomade elu või tervist;

võib oluliselt kahjustada avalikku huvi;

võib kaasa tuua vahetu ja pöördumatu materiaalse kahju;

või kui asja kiire lahendamine on vajalik õigusemõistmise huvides.

Lihtsustatud on **kohtunike lähetamist** teistesse kohtutesse. Sellekohaseid otsuseid teevad õigusasutused kohtunike sõltumatuse põhimõtet arvesse võttes ja eelnevalt kindlaks määratud tähtajaks. Nimetatud protseduur võimaldab toetada kohtuid, kus töökoormus on parajasti suurem.

Teatud juhtudel on lubatav ka **kohtumenetluse peatamine ja edasilükkamine**.

1.3 ELi õigusala koostöö

Keskasutuses töötavad justiitsministeeriumi töötajad teevad kaugtööd.

Kõik taotlused Poola justiitsministeeriumile kui keskasutusele (sealhulgas dokumentide kättetoimetamiseks ja tõendite kogumiseks) või Euroopa õigusala koostöö võrgustiku Poola kontaktpunktile tuleb saata elektrooniliselt ning lisada vajalikud manused skannitud koopiatena.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Alates 18. aprillist 2020 on kogu pandeemiaohu ajaks peatatud võlgniku kohustus algatada maksejõuetusmenetlus (kui maksejõuetuse otsene põhjus on COVID-19).

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiivilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Maksejõuetusasjad ajavahemikus 16. maist 2020 kuni 5. septembrini 2020 liigitati kiireloomulisteks asjadeks.

Maksejõuetuskohtu tegevuse üldist peatamist ei toiminud, kuigi paljud kohtuistungid tühistati.

Kohtuistungid toimuvad internetis, välja arvatud juhul, kui isiklik kohaleilmumine ei kujuta osalejatele erakordset ohtu.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Saneerimisseaduses sisalduvad saneerimismenetlused hõlmavad lahendusi, mis võtavad arvesse nii võlgniku kui ka tema võlausaldajate huve ning mille eesmärk on ühelt poolt säilitada võlgniku olemasolu ja teiselt poolt rahuldada võimalikult tõhusalt võlausaldajate nõuded. Seega ei tohiks neid iseenesest pidada võlgnikke kahjustavaks.

24. juunil 2020 jõustus uus saneerimismenetlus (lihtsustatud saneerimismenetlus). See võimaldab võlgnikel alustada saneerimisprotsessi ilma kohtu heakskiiduta, et võtta kiiresti tõhusaid meetmeid, kui ilmneb maksejõuetuse tõenäosus. Selle menetluse alustamine toob kaasa nõuete täitmisele pööramise üldise peatamise.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Uue „kriisikaitse“ raames võib riigiabi anda raskes majanduslikus olukorras olevale ettevõtjale (maksejõuetuse oht), kes vastab maksejõuetuse ohu oleva ettevõtja kriteeriumidele (saneerimisseaduse artikli 141 lõige 2) või on maksejõuetu (pankrotiseaduse artikkel 11) ja vastab ka muudele kriteeriumidele.

Kogu pandeemia ajal on välistatud võimalus tõsta füüsiline isik oma eluasemest välja.

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Portugal

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Eriolukord kuulutati välja ajavahemikuks 19. märtsist kuni 2. maini 2020.

Sel ajavahemikul võeti vastu järgmised olulisemad õigusaktid:

dekreet 14-A/2020;

dekreet 17-A/2020;

dekreet 2-A/20;

dekreet 2-B/20;

seadus 1-A/20 ja selle muudatused;

dekreet-seadus 10-A/20 ja selle muudatused.

Seejärel kuulutati välja **hädaolukord** ajavahemikuks 3. maist kuni 30. juunini 2020.

Sel ajavahemikul võeti vastu järgmised olulisemad õigusaktid:

resolutsioon 33-A/20;
resolutsioon 33-C/20;
resolutsioon 38/20;
resolutsioon 40-A/20;
resolutsioon 43-B/20;
resolutsioon 51-A/20;
seadus 1-A/20 ja selle muudatused;
dekreet-seadus 10-A/20 ja selle muudatused.

Hädaolukord kuulutati uuesti välja ajavahemikuks 15. oktoobrist kuni 8. novembrini 2020.

Sel ajavahemikul võeti vastu järgmised olulisemad õigusaktid:

resolutsioon 88-A/20;
resolutsioon 92-A/20;
resolutsioon 96-B/20.

Seejärel kuulutati välja **eriolukord** ajavahemikuks 9. novembrist 2020 kuni 30. aprillini 2021.

Sel ajavahemikul võeti vastu järgmised olulisemad õigusaktid:

dekreet 51-U/20;
dekreet 59-A/20;
dekreet 61-A/20;
dekreet 66-A/20;
dekreet 59-A/20;
dekreet 6-A/21;
dekreet 6-B/21;
dekreet 9-A/21;
dekreet 11-A/21;
dekreet 21-A/21;
dekreet 25-A/21;
dekreet 31-A/21;
dekreet 41-A/21.

Mõju menetlustähtaegadele

Seaduse 1-A/20 konsolideeritud versiooni artikli 7 kohaselt oli nii eriolukorra kui ka hädaolukorra ajal kohtutähtaegadega seotud õiguslik kord järgmine:

Muudes kui kiireloomulistes kohtumenetlustes peatati tähtaegade kulgemine ajavahemikuks, mis lõpeb dekreet-seaduses märgitud kuupäeval.

Kiireloomuliste asjade menetlemine jätkub ilma tähtaegu ja toiminguid peatamata.

Aegumistähtajad peatati.

Peatati inimeste väljatõstmine eluruumidest ja eluruumina kasutatavatele kinnisasjadele seatud hüpoteekide sissenõudmine.

Peatati võlgnikele kehtivad tähtajad maksejõuetusmenetluse alustamise avalduste esitamiseks.

Kõik täitemenetlusega seotud toimingud peatati, sealhulgas täitemeetmed, välja arvatud juhul, kui see põhjustaks pöördumatut kahju või jätaks võlausaldaja elatusvahenditeta.

Dekreet-seaduse 10-A/20 artiklis 15 on sätestatud, et juhul kui ametiasutused otsustavad pandeemia tõttu mõnes piirkonnas kohtu sulgeda, siis menetlustähtajad peatatakse (seda tehti üksikutel juhtudel ja piiratud ajaks).

Kohtutähtaegade peatamine lõppes 3. juunil 2020 (seaduse 16/2020 artikkel 8, millega tunnistatakse kehtetuks seaduse 1-A/2020 artikkel 7).

Dokumentide kättetoimetamisel peatati adressaatidelt allkirja saamise nõue ning asendati see muude sobivate identifitseerimisvahenditega ja kättetoimetamise kuupäeva lisamisega (seadus 10/2020).

Algselt kehtestatud menetlustähtaegade peatamine lõppes 3. juunil 2020 (seaduse 16/2020 artikkel 8, millega tunnistatakse kehtetuks seaduse 1-A/2020 artikkel 7).

Seejärel kehtestati seadusega 4-B/2021 uus kohtutähtaegade peatamise ajavahemik, mille õiguslik kord oli identne eelmisega, vastavalt artiklile 6-B, mis lisati seadusele 1-A/20.

Kohtutähtaegade peatamine lõppes 6. aprillil 2021 vastavalt seadusele 13-B/2021.

Praegu (mai 2021) kehtib seaduse 1-A/2020 viimase versiooni artiklis 6-E sätestatud erakorraline juriidiline üleminekukord, mis võimaldab eelkõige kohtuistungeid korraldada kaugside vahendusel seaduses sätestatud tingimustel.

Seaduse 1-A/2020 (koroona viiruse põhjustatud epidemioloogilisele olukorrale reageerimise kohta) uusima konsolideeritud versiooniga saate tutvuda [siin](#).

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Eriolukorra ajal

Võeti vastu järgmised peamised kohtute töö korraldamise vahendid:

iga kohtu esimehe kehtestatud hädaolukorra lahendamise plaanid;

iga kohtu esimehe kehtestatud isiklikud ülesannete täitmise graafikud kiireloomulistes menetlustes;

virtuaalsed kohtusaalid kõigis kohtutes (esimese ja teise astme kohtus ning kõrgemas kohtus), mis võimaldavad kõiki istungeid pidada kaugsidevahendite abil;

kohtuotsuste digitaalne allkirjastamine kohtuasjade haldamise süsteemi kaudu;

kohtu kolleegiumi otsuste puhul võib teiste kohtunike allkirja asendada ettekandja-kohtuniku deklaratsioon, mis kinnitab teiste kohtunike nõusolekut (dekreet-seaduse 10-A/20 artikkel 15-A);

juurdepääs kohtuasjade haldussüsteemile virtuaalse privaatsõrgu (VPN) kaudu;

kõik menetlustoimingud tehakse tele- või videokonverentsi teel;

kohtutelt teabe saamiseks kasutatakse telefoni asemel e-posti;

kaugtöö, kui töö iseloom seda võimaldab.

Eriolukorra mõju kohtute tööle ja kohtuasjade määramisele

Kohtunikud jätkavad oma tavapärasid tööd kodust, kus neil on juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile. Kui töö iseloom seda nõuab, saavad nad igal ajal kohtusse kohale minna.

Esimese astme kohtute kiireloomulisi menetlusi ja muid kui kiireloomulisi menetlusi ei katkestatud.

Teise astme kohtutes ja kõrgemas kohtus menetleti kuni 15. aprillini 2020 ainult kiireloomulisi asju. Alates 16. aprillist 2020 menetletakse kõiki asju, nii kiireloomulisi kui ka neid, mis ei ole kiireloomulised.

Kiireloomulisi toiminguid ja menetlusi, kus on kaalul põhiõigused, võib läbi viia isikute juuresolekul (kiireloomulised lastekaitseasjad, vahi all viibivate süüdistatavatega seotud menetlustoimingud ja kohtuistungid) või kaugsidevahendite abil virtuaalses kohtus.

Kohtuistungid ja menetlustoimingud, mis ei ole kiireloomulised, on eriolukorra ajal edasi lükatud, kuid erandina võivad kohtunikud pidada vajalikuks kohtuistungit, nimelt pöördumatu kahju vältimiseks või kui kõik pooled on nõustunud tele- või videokonferentsi / virtuaalse kohtuga.

Muudes kui kiireloomulistes kohtuasjades võib kohtuotsuse teha, kui kõik pooled on nõustunud, et edasine kohtulik uurimine ei ole vajalik.

Isiku juuresolekul tehtavad toimingud ja menetlused tuleb läbi viia igas piirkondlikus kohtus sisse seatud nõuetekohastes ruumides, kasutades kaitse- ja desinfitseerimisvahendeid. Kohtunik määrab osalejate arvu vastavalt terviseasutuste soovitatud piirangutele.

Kohtusse soovitatakse minna üksnes isikutel, kes on saanud kohtukutse. Sel juhul loetakse arstliku karantiinitõendi esitamine seaduse 10-A/20 artikli 14 kohaselt vääramatuks jooks

Portugali kõrgem kohtunike nõukogu rõhutas, et eriolukorra ajal peavad kohtud jääma põhiõiguste lõplikuks tagajaks.

Hädaolukorra ajal

Võeti vastu järgmised peamised kohtute töö korraldamise vahendid:

Liikumispiirangute järkjärguline lõpetamine kooskõlas ministrite nõukogu resolutsiooniga 33-C/20.

Dokumendi [☞](#) „*Meetmed viiruse edasikandumise ohu vähendamiseks kohtutes*“ vastuvõtmine – see on ühisdokument, mille on koostanud kõrgem kohtunike nõukogu, justiitskõrvalduste peadirektoraat, peaprokuratuur, haldus- ja maksukohtute ülemnõukogu ja tervishoiu peadirektoraat ning mis on kättesaadav aadressil

Kõik esimese astme ja apellatsioonikohtud, Portugali kõrgeim kohus ja kõrgem kohtunike nõukogu võtsid vastu töögraafikud, milles vahelduvad füüsilise kohalolek ja kaugtöö, ilma et see piiraks teatavate töötajate peretoetusmeetmeid ning riskirühma kuuluvate kohtunike ja kohtutöötajate kohustuslikku kaugtööd.

Kõrgem kohtunike nõukogu võttis vastu järgmised resolutsioonid, et tagada inimressursside stabiilsus esimese astme kohtutes ja saada hakkama suurenenud töökoormusega pärast seda, kui peatatud menetlustähtajad jälle kulgema hakkavad:

esimese astme kohtute esimeeste ametiaega pikendati kuni 31. detsembrini 2020;

kohtunike iga-aastane värbamine/edutamine/üleviimine (*movimentação*) on ajutiselt piiratud/peatatud, et stabiliseerida inimressursse ja juhtimisorganeid esimese astme kohtutes (28. aprilli 2020. aasta ja 5. mai 2020. aasta resolutsioonid).

Praktiline teave Portugali kohtute töö kohta eriolukorra ja hädaolukorra ajal on kättesaadav [☞](#) **kõrgema kohtunike nõukogu veebisaidil.**

1.3 ELi õigusala koostöö

Eriolukorra ajal

Euroopa õigusala koostöö võrgustiku tsiviilasjade kontaktpunkt töötab praegu kodust ning menetleb kõiki koostöö- ja teabetaotlusi võimalikult kiiresti olenemata kohtute menetlustähtaegade ja muude tähtaegade kulgemise peatumisest.

Meeskonnal on virtuaalse privaativõrgu (VPN) kaudu kaugjuurdepääs toimikutele.

Kõik meeskonna liikmed on valmis vajaduse korral ja kiireloomulistel juhtudel töökohta minema.

Õigusala koostööga seotud asjades soovitatakse pöörduda e-kirjaga aadressil [☞](mailto:correio@redcecivil.mj.pt) correio@redcecivil.mj.pt.

Hädaolukorra ajal ja pandeemia tõkestamise meetmete järkjärgulise lõpetamise perioodil:

Kontaktpunkti meeskond töötab vastavalt kaugtööd ja füüsilist kohalolekut kombineerivale rotatsioonüsteemile, millega tagatakse, et vähemalt üks meeskonna liige oleks füüsiliselt töökohal.

Kontaktpunkt järgib kõrgema kohtunike nõukogu kehtestatud ülesannete täitmise graafikut ja liikumispiirangute järkjärguliseks lõpetamiseks vastu võetud dokumenti „*Meetmed viiruse edasikandumise ohu vähendamiseks kohtutes*“.

Pandeemia mõju kontaktpunkti käsitletavate koostöö- ja teabetaotluste mahule

2020. aastal ei muutunud kohtute ja muude ametiasutuste poolt kontaktpunktile saadetud abitaotluste üldarv 2019. aastaga võrreldes eriti. Pandeemiast hoolimata sai kontaktpunkt 2020. aastal kokku vaid üheksa taotlust rohkem kui 2019. aastal. Kui kõiki koostöövõrgustikke, mille liige Portugal on, eraldi vaadelda, siis Euroopa õigusala koostöö võrgustiku (tsiviil- ja kaubandusajades) taotluste arv vähenes veidi, IberRede (Ladina-Ameerika riigid) taotluste arv vähenes märgatavalt ja Portugallikeelse Riikide Ühenduse (CPLP) õigusala koostöö võrgustiku taotluste arv kasvas.

Eriolukorra, hädaolukorra ja pandeemia tõkestamise meetmete järkjärgulise lõpetamise perioodil vastas kontaktpunkt kõigile koostöö- ja teabetaotlustele, muutmata või peatamata tavapärasele päringule vastamise tähtaegade kulgemist.

Koostöö- ja teabetaotluste koguarv 2020. aastal: 356

Need jagunesid järgmiselt:

Euroopa õigusala koostöö võrgustik (tsiviil- ja kaubandusajades) - 287

IberRede - 4

CPLP õigusala koostöö võrgustik - 65

Koostöö- ja teabetaotluste koguarv 2019. aastal: 365

Need jagunesid järgmiselt:

Euroopa õigusala koostöö võrgustik (tsiviil- ja kaubandusajades) - 328

IberRede - 19

CPLP õigusala koostöö võrgustik - 17

Statistiline teave kontaktpunkti tegevuse kohta on kättesaadav [☞](#) [siin](#).

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

Vt allpool vastust küsimustele 2.1–2.2

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Vastus küsimustele 2.1–2.2

Kooskõlas seaduse 1/A/2020 artikliga 6-E (mille kõige uuema, [seaduse 13-B/2021 kohase 12. versiooni leiata siit](#)), kehtib ajutine erakorraline menetuskord. Korra kohaselt peatatakse järgmiste tähtaegade kulgemine:

võlgniku maksejõuetuks tunnistamise avalduse esitamise tähtaeg, mis on sätestatud maksejõuetuse ja ettevõtete taaste seadustiku *Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas* artikli 18 lõikes 1, nagu on kinnitatud dekreet-seaduse 53/2004 lisas;

toimingud, mis tuleb läbi viia sundtäitmise või maksejõuetusmenetluse raames seoses perekonnale kuuluva eluaseme kohtuliku tagastamisega;

eelnimetatud sundtäitmise või maksejõuetusmenetlusega seotud aegumistähtaeg ja muud tähtajad;

kui kinnisasja kohtuliku müügi ja tagastamisega seotud maksejõuetusmenetluse sundtäitmise käigus tehtavad toimingud võivad kahjustada selle poole elatusvahendeid, kelle suhtes sundtäitmist taotletakse, või maksejõuetuks kuulutatud isiku elatusvahendeid, võib viimane taotleda kohtuasja peatamist tingimusel, et see ei kahjusta sundtäitmist taotleva poole või maksejõuetu isiku võlausaldajate elatusvahendeid ega põhjusta korvamatut kahju ning kohus peab pärast teise poole ärakuulamist tegema kohtuasjas otsuse kümne päeva jooksul;

aegumistähtaegade kulgemise peatamine on ülilmslik kõigi normide suhtes, millega kehtestatakse kohustuslikud aegumise tähtajad, mida pikendatakse peatamisele vastava ajavahemiku võrra.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmisega, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Vt allpool vastust küsimustele 2.3 ja 2.4

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenuid, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Vastus küsimustele 2.3 ja 2.4

Loodi uus, erakorraline ettevõtete päästmise menetlus (*processo extraordinário de viabilização de empresas*, PEVE) – vt [seadus 75/2020](#) ja [ministrite nõukogu resolutsioon 41/2020](#).

Seadus nr 75/2020

Seadusega kehtestatakse erakorraline üleminekukord, et pikendada taastekava või makselepingu heakskiitmiseks algatatud läbirääkimiste lõpuleviimise tähtaega ning anda aega kavandatava maksejõuetuskava kohandamiseks COVID-19 pandeemia kontekstis.

Seadusega laiendatakse [dekreet-seaduse nr 53/2004](#) lisas heaks kiidetud maksejõuetuse ja äriühingute taaste seadustiku (CIRE) artikli 17-H lõikes 2 sätestatud privileegi aktsionäridele või teistele isikutele, kellel on eriline suhe äriühinguga, ja kes finantseerivad selle tegevust spetsiaalse saneerimisprotsessi (*Processo Especial de Revitalização*, PER) käigus.

Ette nähakse [seadusega nr 8/2018](#) heaks kiidetud ettevõtete finantsseisundi taastamise kohtuvälise korra (*Regime Extrajudicial de Recuperação de Empresas*, RERE) rakendamise praegu COVID-19 pandeemia tõttu maksejõuetute ettevõtete suhtes.

Seadusega luuakse COVID-19 pandeemia põhjustatud majanduskriisist kannatada saanud ettevõtete jaoks uus, erakorraline ettevõtete päästmise menetlus.

Kehtestatakse kohustuslik osaline jaotamine kõikides poolleilolevates maksejõuetusmenetlustes, kus hoiule antud likvideerimisjaotis ületab 10 000 eurot.

Seadusega nähakse ette, et esmatähtsaks tuleb pidada maksejõuetusmenetluse, ettevõtte päästmise erimenetluse või makselepingu erimenetluse raames pakutavate väärtpaperite või tagatiste vabastamise taotluste menetlemist.

Lõppmärkus:

Ehkki see teave on hoolikalt koostatud, on siiski vajalik tutvuda kehtivate õigusaktide tekstide ja nende muudatustega. Võttes arvesse otsuse 2001/470/EÜ artikli 5 lõike 2 punkti c, ei ole see teave kõrgemale kohtunike nõukogule, Portugali kohtutele ega kontaktpunktile siduv.

Viimati uuendatud: 15/12/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Rumeenia

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Vastavalt eriolukorra dekreedile nr 195/2020 ja eriolukorra pikendamise dekreedile nr 250/2020 ei hakka eriolukorra ajal kulgema aegumis- ja menetlustähtajad ning juba kulgevad tähtajad peatuvad eriolukorra ajaks.

Apellatsioonkaebuste esitamise tähtaegade kulgemine peatub.

Eriolukord lõppes 15. mail 2020.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Eriolukord kuulutati välja 16. märtsil ja kehtestati järgmised kohtusüsteemi korraldust käsitlevad erimeetmed.

Kohtute töö tsiviilasjades on peatatud, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel, mis on määratletud kohtunike nõukogu otsuses nr 417/24.3.2020; jätkatakse otsuste koostamist ning poolte esitatavate dokumentide vastuvõttu.

Soovitatakse kasutada videokonferentsi, ka õigusabitaotluste puhul, ning istungitele kõrvalisi isikuid mitte lubada, kui olukord seda võimaldab.

Kõik poolte dokumendid saadetakse kohtutele elektrooniliselt, kuid erandi võib teha isikutele, kellel vastav võimalus puudub.

Toimikute edastamine kohtute vahel toimub elektrooniliselt; samuti kohtudokumentide teatavaks tegemine pooltele.

Kui kohtukoosseisu kokku ei saada, on lubatud delegerida kohtunikke sama kohtu teistest osakondadest.

Pärast 15. mail 2020 (eriolukorra lõpp) jätkatakse kõigis tsiviilasjades menetlust *ex officio*. Kohtud võtavad kümne päeva jooksul pärast eriolukorra lõppu asjakohased meetmed kohtuistungite uue toimumisaja määramiseks ja poolte kohtusse kutsumiseks.

1.3 ELi õigusala koostöö

Osali justitsministeeriumi töötajatest on õigus töötada kodust. Õigusala koostöö tsiviilasjades on teadmata ajaks pärsitud. Et viivitusi tekiks võimalikult vähe, on rangelt soovitatav esitada õigusala koostöö taotlused elektrooniliselt. Paberdokumentide menetlemisel esineb olulisi viivitusi.

Justitsministeerium tegutseb dokumentide kättetoimetamise ja tõendite kogumise määruste artikli 3 punkti c kohase vastuvõtvä/edastava asutusena erandjuhtudel. Kõiki taotlusi (dokumentide kättetoimetamiseks, tõendite kogumiseks, ülalpidamisasjades, lapserööviasjades jm) menetleb justitsministeerium praegu tavapäraselt, neid tähtsuse järjekorda seadmata.

Kasutada võib järgmisi e-posti aadresse: dreptinternational@just.ro, ddit@just.ro.

Alates eriolukorra lõppemisest (15. mail 2020) tegutseb keskasutusena toimiv justitsministeerium üldiselt samamoodi nagu eriolukorra ajal.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

Eriolukorra ajal kohaldatakse maksejõuetusmenetluse suhtes üldsätteid, mis käsitlevad kohtumenetluse *ex officio* peatamist tsiviilasjades, välja arvatud äärmiselt kiireloomulistel juhtudel, mida ei saa edasi lükata. Võlgniku kohustus esitada taotlus maksejõuetusmenetluse algatamiseks on peatatud, kuna eriolukorra ajal kehtib üldine moratorium kõikidele tähtaegadele tsiviilasjades, sealhulgas 30-päevasele ajavahemikule, mille jooksul on võlgnik kohustatud esitama maksejõuetusavalduse.

Hädaolukorra ajal ei kohaldata õigusnorme, mis reguleerivad võlgniku kohustust esitada maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus. Kuni hädaolukorra lõppemiseni võib võlgniku taotlusel maksejõuetusmenetluse alustada, kui võlgnik otsustab esitada maksejõuetusmenetluse algatamise taotluse. Seda ajutist reeglit kohaldatakse võlgnike suhtes, kes olid maksejõuetud või kes muutusid maksejõuetuks hädaolukorra ajal. Rumeenia on olnud hädaolukorras alates mai keskpaigast, kui eriolukord lõppes.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Võlausaldajal on endiselt õigus esitada maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus, kuid maksejõuetusmenetlust saab alustada alles pärast eriolukorra lõppemist.

Maksejõuetusmenetluse võib algatada nõude puhul, mille suurus algab 50 000 leust (ligikaudu 10 200 eurot). Varem nii võlausaldajatele kui ka võlgnikele kehtinud 40 000 leu suurust künnist tõsteti.

Võlausaldajad võivad esitada maksejõuetustaotluse võlgnike vastu, kes pidid oma tegevuse täielikult või osaliselt eri- või hädaolukorra ajal katkestama, alles pärast seda, kui nad on teinud mõistliku katse sõlmida maksekokkulepe, mida tõendavad poolte vahel mis tahes viisil, sealhulgas elektrooniliselt, edastatud dokumendid.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Eelarvelisi nõudeid (maksu- ja muud nõuded, v.a kriminaalasjades tehtud otsustest tulenevad nõuded), mille tähtaeg saabub eriolukorra ajal, ei saa selle aja jooksul ega 30 päeva jooksul pärast eriolukorra lõppemist täitmisele pöörata. Samuti peatati eelarveliste nõuete täitemeetmed või ei kohaldata neid eelarveliste nõuete suhtes pärast eriolukorra kehtestamist, välja arvatud kriminaalmenetlusega seotud nõuete puhul.

Täitemenetlus/sundtäitmine tsiviilasjades jätkub ainult siis, kui on võimalik järgida sanitaardistsipliini eeskirju.

Maksunõuete täitmisega seotud ajutised meetmed, mis kehtestati eriolukorra ajal, on endiselt jõus. Maksunõuete täitmisele pööramise peatamine kehtib 25. detsembrini ja 30 päeva pärast seda.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

Selleks et säilitada (ametiasutuste poolt) eriolukorra ajal suletud või ajutiselt peatatud VKEd (nt restoranid, hotellid) lepingulised suhted, on kehtestatud konkreetne kohustus proovida enne lepingu peatamist/lõpetamist see vääramatu jõu tõttu uuesti läbi rääkida.

Teatavatel tingimustel saavad VKEd, kelle ametiasutused on eriolukorra ajal sulgenud või ajutiselt peatanud, tugineda oma lepingulistes suhetes vääramatu jõu eeldusele. Eeldus on mis tahes tõenditega ümberlükatav.

2.2 Tsviilikohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Eriolukorra ajal ei kulge / peatatakse materiaali- ja menetlusõiguslikud tähtajad. Poolleiolevate kohtuasjade menetlemine jätkub ainult äärmiselt kiireloomulistel juhtudel, mida ei saa edasi lükata (apellatsioonikohtud koostavad selliste kohtuasjade loetelu kõigi oma tööpiirkonda kuuluvate kohtute jaoks). Kohtud võivad määrata lühikesed tähtajad ja korraldada kohtuistungi võimaluse korral videokonferentsi teel.

16. märtsi seisuga pooleli olnud maksejõuetusmenetluste puhul peatatakse kohtu tegevus *ex officio* ja lahendatakse ainult äärmiselt kiireloomulised hagid (täitmisemeetmete ajutine peatamine võlgniku suhtes, kuni tehakse otsus maksejõuetusmenetluse algatamise kohta võlgniku taotlusel, ning muud meetmed, mida saab lahendada poolte kohalolekuta). Pankrotikohtuniku otsuse peale esitatud kaebust käsitlevas appellatsioonimenetluses võib teatavad täitmisele pööratavad otsused peatada (apellatsioonikohtud võivad peatada võlgniku suhtes maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse või lihtsustatud pankrotimenetluse alustamise otsuse). Pankrotihaldurite/likvideerijate tegevus pooleleiolevates menetlustes võimaluse korral jätkub, tingimusel et järgitakse sanitaarnõudeid.

Eriolukord lõppes 15. mail 2020. Seetõttu jätkatakse kõigis tsiviilasjades menetlust *ex officio*. Kohtud võtavad kümne päeva jooksul pärast eriolukorra lõppu asjakohased meetmed kohtuistungite uue toimumisaja määramiseks ja poolte kohtusse kutsumiseks.

Sarnaselt keskastutusest tegutsevatele justiitsministeeriumile toimub kogu tegevus üldjoontes samamoodi nagu eriolukorra ajal.

9. juuli 2020. aasta seaduse nr 120 (kohtukorralduse seaduse nr 304/2004 täiendamise kohta) artiklis 111 on sätestatud, et eriolukorra ajal võib kohtulikku tegevust jätkata ainult eriti kiireloomulistel ja nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, mis puudutavad perekonnasuhete kaitset ja Rumeenia presidendi dekreediga kehtestatud meetmeid.

Iga kohtukategooria puhul kehtestab ammendava loetelu kohtuasjadest, mida on lubatud arutada, üksnes kõrgem justiitsnõukogu, olles enne konsulteerinud appellatsioonikohtute halduskolleegiumide ning kõrgema kassatsioonikohtu kolleegiumi liikmetega. Eriolukorra ajal ei hakka menetlusõiguslikud tähtajad ega aegumistähtajad kulgema ning kui need on hakanud kulgema, siis need peatatakse.

Valitsuse hiljuti (19.11.2020) vastu võetud seaduseelnõus on ette nähtud võimalus piirata osaliselt või täielikult kohtu tegevust COVID-19 pandeemia tõttu.

Ajal, mil kehtib piirang, mis võib kesta kuni 14 päeva, jätkub kohtulik tegevus ainult äärmiselt kiireloomulistel juhtudel ning teistel juhtudel lükatakse see seadusega edasi. Lähinädalatel arutatakse seaduseelnõu parlamendis ning kui see võetakse vastu, kohaldatakse seda meetmeid hädaolukorras ja 30 päeva pärast seda.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Kohtute töö jätkumisel pärast eriolukorra lõppemist mai keskel võeti vastu ajutised meetmed, mida kohaldatakse pooleleiolevate maksejõuetuseelsete menetluste ja maksejõuetusmenetluste suhtes – seadusega pikendati teatavaid menetlusetappe ja tähtaegu (ennetava kooskõlastatud pakkumise koostamise ja selle üle võlausaldajatega läbirääkimiste pidamise tähtaega pikendati 60 päeva võrra ja kokkuleppe täitmist kahe kuu võrra; vaatusalust perioodi ja saneerimiskava esitamise tähtaega pikendati kolme kuu võrra; saneerimismenetluse perioodi pikendati kahe kuu võrra), kehtestati uued COVID-19 pandeemiast tulenevad õigused (võlgnikele kehtestati muudetud saneerimiskava esitamiseks kolmekuuline tähtaeg, kui COVID-19 pandeemia tõttu olid nende finantsseisundi taastamise väljavaated muutunud).

Võlgnike suhtes kohaldati saneerimiskava kahekuulist peatamist, kui nad olid sunnitud oma tegevuse COVID-19 pandeemia tõttu täielikult katkestama.

Saneerimiskava maksimaalset kestust pikendati kolmelt aastalt neljale aastale võimalusega pikendada seda veel ühe aasta võrra, ilma et kava täitmine kestaks üle viie aasta.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Seni on võetud täiendavaid meetmeid, mis vähendavad survet finantsliikviidsusele, näiteks võimalus lükata edasi teatavad maksekohustused (krediidimaksud või maksukohustused), mille tähtaeg saabub eriolukorra ajal, ja leevendavad eeldatavasti negatiivset mõju, mida pandeemia avaldab ettevõtjate maksevõimele.

Võeti ka muid majanduslikke meetmeid, nagu sooduslaenu VKEd, sealhulgas 90% ulatuses riigi tagatud laenu, ja muud sotsiaalkaitsemeetmed.

Eriolukorra ajal võivad VKEd, kelle ametiasutused on sulgenud või kelle tegevus on ajutiselt peatatud, oma peakontori üüri ja kommunaalteenuste maksmise edasi lükata.

Varsti kehtestatakse ajutised erisätted aktsionäride / äriühingute liikmete üldkoosoleku korraldamiseks eriolukorra ajal.

Alates 30. märtsist 2020 võivad laenuvõtjad laenuandjatel taotleda maksekohustuse peatamist 1–9 kuuks, aga mitte kauemaks kui 31.12.2020 (valitsuse korraldus nr 37/2020).

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Sloveenia

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtjaid tsiviilkohtumenetluses

Ülemkohtu presidendi 13. märtsi dekreediga määrati justiitsministri ettepanekul, et **menetlustähtjaid** peatatakse, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel.

20. märtsil 2020 võeti vastu seadus meetmete kohta justiits-, haldus- ja muudes avaliku elu valdkondades, et piirata SARS-CoV-2 (COVID-19) levikut tulenevat kahju, ning see jõustus 29. märtsil 2020. Kõik selle seadusega ette nähtud meetmed ja selle seaduse alusel võetud muud meetmed kehtivad nii kaua, kui valitsus otsustab, et meetmete põhjused on ära langenud, kuid mitte kauem kui **1. juulini 2020**.

Seadus sisaldab sätteid kõikide (materiaal- ja menetlusõiguslike) tähtaegade kohta. Seadusega ette nähtud kohtusse pöördumise tähtjaid on peatatud alates 29. märtsist 2020. Kohtumenetlustega seotud tähtjaid (menetlustähtjaid) on alates 29. märtsist 2020 samuti peatatud, välja arvatud kiireloomuliseks tunnistatud kohtumenetlustes.

Peatatud on ka põhiseaduslikkuse järelevalve kaebuste esitamise tähtaeg.

Tähtaegade kulgemine jätkub pärast seadusega ette nähtud meetmete kehtivuse lõppu.

Seadus, millega muudetakse kohtu-, haldus- ja muude avaliku õiguse küsimustega seotud ajutiste meetmete seadust, et ohjeldada nakkushaiguse SARS-CoV-2 (COVID-19) levikut, võeti vastu 29. aprillil.

Menetlus- ja materiaalõiguslikud tähtjaid veel ei kulge ning meetmed võimaldavad minna järk-järgult üle tavapärastele toimingutele ja kaitsevad samal ajal kõige nõrgemaid.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Seadus, millega muudetakse kohtu-, haldus- ja muude avaliku õiguse küsimustega seotud ajutiste meetmete seadust, et ohjeldada nakkushaiguse SARS-CoV-2 (COVID-19) levikut, on kohtu- ja haldusametitele ning muudele avaliku sektori asutustele õiguslik alus, et korraldada suulisi ärakuulamisi, kohtuistungeid, teha ja toimetada kätte otsuseid muudes kui kiireloomulistes küsimustes, tagades samas töötajate ja klientide pideva turvalisuse.

Kohtud ja muud õigusasutused, kes tegid selle aja jooksul ka palju otsuseid kohtuasjades, mis ei olnud liigitatud kiireloomulistena, saavad või toimetavad need otsused kätte pooltele, kes on nendega muul viisil tutvunud, kuid ei ole kõnealuse seaduse jõustumise tõttu kohustatud midagi tegema, kui nad seda ei soovi, sest tähtjaid – ei menetlus- ega ka materiaalõiguslikud tähtjaid – ei kulge veel. Nad võivad siiski soovi korral võtta üksikuid meetmeid, mis võimaldavad asutustel sujuvalt toimida, ja seega saavad nad kasutada oma õigusi kiiremini.

Otsuste täitmine on peatatud. Pärast muudatuse jõustumist saavad kohtud väljastada täitekorraldusi ja tagamiskorraldusi ning toimetada need klientidele kätte juhtumite puhul, mis ei ole kiireloomulised ja mille tähtjaid hakkasid kulgema enne epideemiast tingitud meetmete kehtestamist. Sellistel juhtudel ei ole pooled kohustatud viivitamata reageerima, sest muude kui kiireloomuliste juhtumite tähtjaid ei kulge, ning nende täitemenetluste puhul, mis epideemia ajal peatati või edasi lükati, on õiguslik lahendus, mille kohaselt otsus kuulub täitmisele (välja arvatud kiireloomulistel juhtudel, nagu elatise sissenõudmine), ikka veel jõus. Loomulikult ei tähenda see, et pool, kes soovib vastata, ei saa seda teha.

Tavapäraste tsiviil- või kohtumenetluste valdkonnas saavad kohtud teha kohtuotsuse ja toimetada selle pooltele kätte, kui kohtumenetluses, mis ei ole kiireloomuline, algas põhikohtuistung enne meetmete kehtestamist. Seega toimetatakse kohtuotsus pooltele kätte, kuid tähtjaid ei kulge. Sel viisil aitame oluliselt kaasa kohtute töö kuhjumise järkjärgulisse kõrvaldamisse.

Ka **kinnistasasjades** võimaldab ministriumini ettepanek juhtumid järk-järgult lahendada. Otsus kinnistasasju käsitleva ettepaneku kohta võib muutuda lõplikuks hoolimata sellest, et tähtjaid ei kulge, kuid ainult juhul, kui näiteks kõik pooled loobuvad edasikaebamise õigusest. Sama kehtib kinnistasraamatu kannete kohta. Seni on pooltel olnud võimalik esitada kinnistasraamatusse kande tegemise taotlus ja seega tagada määruse kaitse.

Uus kavandatud kord, mis kehtib kogu epideemia vältel, võimaldab **maksejõuetusmenetluse** osalistel esitada taotluse, avalduse või dokumendi pärast tähtjaid möödumist, kui viivituse põhjus on COVID-19 epideemia ja kohus ei ole veel otsust teinud, ning selline hilinenud taotlus vaadatakse pärast tähtjaid möödumist ikkagi läbi ja seda ei lükata tagasi. Selline sekkumise õiguslik alus, mis leevendab maksejõuetusmenetluse toimingute rangust ja pöördumatust, on samuti oluline asjaolu, mille alusel Sloveenia Vabariigi kõrgeima kohtu esimees hindab, kas maksejõuetusmenetlus on kiireloomuline.

Kõrgeima kohtu esimehe 5. mai dekreet, millega asendatakse eelmised dekreedid:

Kohtud jätkavad kiireloomulistes asjades otsuste tegemist ja kohtuistungite pidamist kooskõlas kohtute seaduse artikliga 83 ja kõrgeima kohtu esimehe määrusega. Uue määrusega laiendas kõrgeima kohtu esimees alates 5. maist 2020 kiireloomuliste juhtumite loetelu. Viimane hõlmab ka sundtäitmist ja pankrotti, mille puhul tehti menetluse algatamise otsus 30. märtsiks 2020.

Erimeetmete kehtivusaajal tuleb menetlusosalistele, nende volitatud esindajatele ja muudele isikutele, kes soovivad teavet konkreetse menetluse kohta ning ei ole saanud kohtukutset, teatada sellest eelnevalt tööajal, kasutades avaldatud e-posti aadresse või telefoninumbreid.

1. Kohtuotsuste tegemine kiireloomulistes asjades ja asjades, mis ei ole kiireloomulised

Erakorralise sündmuse, s.o nakkushaiguse SARS-CoV-2 (COVID-19; koroonaviirus) epideemia tõttu, mis võib oluliselt takistada sujuvat või korrapärast õigusemõistmist, ning eesmärgiga takistada nakkushaiguse SARS-CoV-2 (COVID-19; koroonaviirus) levikut, kaitsta inimeste tervist ja elu ning tagada kohtusüsteemi toimimine korraldavad kõik kohtud alates 5. maist 2020 istungeid, teevad otsuseid ja toimetavad kätte kohtudokumente:

kohtuasjades, mis ei ole kiireloomulised vastavalt kohtute seaduse artiklile 83 ja mida ei peeta kiireloomuliseks vastavalt käesolevale määrusele, tingimusel et kohtud suudavad tagada nende toimingute läbiviimise vastavalt käesolevas määruses sätestatud tingimustele ja muudele meetmetele, mille Sloveenia Vabariigi kõrgeima kohtu esimees on käesoleva määruse alusel kindlaks määranud, ning sellisel viisil, et viirusnakkus ei levi ja tagatud on inimeste tervise ja elu kaitse, ning

kohtute seaduse artiklis 83 sätestatud kiireloomulistes asjades, millest järgnevaid **ei peeta** siiski **kiireloomuliseks**:

- b.1. vältimaks ohtu inimeste elule ja tervisele või suurema väärtusega varale, ei ole kindlustusasjades vajalik selliste toimingute sooritamine, mis nõuavad kohtutäiturite, huvitatud osapoolte ja teiste menetluses osalevate isikute isiklike kontakte;
- b.2. käskvekslite ja tšekide vaidlustamine ja käskveksleid käsitlevad kohtuasjad;
- b.3. surnu pärandvara inventuur;

b.4. sundlikvideerimise ja pankrotijuhumid, mille puhul ei ole menetluse algatamise otsust tehtud 30. märtsiks 2020 (k.a).

2. Põhimeetmed kohtuvõimu sujuvaks teostamiseks neis asjades on järgmised:

2.1. Kohtusse pöördumine

Kui see on ruumiliselt võimalik, määravad kohtud kindlaks kohad, mida pooled, nende volitatud esindajad ja muud isikud ning kohtunikud ja kohtutöötajad kasutavad kohtuhoonesse sisenemiseks. Sisenemiskohtades rakendatakse kõiki vajalikke ennetusmeetmeid viirusnakkuse vältimiseks ning kõikide sissepääsude juures on kirjalik teade kohturuumides kehtivate ennetusmeetmete kohta.

Erimeetmete kestuse ajal (v.a kiireloomulised juhtumid) saavad pooled, nende volitatud esindajad ja muud isikud: 1) esitada taotlusi ainult posti teel või võimaluse korral riikliku e-õiguskeskonna portaali kaudu; 2) kasutada kohtutega töötajal suhtlemiseks avaldatud e-posti aadresse ja telefoninumbreid.

Erimeetmete kehtivuse ajal peavad pooled, nende volitatud esindajad ja muud isikud, kes soovivad menetluse kohta teavet ja keda ei ole kohtusse kutsutud, teatama selles tööajal eelnevalt avaldatud e-posti aadressidel ja telefoninumbritel.

2.2. Kohtuistungid

Kui tehnilised ja ruumilised nõuded on täidetud, viiakse kohtuistungid tavaliselt läbi videokonferentsi teel.

Kohtuistungitel, mis ei toimu videokonferentsi teel, peab vahemaa teiste isikutega olema vähemalt kaks meetrit, kõik peavad kasutama kaitsevahendeid ja ruum tuleb desinfitseerida.

2.3. Üldsuse osalemine põhikohtuistungil

Selleks et vältida viirusnakkuse levikut, kaitsta inimeste tervist ja elu ning tagada kohtute toimimine, õiguste kasutamine ja kohustuste täitmine, võib kohtunik või kohtu eesistuja üldsuse esindajaid põhiistungile või selle osale ajutiselt mitte lubada.

2.4. Muud meetmed

Muud meetmed määrab kõikide kohtute jaoks kindlaks Sloveenia Vabariigi kõrgeima kohtu esimees ja iga üksiku kohtu jaoks asjaomase kohtu esimees.

Määruse ja muude meetmete kehtivus

Kõnealune määrus ja muud selle alusel kindlaksmääratud meetmed kehtivad seni, kuni Sloveenia Vabariigi kõrgeima kohtu esimees need tühistab.

1.3 ELi õigusala koostöö

☞ **Määruse (EÜ) nr 1393/2007** ja ☞ **nõukogu määruse (EÜ) nr 1206/2001** kohane keskasutus (justiitsministeerium) kehtestas kaugtöösüsteemi. Seetõttu tuleks kõik teated võimaluse korral saata mitte tavapostiga, vaid e-postiga aadressile: ☞ gp.mp@gov.si. Erakorralise olukorra tõttu võib tavapostiga saadetud taotluste pädevasse kohtusse jõudmine viibida.

Töö-, perekonna-, sotsiaal- ja võrdsete võimaluste ministeerium, mis on ☞ **nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/2003** kohane keskasutus, on kehtestanud kaugtöösüsteemi, et vähendada inimeste füüsilist kohalolekut töökohtades miinimumini. Praegust olukorda arvestades pole keskasutusel kuni selle olukorra lõppemiseni võimalik tagada kõikide sissetulevate taotluste tavapärasest menetlemist. Saabuvate taotluste menetlemise saab tagada ainult siis, kui need on saadetud e-posti aadressile ☞ gp.mddsz@gov.si. Rangelt soovitatav on hoida kogu suhtlus elektroonilisena. Väljaminevad taotlused saadetakse üksnes elektrooniliselt.

Sloveenia Vabariigi riiklik stipendiumi-, arengu-, erivajadus- ja elatisfond, mis on nõukogu määruse (EÜ) nr 4/2009 kohane keskasutus, töötab praegu kaugtöösüsteemi kasutades kodust. Seetõttu palub keskasutus saata teated e-kirjaga järgmisel e-posti aadressil: ☞ jpsklad@jps-rs.si. Keskasutus suhtleb ja saadab taotlusi samuti e-posti teel.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

2. aprillil vastu võetud seadus: maksejõuetusmenetluse algatamise ja kohustusliku kokkuleppemenetluse algatamise kohustuse edasilükkamine, kui maksejõuetus on tingitud COVIDi kriisist.

Kui valitsus või kohalik omavalitsus mainib äriühingu tegevust loetelus, on olemas vaidlustatav eeldus, et tegemist on COVIDiga seotud maksejõuetusega.

Kui eeldus puudub, tuleb tõendada, et maksejõuetuse põhjustas epideemia.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Kui äriühing kuulutatakse epideemia tõttu maksejõuetuks ja kui võlausaldajad seda taotlevad, pikendatakse saneerimise lõpuleviimise (või maksejõuetusmenetluse lõpetamise) tähtaega nelja kuu võrra.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Otsuste täitmine on peatatud. Pärast muudatuse jõustumist saavad kohtud väljastada täitekorraldusi ja tagamiskorraldusi ning toimetada need klientidele kätte juhtumite puhul, mis ei ole kiireloomulised ja mille tähtajad hakkasid kulgema enne epideemiast tingitud meetmete kehtestamist. Sellistel juhtudel ei ole pooled kohustatud viivitamata reageerima, sest muude kui kiireloomuliste juhtumite tähtajad ei kulge, ning nende täitemenetluste puhul, mis epideemia ajal peatati või edasi lükati, on õiguslik lahendus, mille kohaselt otsus kuulub täitmisele (välja arvatud kiireloomulistel juhtudel, nagu elatise sissenõudmine), ikka veel jõus. Loomulikult ei tähenda see, et pool, kes soovib vastata, ei saa seda teha.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Maksejõuetusasjad (v.a enampakkumised) liigitati esmalt kiireloomulisteks (alates 13. märtsist) ja seejärel mittekiireloomulisteks (alates 31. märtsist), mis tähendab, et kohtuistungid jäävad ära.

Epideemia ajal ei algata maksejõuetuskohus maksejõuetusmenetlusi (mõned erandid on võimalikud töötajate puhul, kelle tööleping on epideemia tõttu lõpetatud).

29. aprillil vastu võetud COVID-19 seadusega kavandatud uus kord, mis kehtib kogu epideemia vältel, võimaldab **maksejõuetusmenetluse** osalistel esitada taotluse, avalduse või dokumendi pärast tähtaja möödumist, kui viivituse põhjus on COVID-19 epideemia ja kohus ei ole veel otsust teinud, ning selline hilinenud taotlus vaadatakse pärast tähtaja möödumist ikkagi läbi ja seda ei lükata tagasi. Selline sekkumise õiguslik alus, mis leevendab maksejõuetusmenetluse toimingute rangust ja pöördumatust, on samuti oluline asjaolu, mille alusel Sloveenia Vabariigi kõrgeima kohtu esimees hindab, kas maksejõuetusmenetlus on kiireloomuline.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Lisati veel üks ümberlõhkamatu eeldus: kui töötaja saab kasu töötajate palga kaitseks võetavatest erimeetmetest, tuleb see välja maksta hiljemalt ühe kuu jooksul. Vastasel juhul loetakse töötaja maksejõuetuks. Meede kehtib kuni neli kuud pärast erimeetmete lõpetamist.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenuid, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Krediidi puhul lükatakse tasumine edasi (erisäte).

Maksu- ja tsiviilõiguslikke täitemeetmeid (sh eraisiku pankrot) ei kohaldata COVIDiga seotud erioigusaktide alusel saadud tulu suhtes.

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Slovakkia

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Menetlustähtajad, täitemenetlused, seadusejärgsed intressimäärad

19. jaanuaril 2021 muudeti [§ 62/2020](#) teatavate erakorraliste meetmete kohta seoses COVID-19 puhanguga ning õigusvaldkonna meetmete kohta (edaspidi „COVIDi seadus“). Selle seadusega on kehtestatud piiravad ja muud meetmed, mida on võimalik kehtestada vaid seadusega.

COVIDi seaduse muudetud §-ga 8 on (kuni 28. veebruarini 2021) peatatud eraõiguslike aegumistähtaegade kulgumine ja nähtud ette, et teatavatel juhtudel nendest tähtaegadest loobutakse.

COVIDi seaduse § 2 kohaselt kehtib sama ka menetlusosalistele kohaldatavate menetlustähtaegade kohta. Kui tähtaega ei ole võimalik pikendada, sest peatamine võib ohustada inimeste elu, tervist, turvalisust või vabadust või põhjustada olulist kahju, on kohtul õigus jätta nimetatud säte kohaldamata ning lähtuda kindlaksmääratud tähtajast.

Seadusejärgsed intressimäärasid käsitlevaid sätteid muudetud ei ole.

COVIDi seaduse piiravaid sätteid kohaldatakse ainult kindlaksmääratud ajavahemikul (kuni 28. veebruarini 2021).

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

COVIDi seaduse §-ga 3 on vähendatud kohtuistungite korraldamist nõudvate juhtumite arvu ning piiratud üldsuse kohtuistungitel osalemist erakorraliste asjaolude tõttu või eriolukorra ajal. Kui kohtuistung toimub ja üldsusel osaleda ei lubata, kohustab seadus tegema istungist helisalvestise, mis tuleb teha kättesaadavaks esimesel võimalusel pärast istungit.

Muudetud seadus sisaldab uusi suuniseid (ajakohastatud 3. novembril 2020), mille on kohtutele andnud justiitsministeerium ja millega soovitatakse kohtutel pidada kohtuistungeid vajalikul määral kooskõlas COVIDi seaduse § 3 lõike 1 punktiga a, st kooskõlas asjakohase menetlusega (kõigil juhtudel);

järgida kohtuistungitel riigi terviseameti / piirkondlike terviseametite ettekirjutusi;

tagada hügieenireeglite järgimine, näiteks käte desinfitseerimisvahendi kasutamine ja maski kandmine;

kasutada võimaluse korral videokonverentsiseadmeid või muid kaugsidevahendeid kooskõlas COVIDi seaduse §-ga 3.

1.3 ELI õigusala koostöö

COVIDi seadusega ei ole kehtestatud eraldi piiranguid tsiviilasjades tehtavale piiriülesele õigusala koostööle. Sellisele koostööle kohaldatakse üldisi piiranguid.

Keskasutused võivad saata töötajad kodutööle, aga peavad seejuures tagama oma tavapärase toimimise ja taotluste õigeaegse töötlemise.

Kui dokumentide turvalise elektroonilise kätetoimetamise võimalus puudub, lubab seadus e-posti kasutada vaid teatavatel juhtudel. E-posti kasutamise kaasaegsuse ja turvalisuse riskid on suurem kui e-posti kasutamise risk. Probleeme valmistab ka dokumentide kättesaamise/kätetoimetamise kinnitamine. Slovakkia arvates oleks piiriüleseks õigusala koostööks tarvis ühtset ELi lähenemisviisi, mis vastaks sellisele koostöö nõuetele.

Keskasutustele mõeldud üldised taotlused/küsimused võib saata e-postiga:

[§ 1393/2007](#) ja [nõukogu määruse \(EÜ\) nr 1206/2001](#) kohane keskasutus (**justiitsministeerium**): civil.inter.coop@justice.sk;

[nõukogu määruse \(EÜ\) nr 2201/2003](#) ja nõukogu määruse (EÜ) nr 4/2009 kohane keskasutus (**laste ja noorte rahvusvahelise õiguskaitse keskus**): info@cipc.gov.sk.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

27. märtsil jõustus seadus nr 62/2020 teatavate erakorraliste meetmete kohta seoses COVID-19 puhanguga ning õigusvaldkonna meetmete kohta (edaspidi „COVIDi seadus“). Vastavalt COVIDi seaduse §-le 4 on võlgniku pankrotiavalduse esitamise tähtaega pikendatud 30 päevalt 60 päevale. Seda kohaldatakse ainult bilansi hindamise suhtes, sest võlgnikud on kohustatud esitama pankrotiavalduse üksnes selle alusel.

COVIDi seaduse piiravaid sätteid kohaldatakse ainult piiratud ajavahemikul ([kuni] 30. aprillini 2020), aga edaspidi võidakse nende kehtivust pikendada (seaduse muutmiseks on tarvis valitsuse ja parlamendi nõusolekut).

COVIDi seadust on muudetud ja täiendatud ettevõtjate ajutise kaitse sätetega (COVIDi seaduse § 8 jj), mis jõustusid 12. mail 2020.

Ajutise kaitse eesmärk on luua ajaliselt piiratud raamistik, mis sisaldab meetmeid aitamiseks ettevõtjatel ohtliku ja nakkava COVID-19 leviku negatiivsete tagajärgedega tõhusalt toime tulla.

Võlgnikust ettevõtjad ei ole kohustatud esitama pankrotiavaldust ainult juhul, kui nad on taotlenud ajutist kaitset ja kohus on selle ajutise kaitse heaks kiitnud.

COVIDi seaduse § 17 lõike 2 kohaselt ei ole ajutise kaitse all olevad ettevõtjad kohustatud ajutise kaitse kehtivusajal esitama pankrotiavaldust oma vara kohta. See kehtib ka isikute kohta, kes peavad esitama pankrotiavalduse nende nimel. Võlgnikud aga võivad taotleda ajutist kaitset ainult juhul, kui nad ei olnud 12. märtsil 2020 veel maksejõuetud, kui taotluse esitamise kuupäeval ei ole lõpetamiseks alust ning kui nende suhtes ei kohaldata pankroti väljakuulutamist või saneerimisloast tulenevaid tagajärgi.

Algselt pidi ajutist kaitset antama kuni 1. oktoobrini 2020 (COVIDi seaduse § 18), kuid selle andmise kestust pikendati valitsuse määrusega 31. detsembrini 2020.

Uus seaduseelnõu sisaldab samasuguseid sätteid ning juhul kui Slovakkia Rahvuskogu selle heaks kiidab, jõustub see 1. jaanuaril 2021.

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Võlausaldaja algatatud pankrotimenetluse peatamist kohaldatakse ainult nende võlgnike (ettevõtjate) kaitsmiseks, kes on võetud ajutise kaitse alla (mis kehtestati 12. mail 2020). COVIDi seaduse § 17 lõike 1 kohaselt peatatakse menetlused, mis on algatatud pärast 12. märtsi 2020 võlausaldaja taotlusel ettepanekuga kuulutada välja ajutise kaitse all oleva ettevõtja pankrot. Sama kehtib ajutise kaitse kehtivusajal esitatud võlausaldajate nõuete kohta.

Samamoodi on peatatud maksejõuetusmenetlused, mis on algatatud pärast 12. märtsi 2020 võlausaldaja taotlusel.

Seaduseelnõus on sätestatud, et ajutise kaitse perioodil ei ole võimalik teha otsust alustada ajutise kaitse all oleva ettevõtja suhtes pankrotimenetlust.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimortoorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Pandiõiguse või hüpoteegi täitmisele pööramine ja sundmüük on COVIDi seaduse §-de 6 ja 7 alusel ajutiselt (kuni 31. maini) keelatud.

Slovakkia ettevõtjad, kelle äritegevus on COVID-19 meetmete tõttu ohus, võivad taotleda kohtuotsust, millel on sarnane mõju ajutise moratooriumiga saneerimismenetluses (selle mõju üksikasjalik kirjeldus on esitatud allpool). Ettevõtjad (füüsilised või juriidilised isikud, kelle elukoht või asukoht on Slovakkias), kes ei ole maksejõuetud, ei tegele pettusega ja kelle suhtes ei olnud 12. märtsi 2020. aasta seisuga algatatud täitemenetlust, võivad taotleda ajutist moratooriumi, kasutades selleks ette nähtud vormi (vormi elektrooniline esitamine on äriühingutele kohustuslik ja üksikisikutele vabatahtlik). Moratoorium jõustub pärast seda, kui kohus on teinud moratooriumi kehtestamise otsuse. Sellise otsuse saab (igaüks) kohtus vaidlustada, mille tulemusena võidakse moratoorium tühistada. Moratoorium on ajaliselt piiratud – see võib kesta maksimaalselt 1. oktoobrini 2020 (kui seda ei ole varem tühistatud). Ajutine kaitse kestab 31. detsembrini 2020.

Sellel uut liiki moratooriumil on mõju, mis sarnaneb moratooriumiga saneerimismenetluses: sellega peatatakse võlgniku või tema juhtkonna kohustus algatada maksejõuetuse korral maksejõuetusmenetlus; võlausaldajad ei saa taotleda võlgniku maksejõuetust; pärast 13. märtsi alustatud täitemenetlused on peatatud; ettevõtet või selle osa hõlmavat pandiõigust ei pöörata täitmisele; tasaarveldused on piiratud; lepingute lõpetamise võimalus on peatatud.

COVIDi seaduse § 17 lõike 3 kohaselt peatatakse ajutise kaitse kehtivusaajaks ajutise kaitse alla võetud ettevõtjate suhtes pärast 12. märtsi 2020 nende äritegevusest tuleneva nõude rahuldamiseks algatatud täitemenetlused.

Samuti nähakse COVIDi seadusega ette täitmise erakorraline edasilükkamine võlgniku taotlusel (§ 3a), kuid mitte kauemaks kui 1. detsembrini 2020. Seaduseelnõus (mis jõustub 1. jaanuaril 2021) on sätestatud, et isegi kui täitmist ei peatata, ei tohi täitmine ajutise kaitse ajal mõjutada ettevõtet, vallasvara, õigusi ega muud vara, mis kuulub ajutise kaitse all oleva ettevõtja ettevõttele, välja arvatud juhul, kui nõutakse tagasi ebaseaduslikku riigiabi.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

COVIDi seaduse § 17 lõike 5 kohaselt ei või pärast [lepingu poole] ajutise kaitse alla võtmist teine pool temaga sõlmitud lepingut lõpetada, lepingust taganeda ega lepingu täitmisest keelduda, juhul kui ajutise kaitse alla võetud ettevõtja ei ole COVID-19 viirusnakkuse tõttu ajavahemikus 12. märtsist 2020 kuni seaduse jõustumiseni oma kohustusi õigel ajal täitnud, välja arvatud juhul, kui teine pool seaks sellega otseselt ohtu omaenda äritegevuse. See ei mõjuta teise lepingupoole õigust leping lõpetada, lepingust taganeda või lepingu täitmisest keelduda, kui ajutise kaitse all olev ettevõtja jätab oma kohustused õigel ajal täitmata pärast seaduse jõustumist.

Seaduseelnõuga peatatakse ka võimalus leping lõpetada.

2.2 Tsviilikohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

COVIDi seaduse §-ga 1 on peatatud eraõiguslike aegumistähtaegade kulgemine ja nähtud ette, et teatavatel juhtudel nendest tähtaegadest loobutakse. COVIDi seaduse § 2 kohaselt kehtib sama ka menetlusosalistele kohaldatavate menetlustähtaegade kohta. Kui tähtaega ei ole võimalik pikendada, sest peatamine võib ohustada inimeste elu, tervist, turvalisust või vabadust või põhjustada olulist kahju, on kohtul õigus jätta nimetatud säte kohaldamata ning lähtuda kindlaksmääratud tähtajast.

Mõlemat meetet kohaldatai ainult 30. aprillini.

COVIDi seaduses on sätestatud, et eriolukorra ajal korraldavad kohtud kohtuistungeid, põhiistungeid ja avalikke istungeid ainult vajaduse korral. Üldsuse kohtuistungitelt, põhiistungitelt ja avalikelt istungitelt välistamine on selles olukorras põhjendatud vajadusega kaitsta rahvatervist (§ 3).

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Kui ettevõtja on võetud ajutise kaitse alla, siis on ajutise kaitse perioodil õigustoimingute vaidlustamise tähtaja kulgemine peatatud. See hoiab ära võlgnike eelistamise.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Rahaline abi füüsilisest isikust ettevõtjatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (võimalikud laenu tagatised või laenuintresside maksmine), seadus nr 75/2020;

tarbijate hüpoteeklaenu maksete edasilükkamine (9 kuud) seadusega nr 75/2020;

väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning füüsilisest isikust ettevõtjate laenu maksete edasilükkamine (9 kuud) seadusega nr 75/2020;

teatavate töandjate ja füüsilisest isikust ettevõtjate tervise-, sotsiaal- ja vanaduspensionari kindlustuse maksete edasilükkamine (COVID-19 meetmetest tuleneva sissetuleku vähenemise tõttu) seadusega nr 68/2020;

maksudeklaratsiooni esitamise tähtaja pikendamine seadusega nr 67/2020.

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Soome

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Hoolimata kestvast kriisist ei ole seadusega kehtestatud tähtaegu muudetud.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kohtud on endiselt sõltumatud. Riiklik kohtuamet (RKA) annab siiski kohtutele soovitusi ja nõuandeid töö korraldamiseks.

RKA suuniste kohaselt on kohtutel soovitatav asjade menetlemist jätkata ning võtta ettevaatusmeetmeid, näiteks **piirata füüsilist kohalolekut hädavajalike juhtudega**. RKA soovib kohtutel pidada istungeid videokonverentsi teel või muude saadaolevate ja sobivate tehniliste vahenditega. Samuti on riiklik kohtuamet avaldanud kõikidele kohtutele soovitusi **kasutada kohtuistungil ajal kaugsidevahendeid**. Soovitus on mõeldud üksnes praeguse eriolukorra jaoks ning selle eesmärk ei ole muuta olemasolevaid tegevuspõhimõtteid, juhiseid või soovitusi. Kaugsidevahendite tõhusama kasutamise eesmärk on vähendada terviseriske, vältides mitme inimesega kogunemisi. Need ja tulevased juhised on kättesaadavad [siin](#).

10. maiks 2020 olid Soome esimese astme kohtud peatanud 1 431 tsiviilasja arutamise. Ajakohastatud teave on kättesaadav [siin](#).

Kohtutega soovatakse suhelda eelkõige telefoni ja e-posti teel.

1.3 ELi õiguslase koostöö

Rahvusvahelise õigusabi osutamist jätkatakse, kuid kohtud menetlevad asju tähtsuse järjekorras, arvestades olemasolevaid ressursse.

Enamik Soome keskastutuse menetlejatest (määrused 2201/2003, 4/2009, 1393/2007 ja 1206/2001) teeb praegu kaugtööd. Kontoris viibitakse vähe ja vaid kiireloomulistel juhtudel. Soovitatav on võimalusel suhelda e-posti teel: central.authority@om.fi ning maintenance.ca@om.fi (ainult elatisasjad).

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

Võlausaldaja avalduse alusel võlgniku pankroti väljakuulutamise võimalust piirati ajavahemikus 1. maist 2020 kuni 31. jaanuarini 2021. Valmistatakse ette ettepanekut anda võlgnikele maksmiseks rohkem aega alates 1. veebruarist 2021.

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

Võlgnike olukorra parandamiseks ajavahemikus 1. maist 2020 kuni 30. aprillini 2021 muudeti täiteseadust.

Muudetakse maksetähtaegu ja tingimusi, mille kohaselt teatavate kuude jooksul sundvõõrandamist ei kohaldata. Väljatõstmise tähtaegu pikendatakse.

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

-

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Võlausaldajatel nõutakse üldist vastutust.

Soome teeb jõupingutusi ka eraisikute ja leibkondade ülemäärase võlgnevuse vältimiseks.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Tarbijakrediidile kehtestati ajutine 10% intressimäär ülempiir ning ajutiselt keelati tarbijakrediidi otseturustamine ajavahemikus 1. juulist kuni 31. detsembrini 2020. Valmistatakse ette nende ajutiste meetmete pikendamise ettepanekut.

Tehakse ettepanek ajutiselt reguleerida võlgade sissenõudmise kulusid muude nõuete puhul kui tarbijate vastu esitatud nõuded ja piirata vekslit kasutamist teatavate võlgnike suhtes.

Viimati uuendatud: 14/04/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele - Rootsi

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Kohtumenetlustega seotud meetmeid seni vastu võetud ei ole.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Rootsi kohtud, mis on valitsusest sõltumatud, on tekkinud olukorras võtnud mitmesuguseid meetmeid. Üldiselt on tavalisest rohkem istungeid ära jäetud, eelkõige poolte, advokaatide ja tunnustajate haigestumise tõttu. Kohtud on hakanud rohkem kasutama video- ja telefonikonverentsi. Järgitakse olemasolevaid norme, et korraldada tööd maksimaalselt turvaliselt ja tõhusalt.

1.3 ELi õigusosalane koostöö

-

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimoratorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

Õigussüsteemis ei ole erimeetmeid kehtestatud.

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

-

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenud, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

Keskendutakse majanduslikele meetmetele, et vähendada täiendavate täitemenetluste riski.

Viimati uuendatud: 22/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.